

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÀ RỊA – VŨNG TÀU
THƯ VIỆN

☆☆☆

Sưu tập chuyên đề
SỰ KIỆN & NHÂN VẬT 2016

Vũng Tàu, tháng 01 năm 2017

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÀ RỊA - VŨNG TÀU

THƯ VIỆN

☆☆☆

Sưu tập chuyên đề:

SỰ KIỆN & NHÂN VẬT 2016

BIÊN TẬP

HỒNG DƯƠNG

LÊ BÌNH

Vũng Tàu, tháng 01 năm 2017

MỤC LỤC

PHẦN I: Những sự kiện trong nước

1. 10 Sự kiện nổi bật của Việt Nam năm 2016 do TTXVN bình chọn 01
2. Kinh tế năm 2016 và 'dấu ấn' các Bộ trưởng 05
3. Kinh tế Việt Nam năm 2016 và dấu ấn của Chính phủ kiến tạo 09
4. Công bố 10 sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch tiêu biểu 2016 14
5. 10 Sự kiện giáo dục nổi bật nhất năm 2016 16
6. 10 Sự kiện KH-CN nổi bật năm 2016 20
7. 10 Sự kiện CNTT Việt Nam tiêu biểu năm 2016 22
8. 10 Sự kiện tiêu biểu ngành Y tế năm 2016 25
9. 10 Sự kiện nổi bật của thể thao Việt Nam năm 2016 ... 30

PHẦN II: Những sự kiện quốc tế

- 10.10 Sự kiện nổi bật nhất thế giới 2016 34
11. 10 sự kiện kinh tế thế giới nổi bật năm 2016 ... 37
12. Những phát hiện khoa học đột phá năm 2016 .. 41
13. 10 Sự kiện công nghệ ấn tượng nhất năm 2016 43
14. Những tiến bộ đột phá của y học thế giới năm 201647
15. 10 Sự kiện thể thao quốc tế nổi bật năm 2016 48
16. 10 trường đại học tốt nhất thế giới năm 2016 .. 50

PHẦN III: Những nhân vật tiêu biểu

17. Tạp chí Time vinh danh Donald Trump là Nhân vật của năm 2016	53
18. Forbes: TT Nga Putin là nhân vật quyền lực nhất thế giới năm 2016	54
19. Giải Nobel Vật lý 2016 về tay bộ ba nhà khoa học Anh	55
20. Giải Nobel y học 2016 trao cho nhà khoa học Nhật Yoshinori Ohsumi	60
21. Giải Nobel Hóa học 2016 vinh danh những "cỗ máy siêu nhỏ"	64
22. Giải Nobel Hòa bình 2016 về tay tổng thống Colombia	68
23. Giải Nobel Văn chương 2016 tôn vinh Bob Dylan	72
24. Nobel Kinh tế 2016 dành cho cách định hình hợp đồng lao động	77
25. Công bố giải “Nobel ngớ ngẩn” 2016	81

10 sự kiện nổi bật của Việt Nam năm 2016 do TTXVN bình chọn

1. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng

Quang cảnh phiên khai mạc Đại hội. Ảnh: TTXVN

Với tinh thần “Đoàn kết - Dân chủ - Kỷ cương - Đổi mới”, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, diễn ra từ ngày 20-28/1/2016, đã thành công tốt đẹp. Đại hội đã tổng kết 30 năm đổi mới và đề ra định hướng phát triển đất nước trong giai đoạn mới, xác định 6 nhiệm vụ trọng tâm nhằm tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tiếp tục đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, vì một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

2. Bầu cử Quốc hội khóa XIV và HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016-2021

Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ

2016-2021 được tổ chức công khai, dân chủ, đúng luật, an toàn, tiết kiệm, thực sự là ngày hội của toàn dân. Thành công của cuộc bầu cử đã tạo tiền đề cho việc kiện toàn tổ chức, nhân sự bộ máy nhà nước, tiếp tục xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN của dân, do dân, vì dân, với quyết tâm xây dựng một Chính phủ liêm chính, kiến tạo, hành động, phục vụ

Cán bộ, chiến sỹ đảo Song Tử Tây xem danh sách niêm yết cử tri. Ảnh: Phạm Kiên - TTXVN

3. Vượt qua khó khăn, nền kinh tế tiếp tục tăng trưởng khá

Với sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt của Chính phủ, sự quyết tâm của cả hệ thống chính trị và sự vào cuộc của cộng đồng doanh nghiệp, nền kinh tế tiếp tục tăng trưởng khá, bất chấp những khó khăn do hạn hán, xâm nhập mặn, sự cố môi trường biển miền Trung và tác động bất lợi từ kinh tế thế

giới. Kinh tế vĩ mô tiếp tục ổn định. Lạm phát được kiểm soát, các cân đối lớn của nền kinh tế được bảo đảm, dự trữ ngoại hối đạt mức cao nhất từ trước đến nay, môi trường kinh doanh chuyển biến rõ rệt, khu vực kinh tế tư nhân khởi sắc, số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới tăng nhanh cả về số lượng và tổng vốn đăng ký.

4. Quyết liệt đấu tranh phòng chống tham nhũng, tiêu cực

Ngày 16/9/2016, Cơ quan Cảnh sát điều tra, Bộ Công an đã ra quyết định 19/C46-PI2 truy nã toàn quốc và truy nã quốc tế đối với Trịnh Xuân Thanh, nguyên Chủ tịch Hội đồng quản trị Tổng công ty Cổ phần Xây lắp Dầu khí (PVC), nguyên Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hậu Giang. Ảnh: TTXVN

Năm qua, nhiều vụ án tham nhũng, kinh tế đặc biệt nghiêm trọng được đưa ra xét xử, nhiều sai phạm trong công tác cán bộ được đưa ra ánh sáng, nhiều cán bộ cấp cao bị kỷ luật. Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"

trong nội bộ, đã được ban hành và bắt đầu được triển khai thực hiện bằng nhiều biện pháp cụ thể, quyết liệt, nhận được sự đồng tình hưởng ứng của đông đảo cán bộ, đảng viên và nhân dân.

5. Hoạt động đối ngoại sôi động và hiệu quả

Chủ tịch nước Trần Đại Quang và Tổng thống Hoa Kỳ Barack Obama duyệt Đội danh dự Quân đội nhân dân Việt Nam. Ảnh: Nhan Sáng - TTXVN

Công tác đối ngoại đã được đẩy mạnh trong năm 2016 với việc đăng cai tổ chức thành công các hội nghị cấp cao ACMECS-7, CLMV-8, WEF Mekong, tích cực tham gia các diễn đàn khu vực và quốc tế, và triển khai thành công nhiều chuyến thăm ngoại giao song phương quan trọng.... Các hoạt động này đã khẳng định chính sách đối ngoại nhất quán và quyết tâm hội nhập quốc tế sâu rộng, toàn diện, góp phần tiếp tục duy trì môi trường hòa bình, ổn định, tạo thuận lợi cho công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

6. Sự cố ô nhiễm môi trường biển miền Trung

Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty TNHH Gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh Trần Nguyên Thành đọc lời thừa nhận trách nhiệm gây ra sự cố môi trường biển tại 4 tỉnh miền Trung thời gian vừa qua; xin lỗi Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam cùng các cam kết bồi thường thiệt hại, khắc phục sự cố môi trường và các cam kết liên quan khác, trước đại diện các bộ, ngành Trung ương và cơ quan thông tấn, báo chí, tại Trụ sở Bộ Tài nguyên và Môi trường ở Hà Nội, chiều 29/6/2016. Ảnh: TTXVN

Vi phạm xả thải của Công ty TNHH Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh đã gây ô nhiễm nghiêm trọng môi trường biển từ Hà Tĩnh đến Thừa Thiên – Huế, gây hậu quả nặng nề đối với sản xuất và đời sống của người dân. Với chủ trương “Không đánh đổi môi trường lấy dự án”, Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương liên quan đã quyết liệt vào cuộc xử lý nghiêm các sai phạm, khắc

phục hậu quả, hỗ trợ người dân; và buộc Formosa đền bù thiệt hại.

7. Thiên tai gây hậu quả nghiêm trọng

Anh Võ Văn Thảo, ấp Tây Sơn 3, xã Đông Yên, huyện An Biên thăm thờ nhìn những bông lúa chết khô vì thiếu nước và nhiễm mặn. Ảnh: Trọng Đạt – TTXVN

Rét đậm rét hại trên diện rộng ở miền núi phía Bắc, mưa lũ, ngập lụt nghiêm trọng ở miền Trung, khô hạn ở Tây Nguyên và xâm nhập mặn chưa từng có ở Đồng bằng sông Cửu Long do biến đổi khí hậu và tác động tiêu cực của con người, đã ảnh hưởng nặng nề tới sản xuất, đời sống của người dân trong năm 2016. Các cấp, các ngành và cả cộng đồng đã chung tay hỗ trợ đồng bào bị thiệt hại do thiên tai, sớm ổn định đời sống, chuyển đổi mô hình sản xuất, thích ứng với biến đổi khí hậu.

8. Thể thao Việt Nam lập kỳ tích tại Olympics và Paralympics

Tại Olympics Rio 2016, xạ thủ Hoàng Xuân Vinh xuất sắc giành HCV nội

dung súng ngắn hơi 10m nam, HCB nội dung 50m súng ngắn tự chọn nam, lập kỷ lục Thế vận hội bài bắn chung kết nội dung súng ngắn hơi 10m nam với thành tích 202,5 điểm. Tại Thế vận hội mùa hè dành cho người khuyết tật Paralympics 2016, VĐV Lê Văn Công đã giành HCV đồng thời phá kỷ lục Paralympic và kỷ lục thế giới hạng cân 49 kg nam môn cử tạ. Đây là những tấm HCV đầu tiên và cũng là thành tích cao nhất của thể thao Việt Nam tại các kỳ Olympics và Paralympics đã tham dự.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc trao tặng Huân chương Lao động hạng Nhất cho vận động viên Hoàng Xuân Vinh, Vận động viên Đội tuyển bắn súng Quốc gia đã thi đấu xuất sắc, giành Huy chương Vàng, Huy chương Bạc và phá kỷ lục nội dung 10m bắn súng ngắn hơi nam tại Thế vận hội Olympic tổ chức tại Brazil năm 2016; Huân chương Lao động hạng Nhì cho bà Nguyễn Thị Nhung, Huấn luyện viên Đội tuyển bắn súng quốc gia; Huân chương Hữu nghị cho ông Park Chung Gun, Chuyên gia Huấn luyện

Đội tuyển bắn súng quốc gia. Ảnh: Thống Nhất-TTXVN

9. Thêm ba di sản Việt Nam được thế giới vinh danh

Thực hành Tín ngưỡng thờ Mẫu Tam phủ tại khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc (Hải Dương). Ảnh: Minh Đức – TTXVN

"Thơ văn trên kiến trúc cung đình Huế", "Mộc bản trường học Phúc Giang" được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hoá của Liên Hợp quốc (UNESCO) công nhận là Di sản tư liệu thuộc Chương trình ký ức thế giới khu vực Châu Á – Thái Bình Dương vào tháng 5/2016, và "Thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu tam phủ của người Việt" được công nhận là Di sản Văn hóa Phi vật thể đại diện của nhân loại vào tháng 12/2016.

10. Việt Nam đón 10 triệu lượt du khách quốc tế

Lần đầu tiên du lịch Việt Nam đón 10 triệu lượt khách quốc tế trong năm 2016, tăng 25% so với năm 2015, đạt kỷ lục cả về lượng khách và mức tăng tuyệt đối trong một năm.

Du khách quốc tế thăm Hà Nội bằng xích lô.

Ảnh: Anh Tuấn – TTXVN

Đồng thời, ngành du lịch đã phục vụ 62 triệu lượt khách nội địa. Tổng thu toàn ngành đạt 400.000 tỷ đồng. Đây là dấu mốc

quan trọng trong tiến trình phát triển của du lịch Việt Nam, hướng tới mục tiêu trở thành điểm đến hàng đầu khu vực và là một ngành kinh tế mũi nhọn của đất nước.

TTXVN

<http://thethaovanhoa.vn>

Ngày 25/12/2016

Kinh tế năm 2016 và “dấu ấn” các Bộ trưởng

Hãy cùng Tiên Phong nhìn lại những vấn đề, sự kiện nổi bật trong lĩnh vực kinh tế đất nước năm qua. Cùng đó, xem các “tân” thủ lĩnh một số bộ ngành trong năm đầu của nhiệm kỳ Chính phủ mới đã làm được gì?

Ngành tài chính: Tiên phong khoán kinh phí sử dụng xe công

Năm 2016, Bộ trưởng Tài chính Đinh Tiến Dũng đã hoàn thành nhiệm vụ “chắc tay hòm chìa khóa” cân đối thu chi. Dưới quan điểm quyết liệt của người đứng đầu, Bộ Tài chính trở thành bộ ngành đầu tiên trong cả nước thực hiện khoán kinh phí sử dụng xe công cho các lãnh đạo đơn vị, giúp tiết kiệm ngân sách nhà nước. Tháng 12/2016, Bộ tiếp tục ra chỉ thị yêu cầu lãnh đạo các doanh nghiệp thuộc Bộ Tài chính

cũng phải thực hiện khoán kinh phí sử dụng xe công đi lại, và sắp xếp lại đội xe công phục vụ công tác chung.

Cũng trong lĩnh vực tài chính, vụ việc Hồ sơ Panama gây rúng động toàn cầu và Việt Nam về danh sách trốn thuế. Việt Nam xuất hiện trong danh sách Hồ sơ Panama với 189 cá nhân, tổ chức cùng 19 công ty đăng ký trụ sở ở các “thiên đường thuế”. Năm 2016 dù có những thay đổi, nhưng ngành thuế vẫn còn bị doanh nghiệp kêu nhiều trong cải cách thủ tục hành chính.

Ngân hàng 2016: Nhiều điểm sáng

Ngay khi tiếp quản vị trí “ghế nóng” từ người tiền nhiệm, Thống đốc Lê Minh Hưng đã ban hành Chỉ thị số 01/CT-NHNN về tổ chức thực hiện chính sách tiền tệ và bảo đảm hoạt

động ngân hàng an toàn, hiệu quả năm 2016, đặt định hướng tổng phương tiện thanh toán tăng khoảng 16-18%, dư nợ tín dụng tăng khoảng 18-20%.

Năm 2016 được xem là một năm nhiều điểm sáng trong lĩnh vực ngân hàng khi mặt bằng lãi suất cả huy động và cho vay đều ổn định thậm chí đã giảm được từ 1-2% theo đúng định hướng của Chính phủ; tăng trưởng tín dụng cao nhưng không nóng; Tỷ giá có một năm “cầm cương” chắc ngay cả khi thị trường chịu nhiều cú sốc; NHNN hoàn tất giải ngân gói vay 30 ngàn tỷ....

Cũng trong năm, thanh khoản các tổ chức tín dụng tiếp tục được đảm bảo, thị trường liên ngân hàng hoạt động thông suốt. Dự trữ ngoại hối tăng kỷ lục cao nhất có lúc lên tới 41 tỷ USD. Việc bình ổn thị trường vàng, ngoại tệ tiếp tục được cơ quan quản lý phát huy theo sát kịp thời mỗi lần thị trường có dấu hiệu bất ổn.

Ngành Công thương: Năm “kỷ lục” các vụ việc

Năm 2016 là năm “kỷ lục” của ngành Công thương khi tân Bộ trưởng Trần Tuấn Anh phải đối mặt, giải quyết hàng loạt vấn đề nóng như tái cơ cấu bộ máy tổ chức; bổ nhiệm, thay thế hàng loạt lãnh đạo cấp vụ, cục và phân công lại nhiệm vụ của các Thứ trưởng. Chính điều này đã vấp phải phản ứng khá quyết liệt của các “công thần” cũ dưới thời nguyên Bộ trưởng Vũ Huy Hoàng. Nhưng tân Bộ trưởng vẫn quyết tâm thực hiện cải tổ bộ máy vốn bị đánh giá

cồng kềnh với nhiều cán bộ công chức “sáng cấp ô đi, tối cấp ô về.

Trọng tâm của ngành thời gian tới là ưu tiên giải quyết như những dự án nghìn tỷ đồng “đắp chiếu” thuộc các tập đoàn, tổng công ty trong ngành; đẩy nhanh cổ phần hóa và thoái vốn tại hai tổng công ty bia, rượu, nước giải khát Hà Nội và Sài Gòn; xử lý những trường hợp cán bộ của ngành bỏ trốn ra nước ngoài (Trịnh Xuân Thanh - PVC, Vũ Đình Duy - PvTex, Lê Chung Dũng - PvPower), xóa sổ các công ty đa cấp lừa đảo, vấn đề ô nhiễm môi trường của các nhà máy nhiệt điện, cải cách thủ tục hành chính....

Giao thông vận tải: Chật vật với dự án BOT

Với ngành GTVT, đây là năm chật vật với trạm thu phí, rộng ra là tồn đọng, phát sinh sau thời kỳ bùng nổ các dự án BOT. Làn sóng phản đối trạm thu phí còn lan đến cả những lãnh đạo được can dự vào dự án BOT... khiến dự luận thêm bức xúc, giảm niềm tin đối với BOT.

Những bức xúc đối với trạm thu phí là điều ngành GTVT biết trước. Tân Bộ trưởng GTVT Trương Quang Nghĩa sau nhậm chức (tháng 4/2016) rất ráo dầy nhanh quyết toán các dự án BOT để làm rõ thực trạng các dự án BOT. Nhưng Bộ máy mới của Bộ GTVT không có các động thái quyết liệt xúc tiến các dự án BOT mới; thậm chí có dự án đấu thầu, chọn xong nhà đầu tư (như dự án tuyến tránh TP Sơn La) cũng phải dừng. Có nhiều vấn đề được chuyên gia cảnh

báo từ lâu như hạn chế tối đa làm BOT trên đường độc đạo, cải tạo đường cũ thu tiền.

Nhu cầu hạ tầng giao thông vẫn cấp bách và ngân sách Nhà nước chưa cho phép loại bỏ BOT vì vẫn là giải pháp căn bản để tháo nút nghẽn hạ tầng. Việc chậm triển khai BOT hoặc triển khai thiếu minh bạch và hiệu quả đều có hại.

Nông nghiệp: Thiên tai chạm mốc lịch sử; xuất khẩu đảo chiều đạt kỷ lục

Năm 2016 cực kỳ khó khăn khi toàn ngành nông nghiệp phải đối mặt với thiên tai khốc liệt và cũng là năm tân bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường được “thử thách”. Thiên tai khốc liệt và sự cố môi trường biển ở 4 tỉnh miền Trung... đã khiến lần đầu tiên trong chục năm lại đây, ngành nông nghiệp tăng trưởng âm, giảm tới 0,18%, tương đương gần 400 nghìn tỷ đồng. Tuy nhiên, nông nghiệp đã xoay chiều và về đích với GDP tăng 1,2%, giá trị sản xuất tăng 1,44%.

Năm 2016, mặt hàng rau quả tăng trưởng ấn tượng, và lần đầu tiên “vượt mặt” so với hàng gạo giảm mạnh, kim ngạch đạt 2,4 tỷ USD, tăng 31,2% so với năm 2015. Nhiều mặt hàng có kim ngạch tăng cao như: Cà phê tăng 25,5%, điều tăng 18,3%, tiêu tăng 12,7%, thủy sản tăng 6,3%... và chúng ta vẫn duy trì được 10 mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu từ 10 tỷ USD trở lên.

Bên cạnh các chiến dịch “đánh” chất cấm tạo nạc Salbutamol, Vàng ô, Cystemine... toàn ngành cũng tập trung xử lý vấn đề nhưc

nhồi hiện nay là lạm dụng kháng sinh trong chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản.

Bộ Xây dựng: Dấu ấn Nhà ở xã hội, nhà giá rẻ

Luật Nhà ở, Nghị định 100/2015/NĐ-CP đã cơ bản hình thành khung chính sách và cơ chế để phát triển nhà ở xã hội. Trên cương vị Bộ trưởng Xây dựng, bộ trưởng Trần Hồng Hà đã ban hành Thông tư 20/2015 có hiệu lực năm 2016 gỡ vướng cho người mua nhà ở xã hội liên quan đến việc làm hồ sơ mua nhà. Đặc biệt, cho phép nhà ở xã hội được tính giá ngay ban đầu bán nhà thay vì giá tạm tính như trước đây. Bên cạnh, còn đưa ra hình thức nhà ở xã hội cho thuê với quy định bắt buộc chủ đầu tư phải dành 20% quỹ nhà ở xã hội để cho thuê với mức giá khoảng 1 triệu đồng cho căn hộ 35m².

Sau 3 năm thực hiện chính sách về gói 30.000 tỷ đồng, tính đến hết tháng 11/2016, cả nước đã có 56.000 người tạo lập được nhà ở. Nhà ở giá rẻ dưới 1 tỷ đồng hiện đang được các doanh nghiệp tư nhân chú trọng đầu tư. Hàng nghìn căn hộ giá rẻ được tung ra thị trường và “ra đầu hết đó” cho thấy phân khúc này vẫn sôi động.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư: Cải cách môi trường đầu tư kinh doanh

Năm 2016, sau khi Thủ tướng đưa thông điệp Chính phủ kiến tạo, đồng hành cùng doanh nghiệp (DN), Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng đã nỗ lực cùng Bộ KH&ĐT đi đầu trong rà soát, bãi bỏ các ngành nghề kinh doanh có điều kiện. Bộ

cũng là nơi tổng hợp, báo cáo Chính phủ về quá trình thực hiện của các bộ ngành khác. Đồng thời xây dựng, trình Quốc hội thông qua Luật sửa đổi bổ sung về danh mục các ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện.

Cùng đó, Bộ đã hoàn thiện dự thảo Đề án kế hoạch tái cơ cấu nền kinh tế giai đoạn 2016-2020 với nguồn lực thực hiện dự kiến khoảng 10.567 nghìn tỷ đồng theo giá thực tế; trình Quốc hội Dự thảo Luật hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ và vừa đồng thời xây dựng và trình Quốc hội Dự thảo Luật Quy hoạch nhằm xóa bỏ tình trạng lãng phí, chông chéo trong quy hoạch hiện nay.

Ngành LĐ-TB&XH: Quyết định tăng lương tối thiểu vùng

Một trong những đầu việc tân Bộ trưởng LĐ&TBXH Đào Ngọc Dung bắt tay vào thực thi là thống nhất về quản lý đào tạo nghề trên cả nước và chuyển một số trường Cao đẳng, trung cấp nghề từ Bộ GD &ĐT sang bộ LĐ&TBXH quản lý. Cũng trong năm nay, thông qua đề xuất của Hội đồng Tiền lương Quốc gia, Thủ tướng ký quyết định tăng lương tối thiểu vùng từ ngày 1/1/2017 với mức tăng 180 - 250 nghìn đồng/tháng (tùy theo vùng) - tăng bình quân là 7,3% so với lương tối thiểu năm 2016.

Năm 2016, Bộ LĐ-TB&XH đề xuất tăng tuổi hưu, thay đổi luật về công đoàn độc lập. Theo đó, bộ này đề xuất tăng tuổi nghỉ hưu của nữ lên 60 tuổi (thay cho mức 55 tuổi hiện nay)

và nam lên 62 tuổi (thay cho mức 60 tuổi hiện nay). Đồng thời, dự luật thay đổi căn bản quy định về công đoàn và các tổ chức đại diện cho người lao động tại doanh nghiệp.

Hải quan bắt giữ nhiều vụ buôn lậu lớn

Tính từ 15/12/2015 đến 15/11/2016, toàn ngành Hải quan đã chủ trì, phối hợp, phát hiện, bắt giữ, tổng số 14.445 vụ việc vi phạm, trị giá hàng hóa vi phạm ước tính 391 tỷ 848 triệu đồng; Số thu NSNN đạt hơn 156 tỷ 438 triệu đồng. Cơ quan Hải quan khởi tố 40 vụ án hình sự, chuyển cơ quan khác khởi tố 91 vụ. Cùng đó, lần đầu tiên ngành này công bố đường dây nóng của Tổng cục. Đây cũng là năm đầu tiên ngành tiếp nhận, xử lý tin báo qua đường dây nóng.

Vượt qua nhiều yếu tố biến động tác động lên giá cả, tỷ giá... lạm phát năm 2016 vẫn được “ghìm cương”. Công bố của Tổng cục thống kê sáng 28/12, lạm phát chính thức dừng ở con số 4,74% dưới “định mức” 5% Quốc hội thông qua trước đó. Tuy nhiên, tăng trưởng kinh tế (GDP) chỉ đạt 6,21% - cách xa so với mục tiêu đề ra 6,7%. Đây là thông tin kém vui và là thách thức lớn đòi hỏi các bộ ngành cần nỗ lực đóng góp hơn nữa vào cải thiện kinh tế đất nước năm 2017

Ban Kinh tế - Xã hội

<http://www.tienphong.vn>

Ngày 29 tháng 12 năm 2016

Kinh tế Việt Nam năm 2016 và dấu ấn của Chính phủ kiến tạo

Năm 2016 là một năm nền kinh tế có nhiều biến động. Tốc độ tăng GDP năm 2016 ước tính chỉ tăng 6,21%, thấp hơn mức mục tiêu đặt ra là 6,7% và thấp hơn con số báo cáo Quốc hội là 6,3-6,5%. Tuy nhiên, trong bức tranh tổng thể nền kinh tế, ngoài những yếu tố ảm đạm, vẫn có một số yếu tố khá tích cực như thị trường chứng khoán khởi sắc, sôi động hơn các năm trước; số lượng doanh nghiệp thành lập mới tăng kỷ lục so với nhiều năm trước.

Dưới đây là 10 sự kiện, vấn đề kinh tế tiêu biểu theo bình chọn của Báo Dân trí:

1. Sự đồng hành của Thủ tướng với doanh nghiệp

Thủ tướng yêu cầu chính quyền các cấp phải tạo mọi điều kiện cho người dân kinh doanh và doanh nghiệp phát triển.

Ngay từ thời điểm mới nhậm chức hồi tháng 4, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã tổ chức Hội nghị đối thoại với cộng đồng

doanh nghiệp, trong đó nhấn mạnh quan điểm sẽ xây dựng một Chính phủ liêm chính, kiến tạo. Chuyển cung cách từ chỉ đạo hành chính sang phục vụ, lấy sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp làm thước đo hiệu quả của chính quyền.

Cùng với Nghị quyết 19, Thủ tướng đã yêu cầu ban hành Nghị quyết 35 đánh dấu lần đầu tiên Chính phủ có nghị quyết về hỗ trợ doanh nghiệp, coi doanh nghiệp làm trung tâm của phát triển. Trong đó khẳng định quan điểm: không hình sự hóa các quan hệ kinh tế (thể hiện cụ thể qua vụ Cà phê Xin Chào). Thủ tướng cũng có những phát ngôn đáng chú ý về việc loại bỏ sân sau, nhóm lợi ích, xóa bỏ cơ chế duyệt - cấp, xin - cho, quan hệ thân hữu, ưu đãi ngầm... để tạo môi trường kinh doanh minh bạch và bình đẳng.

2. Lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập đạt kỷ lục chưa từng có

Theo Cục Quản lý đăng ký kinh doanh, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, số doanh nghiệp đăng ký thành lập cả năm 2016 đạt kỷ lục chưa từng có với 110.100 doanh nghiệp, tăng 16,2% so với năm 2015.

Số vốn các doanh nghiệp cam kết đưa vào thị trường trên 891.000 tỷ đồng, đạt

tỷ trọng 8,09 tỷ đồng cho mỗi doanh nghiệp thành lập mới; tăng 48,1% so với năm 2015.

Cụ thể, năm 2016, số doanh nghiệp quay trở lại hoạt động là 26.689 doanh nghiệp, tăng 43,1% so với năm ngoái. Theo nhận định của Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Đặng Huy Đông: “Đây là những con số hết sức “sống động” về sự tăng trưởng của doanh nghiệp Việt Nam những năm gần đây. Điều đó cho thấy “sức sống” của môi trường kinh doanh và những cơ hội đầu tư kinh doanh tiếp tục mở ra, thị trường chắc chắn sẽ cạnh tranh hơn và đây chính là động lực phát triển kinh tế trong thời kỳ hội nhập”.

3. “Cơn sốt” xổ số “kiểu Mỹ” với hàng loạt tỷ phú mới

Ngày 18/7/2016 tại TP. Hồ Chí Minh, Công ty TNHH một thành viên Xổ số Điện toán Việt Nam (Vietlott) đã ra mắt và vận hành hệ thống kinh doanh xổ số tự chọn số điện toán đầu tiên, với sản phẩm chính là Mega 6/45 - sản phẩm có giải thưởng tối thiểu 12 tỷ đồng và được cộng dồn cho tới khi có người trúng thưởng.

Mặc dù xác suất trúng giải Jackpot Mega 6/45 là 1/8.145.060 tuy nhiên cho đến nay (11/12), đã có tới 6 người trúng giải đặc biệt (Jackpot) của Mega 6/45 với người đoạt giải cao nhất là một người dân ở Trà Vinh với giải thưởng 92 tỷ đồng và người trúng giải thấp nhất cũng đạt trên 54 tỷ đồng.

Những người nhận giải Jackpot ngoại trừ trường hợp đầu tiên lộ danh tính, còn lại đều đeo mặt nạ và nặc danh. Trong khi công ty xổ số cho rằng điều này nhằm bảo đảm an toàn cho người trúng giải thì dư luận lại dấy lên những hoài nghi về tính trung thực của giải thưởng. Thủ tướng đã yêu cầu Bộ Tài chính có báo cáo về hoạt động kinh doanh của Vietlott trong thời gian qua.

4. Bộ Tài chính tiên phong trong việc khoán xe công

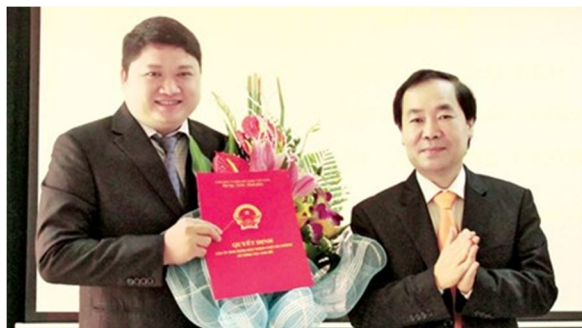
Bắt đầu từ tháng 10/2016, Bộ Tài chính là cơ quan đầu tiên thực hiện áp dụng chế độ khoán xe cho các Thứ trưởng, tổng cục trưởng và chức vụ tương đương thuộc bộ.

Mức khoán kinh phí đưa đón từ nơi ở đến nơi làm việc hàng ngày được xác định bằng đơn giá khoán (đồng/km) x số km khoán (km) x 2 lượt x số ngày làm việc của tháng. Dự kiến một tháng, tiền khoán xe cho các Thứ trưởng của Bộ Tài chính là 44,22 triệu đồng.

Chính phủ đã yêu cầu Bộ Tài chính nghiên cứu để mở rộng chế độ khoán xe công đối với các đơn vị khác, nhằm tăng cường tiết kiệm, triệt để chống lãng phí giữa bối cảnh ngân sách nhà nước nhiều khó khăn.

5. Năm 2016, dư luận liên tục "dậy sóng" trước việc hàng loạt lãnh đạo tại các Tổng công ty, doanh nghiệp lớn của ngành Công Thương bỏ trốn ra nước ngoài.

Những người bỏ trốn được cho là nhằm lẫn tránh trách nhiệm liên quan trong các vụ việc, dự án có sai phạm: Vũ Đình Duy, Cựu Tổng giám đốc Pv-TEX, Lê Chung Dũng, Phó Tổng giám đốc PV Power...trước đó là Trịnh Xuân Thanh, nguyên Chủ tịch PVC.

Ông Vũ Đình Duy (bên trái, cầm quyết định) tại lễ công bố quyết định bổ nhiệm - hiện đã bỏ trốn ra nước ngoài.

Có một điểm chung là những người này đều cùng làm trong cơ quan dầu khí của Bộ Công Thương và bỏ trốn sau khi dư luận công khai nhiều thông tin về các vấn đề tiêu

cực và thua lỗ trong điều hành quản lý tại doanh nghiệp.

Sau khi hàng loạt những vụ việc trên xảy ra, Bộ Công Thương đã có động thái siết quản lý việc đi nước ngoài, hộ chiếu công vụ của các nhân sự cấp cao của các đơn vị trong ngành. Ngoài ra, Bộ Công Thương cũng yêu cầu các tập đoàn, tổng công ty và các đơn vị trong ngành báo cáo về các trường hợp xin nghỉ ốm hay có những việc cá nhân bất thường.

6. 12 đại dự án công nghiệp "sống dở chết dở"

Trong tháng cuối cùng của năm 2016, Thủ tướng Chính phủ đã quyết định thành lập Ban chỉ đạo giúp Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xử lý những tồn tại, yếu kém của một số nhà máy, dự án thua lỗ thuộc ngành Công Thương do Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ làm Trưởng ban.

Danh sách dự án công nghiệp với vốn đầu tư lên tới hàng ngàn tỷ đồng nhưng làm ăn không hiệu quả, có nguy cơ phá sản được phát hiện lên tới con số 12. Trong đó gồm: Dự án Nhà máy Gang thép Thái Nguyên mở rộng (giai đoạn II), Nhà máy đạm Ninh Bình, 3 nhà máy sản xuất nhiên liệu xăng sinh học (Ethanol)... Đáng lưu ý, trong số này có tới 4 dự án thuộc Tập đoàn Hoá chất Việt Nam (Vinachem) và 5 dự án thuộc Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (PVN).

Bộ trưởng Công Thương Trần Tuấn Anh đã phải dành nhiều thời gian trả lời chất vấn trước Quốc hội về những dự án nghìn tỷ “đắp chiếu” thuộc lĩnh vực quản lý của Bộ.

Dự án mở rộng Nhà máy Gang thép Thái Nguyên giai đoạn 2 được thực hiện từ năm 2007 nhưng đến nay vẫn chưa hoàn thành.

Nói về nguyên nhân dẫn tới thua lỗ của dự án nghìn tỷ, người đứng đầu ngành công thương cho rằng, do tính đặc thù của ngành, lĩnh vực và tính chất của từng dự án. Tựu chung lại, các dự án trên đều triển khai kéo dài so với thời hạn đầu tư được phê duyệt; hiệu quả kinh tế không còn, không cạnh tranh được với sản phẩm nhập ngoại, thậm chí nhiều dự án doanh thu không đủ bù chi phí. Bộ trưởng Trần Tuấn Anh nhận xét: “Các dự án này có những tồn đọng, thậm chí là vi phạm trong quản trị, năng lực của chủ đầu tư hạn chế”.

7. Đẩy nhanh thoái vốn Nhà nước khỏi nhiều doanh nghiệp lớn

Sau hơn 8 năm cổ phần hóa, Sabeco, Habeco đã chính thức "lên sàn" với các mã

cổ phiếu SAB và BHN. Ngay khi được giao dịch, cổ phiếu SAB và HBN tăng trần liên tục, đạt trên 200.000 đồng/cp.

Thị giá BHN và SAB là cơ sở để các đơn vị định giá đưa ra mức giá khởi điểm để bán đấu giá vốn Nhà nước sở hữu tại hai doanh nghiệp này vào đầu năm tới. Hiện Nhà nước đang nắm 81,79% cổ phần Habeco và 89,59% cổ phần Sabeco.

Ngoài ra, trong kế hoạch bán vốn tại 10 doanh nghiệp lớn, năm nay mới thực hiện bán đợt 1 với tỷ lệ 9% vốn Vinamilk. Kết quả chỉ có 60% cổ phần VNM chào bán thành công, được mua bởi tỷ phú Thái Charoen Sirivadhanabhakdi, mang về gần 500 triệu USD.

8. Cuối năm 2016, thị trường vàng, ngoại hối có nhiều biến động

Thị trường vàng và ngoại hối ghi nhận sự biến động mạnh mẽ vào thời điểm cuối năm 2016, trong bối cảnh xuất hiện tin đồn Ngân hàng Nhà nước sắp đổi tiền và xúi giục người dân rút tiền để mua vàng, ngoại tệ khiến tâm lý một số người dân hoang mang.

Dù Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước lên tiếng khẳng định đó là thông tin bịa đặt và có dụng ý xấu, nhưng giá vàng SJC và tỷ giá USD/VND vẫn biến động mạnh. Trong đó, giá vàng SJC "vọt" lên mức 37 triệu đồng/lượng và cao hơn giá thế giới trên 5

triệu đồng/lượng, còn giá USD lên mức trên 23.000 VND.

Tuy nhiên, "đỉnh" giá vàng ghi nhận được lại rơi vào thời điểm đầu tháng 7, với mức giao dịch 37,85 triệu đồng/lượng (mua vào) - 38,48 triệu đồng/lượng (bán ra). Giá kim loại quý đi lên bởi tâm lý bất ổn sau sự kiện Brexit (Anh rời EU) khiến nhà đầu tư càng tìm đến vàng nhiều hơn như kênh đảm bảo tài sản.

9. Việc triển khai các dự án thép qui mô lớn gây nóng dư luận

Năm vừa qua cũng là năm dư luận đặc biệt quan tâm đến vấn đề quy hoạch ngành thép sau những vấn đề liên quan tới dự án Formosa. Nhiều dự án sản xuất thép dự kiến, đặc biệt là dự án thép Hoa Sen-Cà Ná gây nên tranh luận gay gắt: Có nên làm hay không các dự án qui mô lớn khi nguy cơ gây ô nhiễm môi trường, tiêu thụ năng lượng quá cao ở các dự án này.

Để giải bài toán nhập siêu thép lên tới 6-7 tỷ USD hàng năm, Bộ Công Thương nhiều lần phát đi thông điệp "không có lý do gì để không tiếp tục phát triển các dự án thép". Tuy nhiên, vẫn nhấn mạnh "Không đánh đổi môi trường lấy dự án. Quy chế giám sát tới đây sẽ rất chặt chẽ".

Tuy nhiên, một số người trong giới chuyên gia lại phản đối tư duy này. Theo đó, Việt Nam không nên tiếp tục đầu tư vào

ngành thép và có thể nhập khẩu sản phẩm thép nước ngoài để phục vụ nhu cầu xây dựng trong nước với giá rẻ và chất lượng tốt hơn sẽ có lợi về kinh tế cũng như môi trường.

10. VN-Index vượt đỉnh 8 năm

Năm 2016 chứng kiến sự khởi sắc của thị trường chứng khoán khi VN-Index liên tiếp lập đỉnh mới. Ngày 13/7, chỉ số này đã đạt 675,12 điểm và đang dần lấy lại những thiệt hại kể từ năm khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008.

Tại buổi Họp báo chuyên đề tháng 8, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước cho biết, thị trường chứng khoán Việt Nam được đánh giá là 1 trong 5 thị trường thế giới có mức tăng trưởng cao nhất và có mức sinh lời lớn nhất trong quý II/2016 tại khu vực Đông Nam Á.

Hiện tại, với những nhịp điều chỉnh nhất định, chỉ số VN-Index còn 663,07 điểm. Tuy nhiên, với việc liên tiếp có những mặt hàng mới là cổ phiếu của các doanh nghiệp nhà nước lớn như Sabeco, Habeco... giao dịch và những đợt thoái vốn quy mô lớn của SCIC, dự kiến, thị trường chứng khoán sẽ còn diễn biến sôi động vào cuối năm nay và đầu năm 2017.

Dân Trí

www.dantri.com.vn

Ngày 29/12/2016

Công bố 10 sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch tiêu biểu 2016

Chiều 29-12, báo Văn Hóa (Bộ VH-TT&DL) đã công bố 10 sự kiện văn hóa, thể thao và du lịch tiêu biểu 2016 do các phóng viên chuyên trách của nhiều đơn vị báo chí bình chọn dựa trên đề cử của ban tổ chức.

Lần đầu tiên bơi lội Việt Nam đoạt HCV tại Giải vô địch bơi châu Á, do công của VĐV Nguyễn Thị Ánh Viên là một trong 10 sự kiện được chọn - Ảnh tư liệu

Cuộc bỏ phiếu bình chọn diễn ra buổi sáng cùng ngày tại Hà Nội, với 15 sự kiện được đề cử và 125 PV báo chí tham gia.

Điều bất ngờ nhất là sự kiện lần đầu tiên trong lịch sử, đội tuyển futsal VN vào đến vòng 16 đội tại FIFA Futsal World Cup Colombia 2016, nhưng lại không có tên trong danh sách đề cử các sự kiện tiêu biểu của thể thao VN 2016.

Trong khi đó, nhiều PV tỏ ra bức xúc khi có những sự kiện được đánh giá là chưa xứng đáng lại có tên trong danh sách đề cử.

Báo chí đặt câu hỏi về đề cử “Chủ trương “mở cửa” Nhà hát lớn Hà Nội, công diễn thường xuyên các chương trình nghệ thuật, tác phẩm sân khấu chất lượng cao” nhưng đến nay vẫn chưa thấy có những tác phẩm mới chất lượng cao mà chủ yếu là những tác phẩm cũ?

Tổng biên tập báo Văn Hóa Trần Đăng Khoa thừa nhận thực hiện chủ trương của Bộ trưởng Bộ VH-TT&DL Nguyễn Ngọc Thiện, từ cuối tháng 8-2016 đến nay, đã có 15 buổi biểu diễn của các đơn vị thuộc bộ ở Nhà hát lớn, nhưng chưa có những sáng tác mới mà chủ yếu là các tác phẩm đã đoạt giải thưởng tại các liên hoan nghệ thuật chuyên nghiệp.

“Trong khoảng thời gian ngắn như vậy thì chưa thể có những sáng tác mới có chất lượng cao đưa vào biểu diễn được. Đòi hỏi như vậy thì khó cho các nhà hát, các nghệ sĩ, các đơn vị nghệ thuật. Nhưng bộ vẫn quyết định thực hiện chủ trương này vì trong “ngân hàng chất lượng cao” của các nhà hát có hơn 300 tác phẩm,

trong đó có nhiều tác phẩm đưa đến công chúng còn hạn hẹp”.

Ngoài ra còn nhiều sự kiện trong danh sách đề cử gây phản ứng cho giới báo chí như: Quyết định thu hồi hạng sao của 36 khách sạn từ 3 đến 5 sao trong chiến dịch “Thay đổi hình ảnh du lịch VN”; Lần đầu tiên Hollywood quay bộ phim "bom tấn" *Kong: Skull Island* tại 3 địa danh là những di sản thế giới ở Việt Nam...

Danh sách 10 sự kiện văn hóa, thể thao và du lịch tiêu biểu năm 2016:

- UNESCO ghi danh Di sản thực hành tín ngưỡng thờ mẫu Tam Phủ của người Việt tại danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

- Di sản thơ văn trên kiến trúc cung đình Huế và mộc bản Trường học Phúc Giang (Hà Tĩnh) được Ủy ban Chương trình Ký ức thế giới khu vực châu Á - Thái Bình Dương ghi danh là Di sản tư liệu thế giới.

- Chủ trương “mở cửa” Nhà hát lớn Hà Nội, công diễn thường xuyên các chương trình nghệ thuật, tác phẩm sân khấu chất lượng cao.

- Lần đầu tiên du lịch Việt Nam đón 10 triệu khách quốc tế trong một năm.

Tổng thu từ du lịch đạt 400.000 tỉ đồng, về đích trước 4 năm so với mục tiêu đề ra tại Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn 2030.

- Bộ Chính trị họp và nhất trí ban hành Nghị quyết về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

- Quyết định thu hồi hạng sao của 36 khách sạn từ 3 đến 5 sao trong chiến dịch “Thay đổi hình ảnh du lịch Việt Nam”.

- Lần đầu tiên thể thao Việt Nam đoạt 1 HCV, 1 HCB, thiết lập kỷ lục tại Olympic Rio 2016 qua thành tích thi đấu của xạ thủ Hoàng Xuân Vinh.

- Lần đầu tiên thể thao Việt Nam đoạt 1 HCV, phá kỷ lục Paralympic, phá kỷ lục thế giới ở mức tạ 183kg, do VĐV Lê Văn Công mang lại.

- Đội tuyển bóng đá U-19 quốc gia giành vé tham dự VCK FIFA U-20 World Cup.

- Lần đầu tiên bơi Việt Nam đoạt HCV tại Giải vô địch bơi châu Á, do công của VĐV Nguyễn Thị Ánh Viên.

K.XUÂN – V.V.TUÂN

<http://tuoitre.vn/>

Ngày 29/12/2016

10 sự kiện giáo dục nổi bật nhất năm 2016

Đây những sự kiện giáo dục nổi bật nhất năm 2016 do các chuyên gia và Báo điện tử Giáo dục Việt Nam bình chọn.

Kết thúc năm 2016 với rất nhiều sự kiện giáo dục gây tác động mạnh mẽ đến xã hội. Bên cạnh những thành tựu, thì vẫn còn đâu đó những nỗi lo, trăn trở xuất phát từ học sinh, phụ huynh và ngay cả chính những nhà quản lý, thầy cô giáo khắp nơi trong cả nước.

Dưới đây là những sự kiện giáo dục nổi bật năm qua được các chuyên gia và Báo điện tử Giáo dục Việt Nam bình chọn.

Tòa soạn hoan nghênh và tiếp thu các ý kiến đóng góp của độc giả cả nước về các bình chọn này, cũng như bổ sung khác!

1. Kỳ thi THPT Quốc gia năm 2016 gọn nhẹ

Kỳ thi THPT quốc gia 2016 được các nhà trường, xã hội đánh giá cao (Ảnh: giaoduc.net.vn)

Kỳ thi THPT quốc gia 2016 được các nhà trường, xã hội đánh giá cao.

Kỳ thi đã không chỉ dừng lại ở việc tiết kiệm chi phí cho xã hội mà người học, nâng cao trách nhiệm xã hội đối với các trường đại học, cao đẳng và tạo điều kiện thuận lợi hơn cho các trường này trong tuyển sinh, mà xã hội đã đặc biệt ghi nhận sự nhẹ nhàng, nghiêm túc.

Theo đánh giá của các chuyên gia giáo dục, việc chuyển đổi mạnh mẽ từ mô hình cụm thi của Kỳ thi THPT quốc gia năm 2015 từ việc chỉ có 38 cụm thi liên tỉnh để thí sinh vừa xét tốt nghiệp THPT và xét tuyển sinh đại học, cao đẳng, sang tổ chức 120 cụm thi đại học ở tất cả các địa phương là quyết tâm rất lớn và đầy trách nhiệm của Bộ GD&ĐT.

2. Ban hành Dự thảo Quy chế tuyển sinh năm 2017

Cuối tháng 9, Bộ GD&ĐT chính thức công bố phương án thi THPT quốc gia 2017. Theo đó, kỳ thi sẽ giao về các sở GD&ĐT chủ trì.

Cả nước chỉ còn một cụm thi ở các tỉnh, không có 2 cụm thi tốt nghiệp và đại học như năm 2016. Theo đó, kỳ thi THPT quốc gia 2017 sẽ tổ chức theo 5 bài thi, gồm: Toán, Ngữ văn, Ngoại ngữ (3 môn bắt buộc) và 2 bài thi tổ hợp Khoa học tự nhiên (Lí, Hóa, Sinh) và Khoa học xã hội (Sử, Địa, Giáo dục công dân đối với Giáo dục THPT;

tổ hợp Lịch sử, Địa lý với Giáo dục thường xuyên). Các thí sinh sẽ phải thi 4 bài thi, gồm 3 bài bắt buộc Toán, Ngữ văn, Ngoại ngữ và một môn tự chọn Khoa học tự nhiên hoặc Khoa học xã hội. Theo đó, ngoại trừ môn Ngữ văn thi theo hình thức tự luận, các bài thi còn lại thi theo hình thức trắc nghiệm khách quan.

Mỗi thí sinh trong một phòng thi sẽ có một mã đề riêng. Bài thi sẽ được chấm bằng máy. Các môn thi có số lượng câu hỏi và thời gian làm bài khác nhau theo quy định của Bộ GD&ĐT. Đến ngày 16/12, Bộ GD&ĐT công bố dự thảo Quy chế tuyển sinh Đại học và trình độ cao đẳng nhóm ngành đào tạo giáo viên 2017.

Theo dự thảo, thí sinh không bị giới hạn số lượng nguyện vọng xét tuyển, Bộ cũng sẽ không đặt ra ngưỡng đảm bảo chất lượng vào Đại học (điểm sàn) như những năm trước.

Tất cả các trường đều phải minh bạch thông tin về tuyển sinh trên website của trường và Cổng Thông tin tuyển sinh của Bộ, trong đó, phải có các thông tin về các điều kiện đảm bảo chất lượng đào tạo, chuẩn đầu ra và vị trí việc làm của ngành đào tạo, tỷ lệ việc làm của sinh viên tốt nghiệp; điều kiện và điểm nhận đăng ký xét tuyển... của trường.

3. Rút ngắn thời gian đào tạo Đại học xuống còn 3 năm

Ngày 18/10/2016, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành 02 quyết định quan trọng với ngành Giáo dục, đó là: Khung cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân (Theo Quyết định số 1982/QĐ-TTg) và Khung trình độ quốc gia Việt Nam (Theo quyết định số 1981/QĐ-TTg).

Đây là lần đầu tiên Việt Nam có một chuẩn thống nhất về trình độ quốc gia và một Khung cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân gồm 4 cấp học: mầm non, giáo dục phổ thông, giáo dục nghề nghiệp và giáo dục đại học.

Theo Khung cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân, thời gian đào tạo bậc đại học đã rút ngắn từ 4 - 6 năm xuống còn 3 - 5 năm. Thời gian đào tạo cao đẳng thay vì 3 năm, nay là 2 - 3 năm.

4. Đề án Ngoại ngữ 9.000 tỷ đồng không đạt mục tiêu

Ngày 17/9, tại hội nghị trực tuyến triển khai giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025 đề án Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008 - 2020, lãnh đạo Bộ GD&ĐT cho biết đã xây dựng chương trình giáo dục phổ thông môn tiếng Nga, tiếng Trung theo chương trình 10 năm và sẽ thi điểm dạy như ngoại ngữ thứ nhất vào năm học 2017. Tiếng Nhật cũng nằm trong lộ trình giảng dạy để trở thành ngoại ngữ thứ nhất.

Trong phiên chất vấn Quốc hội ngày 16/11, khi được hỏi về Đề án Ngoại ngữ 2020, Bộ trưởng Phùng Xuân Nhạ khẳng định đến năm 2020, nước ta chưa thể thực hiện các mục tiêu đặt ra trong đề án. Trước Quốc hội, Bộ trưởng nhận trách nhiệm về vấn đề này.

5. Điều chỉnh Thông tư 30 đánh giá học sinh tiểu học bằng việc ban hành Thông tư 22

Ngày 28/9, Bộ GD&ĐT chính thức công bố **Thông tư 22** thay thế Thông tư 30 quy định về việc đánh giá học sinh tiểu học bằng hình thức nhận xét đã gây tranh cãi suốt 2 năm qua. Thông tư 22 đã điều chỉnh lại đánh giá thường xuyên đối với học sinh tiểu học, cụ thể: tiếp tục tăng cường nhận xét theo hướng tích cực đối với học sinh, hạn chế cho điểm kém, thực hiện cách đánh giá, chấm điểm theo thang điểm A-B-C-D.

Cùng với đó, Thông tư 22 cũng quy định việc đánh giá từng năng lực, từng phẩm chất học sinh theo ba mức: Tốt, Đạt và Cần cố gắng thay cho 2 mức quy định trong Thông tư 30 là Đạt và Chưa đạt. Một điểm thay đổi của thông tư 22 so với Thông tư 30 là có thêm bài kiểm tra định kì giữa học kì đối với môn Tiếng Việt và môn Toán ở lớp 4, lớp 5.

6. Bạo lực học đường gia tăng

Năm 2016, **bạo lực học đường** vẫn là vấn đề nhức nhối của ngành giáo dục và xã

hội. Tình hình trở nên nghiêm trọng khi dưới tác động tiêu cực của mạng xã hội, nhiều học sinh, đặc biệt là nữ sinh, dễ dàng đánh bạn chỉ vì mâu thuẫn nhỏ. Thậm chí, các em còn bạo hành tinh thần bằng cách lăng mạ, quay video đăng lên mạng xã hội.

Ngoài ra, các vụ giáo viên đánh, chửi học sinh cũng khiến dư luận phẫn nộ. Đặc biệt, bạo lực học đường diễn biến phức tạp khi một số phụ huynh không kiềm chế được sự tức giận trước việc giáo viên đánh con mình và đã đáp trả bằng hành vi bạo lực.

7. Nhiều nơi dừng triển khai mô hình VNEN

Nhiều địa phương dừng triển khai mô hình VNEN (Ảnh: giaoduc.net.vn)

Mô hình trường học mới (gọi tắt VNEN) áp dụng tại Việt Nam từ đầu năm 2013, đến nay đã nhân rộng trên toàn quốc với hơn 2.000 trường tiểu học và hơn 1.000 trường THCS. Tuy nhiên, trong năm 2016 chứng kiến điều “kỳ lạ” khi hàng loạt địa phương như Hà Tĩnh, Hà Giang... tuyên bố

tạm dừng triển khai đại trà trên phạm vi toàn tỉnh.

Lãnh đạo Bộ GD&ĐT cũng thừa nhận mô hình này đã bộc lộ một số hạn chế và khẳng định việc tham gia mô hình này hoàn toàn tự nguyện, theo điều kiện của từng nơi.

8. Nan giải vấn đề dạy thêm, học thêm

Tháng 6/2016, UBND TP. Hồ Chí Minh đã khiến dư luận xôn xao khi có công văn gửi Sở GD&ĐT, Sở Văn hóa - Thể thao và 24 quận huyện về việc quản lý các hoạt động **dạy thêm, học thêm** và công tác tuyển sinh tại các trường.

Theo đó, kể từ năm học 2016–2017 sẽ chấm dứt việc tổ chức học, dạy thêm tại các trường trên địa bàn. Hoạt động này chỉ diễn ra tại các trung tâm ngoại ngữ, bồi dưỡng văn hóa ngoài nhà trường. Tuy nhiên, đến nay, do còn nhiều quan điểm mâu thuẫn nhau, sự vào cuộc thiếu kiên quyết của các cấp chính quyền và cơ quan quản lý giáo dục khiến cho nạn dạy thêm trái phép lan tràn vẫn còn khá phổ biến.

9. Liên tiếp đạt huy chương vàng các kỳ thi Olympic quốc tế

Năm 2016, Việt Nam đã cử 7 đoàn với 37 học sinh tham dự các kỳ thi Olympic

quốc tế và khu vực. Kết quả, 36/37 học sinh đoạt giải với 9 huy chương vàng, 14 huy chương bạc, 11 huy chương đồng và 2 bằng khen. Đây là năm đầu tiên tất cả các đoàn dự thi Olympic quốc tế đều có học sinh đoạt huy chương vàng.

10. Siết chặt đào tạo tiến sĩ

Tháng 4, thông tin về “lò đào tạo tiến sĩ” đã dấy lên lo ngại về chất lượng đào tạo tiến sĩ ở nước ta. Trung bình một tháng, Học viện Khoa học Xã hội thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội cho “ra lò” gần 20 tiến sĩ với nhiều luận án bị cho là chưa xứng tầm.

Tại phiên họp Chính phủ thường kỳ ngày 4/5, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc chỉ đạo Bộ GD&ĐT chấn chỉnh việc đào tạo tiến sĩ.

Ngày 13/6, Bộ GD&ĐT có công văn gửi các cơ sở đào tạo trình độ tiến sĩ về việc tiến hành rà soát điều kiện đảm bảo chất lượng.

Tại buổi tọa đàm “Nâng cao chất lượng đào tạo tiến sĩ” diễn ra ngày 10/11, Thứ trưởng GD&ĐT Bùi Văn Ga thừa nhận chất lượng đào tạo tiến sĩ ở nước ta chưa đồng đều.

Thùy Linh

<http://giaoduc.net.vn>

Ngày 01/01/2017

10 sự kiện khoa học - công nghệ nổi bật năm 2016

Việt Nam sản xuất thành công vắc xin sởi - rubella; năm người Việt thuộc nhóm các nhà khoa học ảnh hưởng nhất thế giới... là những sự kiện khoa học và công nghệ nổi bật năm 2016.

Các cán bộ kỹ thuật làm việc trong dây chuyền sản xuất vắc xin sởi - rubella - Ảnh: Cơ quan Hợp tác quốc tế Nhật Bản cung cấp

CLB các nhà báo khoa học và công nghệ và Trung tâm nghiên cứu và phát triển truyền thông khoa học và công nghệ (Bộ khoa học và công nghệ) vừa công bố 10 sự kiện khoa học và công nghệ nổi bật năm 2016. Cụ thể như sau:

1. Ban hành hai nghị quyết liên quan hoạt động khoa học và công nghệ.

- Nghị quyết thứ nhất: Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã ban hành nghị quyết số 05-NQ/TW về một số chủ trương, chính sách lớn nhằm tiếp tục đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao chất lượng tăng trưởng,

năng suất lao động, sức cạnh tranh của nền kinh tế.

- Nghị quyết thứ hai: Ngày 2-11-2016, Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành nghị quyết số 297/NQ-UBTVQH14 về nâng cao hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật phát triển khoa học, công nghệ nhằm thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa giai đoạn 2015 - 2020.

2. Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”, với mục tiêu tạo lập môi trường thuận lợi để thúc đẩy, hỗ trợ quá trình hình thành và phát triển loại hình doanh nghiệp có khả năng tăng trưởng nhanh, dựa trên khai thác tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới. Khẩn trương hoàn thiện hệ thống pháp lý hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; thiết lập được Cổng thông tin khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia...

3. Lần đầu tiên trao tặng “Giải thưởng Trần Đại Nghĩa” nhằm tôn vinh tác giả của các công trình nghiên cứu có giá trị khoa học xuất sắc và đã triển khai ứng dụng, đóng góp vào sự phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng của đất nước.

4. Tổ chức thành công Hội thảo quốc tế Việt Nam học lần thứ 5.

5. Phát hiện di tích thời đại đá cũ ở An Khê - Gia Lai.

6. Các chương trình khoa học và công nghệ trọng điểm cấp nhà nước trong giai đoạn 2011 - 2015 đang góp phần tích cực cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

7. Việt Nam sản xuất thành công vắc xin sởi - rubella. Tháng 11-2016, Bộ Y tế công bố kết quả thử nghiệm lâm sàng cho vắc xin phối hợp sởi - rubella (MR) do Trung tâm Nghiên cứu, sản xuất vắc xin và sinh phẩm y tế (POLYVAC), đơn vị trực thuộc Bộ Y tế, sản xuất. Đây là vắc xin MR đầu tiên được chuyển giao công nghệ sản xuất thành công tại Việt Nam.

8. Bản đồ công nghệ, lộ trình công nghệ và đổi mới công nghệ áp dụng cho ngành chọn tạo giống lúa, sản xuất lúa gạo tại Việt Nam.

9. Sản xuất thành công máy plasma lạnh. Sau bốn năm nghiên cứu và thử nghiệm, TS Đỗ Hoàng Tùng (Viện Vật lý, thuộc Viện hàn lâm KH&CN Việt Nam) cùng các cộng sự đã sáng chế thành công máy phát tia plasma lạnh có tên PlasmaMed, ứng dụng công nghệ hồ quang trượt (gliding arc plasma - GAP).

Sau khi đã được kiểm nghiệm và thử nghiệm lâm sàng tại nhiều bệnh viện lớn, máy PlasmaMed của nhóm nghiên cứu đã

được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận đăng ký lưu hành sản phẩm trang thiết bị y tế.

10. Năm người Việt Nam thuộc nhóm các nhà khoa học ảnh hưởng nhất thế giới. Theo công bố của Thomson Reuters (tổ chức hàng đầu thế giới về thông tin tri thức), năm 2016 có năm người Việt lọt vào top 3.000 nhà khoa học có ảnh hưởng nhất thế giới. Mỗi công bố của các nhà khoa học được xếp hạng trong top 1% được tính theo sự phân bố của chỉ số ESI trong từng lĩnh vực và theo năm của công bố.

Thomson Reuters ghi nhận năm nhà khoa học người Việt lọt vào top các nhà khoa học có ảnh hưởng nhất thế giới năm 2016, trong đó duy nhất PGS.TS Nguyễn Xuân Hùng (lĩnh vực khoa học máy tính) là nhà nghiên cứu có địa chỉ liên hệ ở Việt Nam. Ông cùng với GS.TS Nguyễn Sơn Bình là hai nhà khoa học người Việt ba năm liên tiếp lọt vào top các nhà khoa học có ảnh hưởng nhất thế giới 2014, 2015, 2016.

Ba nhà khoa học Việt Nam cùng đứng tên danh sách nói trên là: GS.TS Nguyễn Thục Quyên, GS.TS Võ Văn Ánh, TS Trần Phan Lam Sơn.

T.HÀ

<http://tuoitre.vn>

Ngày 30/12/2016

10 sự kiện CNTT Việt Nam tiêu biểu năm 2016

Sự kiện các cảng hàng không và website của Vietnam Airlines bị hacker tấn công được bình chọn là sự kiện ICT nổi bật nhất của năm 2016.

2016 là năm nhiều biến động của thị trường ICT trong nước. Nhiều hoạch định, chính sách mới được đưa ra trong năm qua. Cùng với đó, hoạt động tấn công của tin tặc cũng phát triển mạnh mẽ, điển hình là vụ tấn công vào các cảng hàng không và website của hãng hàng không quốc gia Việt Nam hay hack hệ thống các ngân hàng lớn.

Dưới đây là danh sách 10 sự kiện ICT tiêu biểu nhất năm qua.

1. Cảng hàng không, Vietnam Airlines bị hacker tấn công

14h ngày 29/7, màn hình các quầy làm thủ tục của Vietjet ở sân bay Tân Sơn Nhất và Vietnam Airlines ở Nội Bài xuất hiện các dòng chữ xúc phạm Việt Nam và Philippines, xuyên tạc về chủ quyền biển Đông.

Cùng lúc, hệ thống loa phát thanh tại các sân bay cũng phát ra tiếng cười ma quái và lời nói bằng tiếng Anh tuyên bố chủ quyền biển Đông là của Trung Quốc. Website của Vietnam Airlines cũng bị tấn công, hiển thị thông tin tự nhận tác giả là 1937CN, nhóm hacker khét tiếng nhất Trung Quốc. Dữ liệu hơn 400 ngàn khách hàng

chương trình Golden Lotus của Vietnam Airlines cũng bị hacker phát tán lên giao diện website.

Hệ thống máy tính tại các quầy làm thủ tục cũng ngừng hoạt động, buộc nhân viên các hãng hàng không phải làm thủ tục check-in cho hành khách bằng tay.

Dù được xác định đây chỉ là vụ tấn công vào phần hệ thống ngoại vi, chưa xâm nhập được vào các hệ thống trọng yếu bên trong cũng như không thể ảnh hưởng tới an toàn bay, nhưng vụ việc là hồi chuông báo động về thực trạng an toàn thông tin của các hệ thống trọng yếu như các cảng hàng không, cũng như mức độ sẵn sàng của các hệ thống trước nguy cơ bị tấn công mạng vẫn còn quá yếu kém.

2. Bộ TT-TT cấp phép 4G cho các nhà mạng

Năm 2016, Bộ TT&TT đã cấp phép 4G cho VNPT, Viettel, MobiFone và Gtel được cấp phép 4G trên băng tần 1800 MHz.

Ngày 3/11/2016, VinaPhone đã chính thức tuyên bố cung cấp 4G tại Phú Quốc và là nhà mạng đầu tiên cung cấp 4G tại Việt Nam. Như vậy, Việt Nam là quốc gia cuối cùng trong khu vực triển khai 4G.

3. Thủ tướng đề nghị bỏ Điều 292 - tội cung cấp dịch vụ trái phép trên mạng máy tính, mạng viễn thông

Ngày 21/10/2016, tại Kỳ họp thứ 2 của Quốc hội, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tư pháp đã trình bày Tờ trình dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ Luật Hình sự. Theo đó, Bộ Tư pháp đề nghị bỏ Điều 292 - tội cung cấp dịch vụ trái phép trên mạng máy tính, mạng viễn thông.

Bộ Tư pháp cho rằng tội cung cấp dịch vụ trái phép trên mạng máy tính, mạng viễn thông (Điều 292) là một trong 10 tội phạm trong lĩnh vực công nghệ thông tin, mạng viễn thông được quy định tại mục 2 thuộc chương XXI của BLHS năm 2015 có khách thể xâm hại là an toàn công cộng, trật tự công cộng.

Trước đó, cộng đồng khởi nghiệp cho rằng, là “rào cản” đối với sức sáng tạo của cộng đồng doanh nghiệp khởi nghiệp.

4. Phát hiện công ty Sam Media 'móc túi' 230 tỷ đồng thuê bao di động tại Việt Nam

Tháng 9/2016, Thanh tra Sở TT&TT Hà Nội đã phát hiện, từ tháng 1/2013 đến tháng 3/2016, nhiều khách hàng của Viettel, MobiFone, VinaPhone, Vietnamobile do không biết mình đang dùng dịch vụ của Sam Media hợp tác với 3 công ty Việt Nam cung cấp nên đã bị mất số tiền gần 230,5 tỷ đồng.

Sau vụ việc này, nhiều thuê bao của các nhà mạng đã kiểm tra tài khoản của mình và phát hiện họ bị ngấm ngấm "móc túi" mà không biết. Sau đó, các nhà mạng cũng đã tuyên bố cắt hợp đồng với các đối tác của Sam Media đồng thời ra soát và cắt hàng loạt các đối tác cung cấp nội dung "móc túi" khách hàng.

5. Các ngân hàng lớn bị hacker tấn công

Trong tháng 5/2016, TPBank đã suýt bị hacker quốc tế lừa đảo, lấy 1,13 triệu USD. TPBank cho biết, tin tặc có thể đã dùng mã độc cài vào một ứng dụng phần mềm do bên thứ ba cung cấp để ngân hàng này kết nối với hệ thống thanh toán quốc tế SWIFT.

Đến ngày 5/8/2016, một khách hàng của Vietcombank phát hiện tài khoản của mình tự động có giao dịch chuyển đi 500 triệu đồng. Đại diện Vietcombank cho biết có thể khách hàng này đã bị hacker tấn công và lấy trộm mật khẩu Internet Banking để chuyển tiền...

Các vụ việc trên cho thấy giới tội phạm công nghệ cao đang hướng đến mục tiêu là các ngân hàng và người sử dụng tại Việt Nam chưa có nhiều kinh nghiệm trong việc bảo mật thông tin tài khoản ngân hàng.

6. Thu hồi 15 triệu SIM di động trả trước kích hoạt sẵn

Chiều 28/10, 5 nhà mạng Viettel, VNPT, MobiFone, GTel Mobile và Vietnamobile cùng nhau ký cam kết với Bộ TT&TT về việc thu hồi SIM kích hoạt sẵn trên các kênh phân phối

Bộ TT&TT đã trực tiếp kiểm tra đồng thời việc khóa SIM kích hoạt sẵn tại VNPT, Viettel, MobiFone. Lần đầu tiên, 5 doanh nghiệp viễn thông đã cùng cử các cán bộ kỹ thuật để thực hiện giám sát, kiểm tra chéo việc khóa SIM của nhau để đảm bảo công bằng, khách quan. Tổng cộng đã có hơn 15 triệu SIM kích hoạt sẵn được các nhà mạng khóa và thu hồi.

7. Bộ TT&TT công bố đổi mã vùng điện thoại cố định

Ngày 22/11, Bộ Thông tin và Truyền thông đã chính thức công bố lộ trình chuyển đổi mã vùng điện thoại cố định. Việc chuyển đổi sẽ được thực hiện thành 3 giai đoạn, bắt đầu từ ngày 11/2/2017.

Theo Bộ TT&TT, việc điều chỉnh quy hoạch kho số viễn thông là việc bình thường và cần thiết, phù hợp với thông lệ

quốc tế, cũng nhằm đảm bảo kho số viễn thông được sử dụng tiết kiệm, hiệu quả, phù hợp với sự phát triển của thị trường, công nghệ... trong từng thời kỳ.

8. Năm 2016 được chọn là Năm quốc gia khởi nghiệp

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc khẳng định thúc đẩy khởi nghiệp dựa trên đổi mới sáng tạo, đưa Việt Nam trở thành quốc gia khởi nghiệp là con đường nhanh nhất để phát triển lực lượng doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp công nghệ cao và tạo những nhân tố phát triển đột phá trong nền kinh tế số.

9. Luật ATTT mạng chính thức có hiệu lực

Luật An toàn thông tin mạng là bộ luật quan trọng để triển khai các hoạt động an toàn thông tin tại Việt Nam. Với kết cấu 8 chương 54 điều, Luật An toàn thông tin mạng đề cập đến rất nhiều vấn đề mới, “nóng bỏng” trong lĩnh vực An toàn thông tin hiện nay, cụ thể hóa nhiều vấn đề đang gây bức xúc dư luận xã hội như thư rác; thu thập, phát tán thông tin cá nhân trái phép...

10. Ba mạng di động 3 nước Đông Dương xóa bỏ cước roaming

Ngày 23-24/11/2016, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cùng đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam tham dự Hội nghị cấp cao Khu vực Tam giác phát triển

Cambodia – Lào – Việt Nam lần thứ 9 tại Cambodia.

Tại hội nghị này, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, cùng với sự ủng hộ của Thủ tướng Cambodia và Lào, đã giao cho Viettel trách nhiệm hiện đại hoá mạng viễn thông 3 nước bằng công nghệ 4G, hỗ trợ xây dựng Chính phủ điện tử cho ba nước và triển khai mức cước gọi giữa thuê bao tại 3 nước tương đương với mức cước trong nước, tức là sẽ không còn cước quốc tế, không còn cước roaming quốc tế.

Bình chọn 10 sự kiện ICT tiêu biểu của năm là hoạt động thường niên của câu lạc bộ Nhà báo CNTT Việt Nam, trực thuộc

Hội Nhà báo Việt Nam. Đây là nơi quy tụ những nhà báo hàng đầu hoạt động trong lĩnh vực CNTT của gần 40 cơ quan báo chí trong cả nước.

Với 15 năm hoạt động, CLB đã tổ chức nhiều chương trình tọa đàm, hội thảo lớn, gây được tiếng vang trong cộng đồng, là kênh thông tin để các cơ quan quản lý Nhà nước tham khảo khi hoạch định chính sách.

Thành Duy

<http://news.zing.vn>

Ngày 28/12/2016

10 sự kiện tiêu biểu ngành Y tế năm 2016

Ngày 22/12, Bộ Y tế đã công bố 10 sự kiện tiêu biểu của ngành y tế năm 2016. Theo đó, em bé đầu tiên của Việt Nam được sinh ra bằng phương pháp mang thai hộ chào đời tại Bệnh viện Phụ sản Trung ương là 1 trong 10 sự kiện tiêu biểu này.

Em bé đầu tiên ra đời bằng phương pháp mang thai hộ tại Việt Nam

Lúc 7h20 ngày 22/1, em bé đầu tiên được sinh từ mang thai hộ đã chào đời tại Bệnh viện Phụ sản Trung ương, bằng kỹ thuật mổ sinh. Đánh dấu thành công kỹ thuật

mang thai hộ và thực hiện theo đúng Luật Hôn nhân và gia đình sửa đổi được Quốc hội thông qua năm 2015.

Đến nay, cả ước đã có gần 200 hồ sơ mang thai hộ được duyệt, trong đó hơn 30 trường hợp đã sinh con. Hiện tại, cả nước có 3 đơn vị được thực hiện kỹ thuật mang thai hộ là BV Phụ sản Trung ương, Bệnh viện Từ Dũ (TPHCM) và Bệnh viện Trung ương Huế.

Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Kim Tiến thăm em bé đầu tiên chào đời nhờ mang thai hộ tại BV Phụ sản TW Ảnh T.M

Triển khai đồng bộ các giải pháp hướng tới sự hài lòng của người bệnh:

- Đổi mới phong cách thái độ phục vụ của nhân viên y tế.
- Xây dựng cơ sở y tế xanh - sạch - đẹp.
- Tăng cường quản lý dịch vụ từ bên ngoài vào bệnh viện

Đổi mới toàn diện phong cách, thái độ phục vụ của nhân viên y tế hướng tới sự hài lòng của người bệnh. Sau một năm thực hiện, đến nay, tại các cơ sở khám chữa bệnh đã có sự chuyển đổi rõ rệt trong tư duy quản lý theo phương pháp tiếp cận từ “phục vụ” sang “cung cấp dịch vụ”. Đa số cán bộ y tế đã nhận thức được tầm quan trọng của phong cách, thái độ phục vụ, kỹ năng giao tiếp với người bệnh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Xây dựng cơ sở y tế xanh - sạch - đẹp: Môi trường bệnh viện xanh - sạch - đẹp vốn là những phần không thể thiếu trong tiêu chí quản lý chất lượng, trong đó có thể kể đến những điều bắt buộc phải có như nhà vệ sinh sạch, hệ thống xử lý nước thải, rác thải y tế. Khi các yếu tố chất lượng khám, chữa bệnh; tinh thần thái độ phục vụ ngày càng được nâng cao thì các bệnh viện phải quan tâm giải quyết đến vấn đề vệ sinh bệnh viện.

Tăng cường quản lý dịch vụ từ bên ngoài vào bệnh viện nhằm nâng cao hiệu quả và chuyên nghiệp hoá cung cấp dịch vụ, góp phần nâng cao chất lượng khám chữa bệnh, tạo sự hài lòng cho người bệnh...

Người dân chia sẻ với Bộ trưởng Bộ Y tế về sự hài lòng khi đi khám chữa bệnh tại BV Nội tiết TW

Việt Nam sản xuất thành công vắc xin phối hợp sởi – rubella

Ngày 8/11/2016, Trung tâm Nghiên cứu, sản xuất vaccine và Sinh phẩm Y tế (Bộ Y tế) cho biết đã thử nghiệm lâm sàng thành công vaccine phối hợp sởi-rubella.

Đây là vaccine sởi-rubella đầu tiên được chuyển giao công nghệ sản xuất thành công tại Việt Nam. Dự kiến, loại vaccine này sẽ được sử dụng trong Chương trình Tiêm chủng mở rộng từ năm 2017.

Lần đầu tiên tại Việt Nam, thực hiện phẫu thuật nội soi bằng Robot cho người lớn.

Ngày 10/12/2016, Bệnh viện Bình Dân (TPHCM) thực hiện thành công phẫu thuật nội soi bằng robot và khánh thành khu phẫu thuật bằng robot. Đây là hệ thống robot phẫu thuật thứ hai được Bộ Y tế cấp phép điều trị tại Việt Nam. Trước đó, năm 2013 Bệnh viện Nhi Trung ương đã thực hiện kỹ thuật này cho trẻ em.

Phẫu thuật nội soi bằng robot ở người lớn lần đầu tiên ở Việt Nam đã được triển khai tại BV Bình Dân

Robot phẫu thuật tại Bệnh viện Bình Dân là hệ thống robot daVinci do Mỹ sản xuất. Đây là hệ thống Robot phẫu thuật hiện đại nhất hiện nay, cho phép các bác sĩ tiến hành phẫu thuật nhiều bộ phận với sự xâm

lấn tối thiểu và độ chính xác, hiệu quả an toàn vượt trội, giúp bệnh nhân ít mất máu, ít đau, giảm nguy cơ tai biến và mau hồi phục.

Phẫu thuật nội soi Robot được thực hiện trong điều trị cho nhiều loại bệnh lý ngoại khoa phức tạp như: mổ các khối u tiền liệt tuyến, cắt dạ dày, cắt gan, cắt phổi, cắt u trung thất, cắt tử cung, phẫu thuật lồng ngực, tim mạch. Đặc biệt, hệ thống Robot phẫu thuật rất hiệu quả đối với điều trị u nang ống mật chủ, phình đại tràng bẩm sinh, thận ứ nước, teo đường mật, bắc cầu động mạch vành, chỉnh sửa van tim...

Năm 2016, 81,3% dân số tham gia bảo hiểm y tế, vượt chỉ tiêu của Quốc hội và Chính phủ giao (năm 2016 Chính phủ giao 79%).

Ngày 28/6/2016, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1167/QĐ-TTg điều chỉnh giao chỉ tiêu thực hiện bảo hiểm y tế giai đoạn 2016 – 2020, theo đó năm 2016 Thủ tướng Chính phủ giao chỉ tiêu bảo hiểm y tế là 79%.

Tại buổi gặp mặt thông tin báo chí ngày 13/12/2016, Bảo hiểm xã hội Việt Nam cho biết, tính đến ngày 30/11/2016 có 75.160.311 người tham gia BHYT, đạt tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế là 81,3%. Như vậy, tính đến 30/11/2016, tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế đã vượt chỉ tiêu 2,3%

Chỉ số cải cách hành chính của Bộ Y tế tăng 9 bậc so với năm 2015 (xếp thứ 17/19 lên 8/19 bộ, ngành do Chính phủ công bố năm 2016).

Ngày 17/8/2016, Chính phủ đã công bố kết quả chỉ số cải cách hành chính của Bộ Y tế với tổng điểm là 86,58/100 đứng ở vị trí số 8/19 bộ, ngành vượt 09 bậc so với kết quả 17/19 được công bố năm 2015. Kết quả trên có đóng góp chính bởi một số chủ trương lớn mà Bộ Y tế đã thực hiện như sau:

Thứ nhất, Bộ Y tế đã vận dụng một cách sáng tạo, không hình thức, luôn có sự lồng ghép phối hợp và hỗ trợ lẫn nhau giữa các nội dung cải cách hành chính (CCHC) nhà nước với những nội dung ưu tiên và quan trọng của ngành: Cải cách thể chế ngành y tế, cải cách trong cung cấp dịch vụ khám chữa bệnh, thiết lập thực hiện đường dây nóng, giảm tải bệnh viện, đổi mới phong cách thái độ...tỷ lệ hài lòng của người dân ngày được nâng cao.

Thứ hai, việc ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) đã đẩy mạnh thực hiện các dịch vụ công trực tuyến cấp độ 3 hay 4, giảm thời gian chi phí của cá nhân, tổ chức hay doanh nghiệp khi sử dụng các dịch vụ; tăng thêm tính minh bạch và rất hiệu quả trong quản lý. Bộ Y tế là Bộ duy nhất cùng với 19 địa phương được biểu dương về kết quả kết nối liên thông với Chính phủ và phản hồi về trạng thái. Hiện nay, 10% các

dịch vụ hành chính công của Bộ đều được cung cấp ở mức độ 2 trên cổng thông tin điện tử của Bộ Y tế. Có 2 dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 và 32 dịch vụ công trực tuyến mức độ 4.

Thứ ba, sự chỉ đạo sâu sát của Ban cán sự đảng, Lãnh đạo Bộ, cấp ủy người đứng đầu và toàn thể đội ngũ công chức viên chức của ngành y tế cùng “chung tay” đã góp phần lớn cho sự thành công của công tác CCHC nhà nước 2015.

Đề án Xây dựng và phát triển mạng lưới y tế cơ sở trong tình hình mới được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt (Quyết định số 2348/QĐ-TTg ngày 05/12/2016).

Là cơ sở để củng cố, hoàn thiện tổ chức mạng lưới y tế cơ sở bao gồm y tế quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh; y tế xã, phường, thị trấn và y tế thôn bản. Cụ thể, đổi mới tổ chức bộ máy, cơ chế hoạt động, cơ chế tài chính, phát triển nguồn nhân lực để nâng cao năng lực cung ứng và chất lượng dịch vụ của mạng lưới y tế cơ sở, bảo đảm cung ứng đầy đủ các dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu, khám bệnh, chữa bệnh cho từng người dân trên địa bàn, cung ứng dịch vụ theo hướng toàn diện, liên tục, phối hợp và lồng ghép chặt chẽ giữa dự phòng và điều trị giữa các cơ sở y tế trên địa bàn và với tuyến trên, góp phần giảm quá tải cho các bệnh viện tuyến trên, bảo đảm công

bằng, hiệu quả trong công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

Đưa tiền lương vào giá dịch vụ khám chữa bệnh bảo hiểm y tế

Đưa tiền lương vào giá dịch vụ khám chữa bệnh bảo hiểm y tế tại 32 tỉnh, thành phố có tỷ lệ tham gia bảo hiểm y tế cao, theo đúng lộ trình điều chỉnh giá dịch vụ công quy định tại Nghị định số 16/2015/NĐ-CP của Chính phủ. Theo đó, chuyên ngân sách nhà nước đang cấp tiền lương cho các bệnh viện sang hỗ trợ người dân tham gia bảo hiểm y tế nhằm thực hiện mục tiêu bảo hiểm y tế toàn dân, đồng thời thực hiện chủ trương giảm số người hưởng lương từ nguồn ngân sách nhà nước theo Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 17/4/2015 của Bộ Chính trị khóa XI.

Bộ mã danh mục dùng chung trong quản lý khám, chữa bệnh và thanh toán BHYT lần đầu được xây dựng và triển khai rộng rãi

Phục vụ kết nối liên thông dữ liệu giữa cơ quan quản lý, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và Bảo hiểm xã hội Việt Nam nhằm quản lý đầy đủ, chính xác thông tin người bệnh và thuận lợi trong việc thanh toán chi phí khám chữa bệnh bảo hiểm y tế.

- Thực hiện Nghị quyết 68/2013/QH13 ngày 29/11/2013 của Quốc hội.

- Theo chỉ đạo của Chính phủ (Thông báo số 102/TB-VPCP, 205/TB-

VPCP, 8933/TB-VPCP và Nghị quyết số 36a của Chính phủ ngày 14/10/2016).

Việt Nam đã được bầu vào Ban Chấp hành (Executive Board) của Tổ chức Y tế Thế giới (World Health Organization, WHO) nhiệm kỳ 3 năm, từ 2016 - 2019.

Tại Hội nghị Khu vực Tây Thái Bình Dương lần thứ 66 của Tổ chức Y tế Thế giới diễn ra từ ngày 12-16/10/2015 tại Guam, Hoa Kỳ, Việt Nam đã được bầu vào Ban Chấp hành (Executive Board) của Tổ chức Y tế Thế giới.

Ban Chấp hành WHO là nơi đề xuất và chuẩn bị các chương trình nghị sự cho Đại hội đồng Y tế Thế giới, do đó có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc hoạch định các chính sách y tế chủ chốt trên cấp độ toàn cầu. Đại diện cho khối các nước ASEAN trong khu vực Tây Thái Bình Dương của WHO, Việt Nam sẽ góp thêm tiếng nói từ các quốc gia đang phát triển với các hệ thống y tế đang trong quá trình chuyển đổi. Những thách thức và khó khăn trong phát triển y tế của Việt Nam và các nước sẽ được quan tâm nhiều hơn trong quá trình thế giới và khu vực xây dựng và thực thi các chính sách y tế.

Thái Bình

<http://suckhoedoisoing.vn>

Ngày 22/12/2016

10 sự kiện nổi bật của thể thao Việt Nam năm 2016

Năm 2016 đánh dấu hàng loạt cột mốc lần đầu tiên xuất hiện trong lịch sử thể thao Việt Nam, như tấm HCV Olympic đầu tiên của Hoàng Xuân Vinh, HCV Paralympic đầu tiên của Lê Văn Công, hay việc các đội tuyển futsal và đội tuyển U19 giành quyền tham dự VCK World Cup.

1. Hoàng Xuân Vinh giành HCV Olympic.

Hoàng Xuân Vinh - biểu tượng chiến thắng của thể thao Việt Nam năm 2016

Ngày 7/8/2016 vĩnh viễn đi vào lịch sử của thể thao Việt Nam, ghi dấu thời điểm chúng ta lần đầu tiên giành HCV Olympic. Ở nội dung 10m súng ngắn hơi nam, trong đợt bắn chung kết, Hoàng Xuân Vinh giành 202,5 điểm, hơn 0,4 điểm so với Felipe Almeida Wu (Brazil). Đây cũng là thành tích phá kỷ lục Olympic, trở thành kỷ lục Thế vận hội đầu tiên trong lịch sử bị phá bởi 1 VĐV Việt Nam. 1 ngày sau đó, Hoàng

Xuân Vinh lại giành HCB nội dung 50m súng ngắn bắn chậm nam, với thành tích 191,3 điểm (kém Jin Jong Oh của Hàn Quốc – 193,7 điểm).

2. Lê Văn Công giành HCV Paralympic.

Giống như Hoàng Xuân Vinh tại Thế vận hội, Lê Văn Công cũng trở thành người đầu tiên trong lịch sử thể thao Việt Nam giành HCV ở Đại hội thể người khuyết tật thế giới, ở hạng cân 49kg nam của môn cử tạ. Với thành tích tổng cử là 181kg, Lê Văn Công cũng phá luôn kỷ lục thế giới ở nội dung vừa nêu. Ngoài tấm HCV của Lê Văn Công, đoàn thể thao người khuyết tật Việt Nam còn thành công lớn với thêm 1 HCB thuộc về Võ Thanh Tùng và 2 HCB thuộc về Cao Ngọc Hùng và Đặng Thị Linh Phượng, biến Paralympic 2016 trở thành kỳ đại hội vượt ngoài sức tưởng tượng.

Lê Văn Công giành HCV Paralympic đầu tiên cho thể thao người khuyết tật Việt Nam

3. Đội tuyển U19 Việt Nam giành quyền tham dự VCK World Cup U20.

Lần đầu tiên trong lịch sử, một đội bóng sân cỏ của Việt Nam giành quyền góp mặt ở VCK giải vô địch thế giới. Nằm trong bảng đấu nặng ký, với sự hiện diện của CHDCND Triều Tiên, UAE và Iraq, đội tuyển U19 Việt Nam không thua trận nào tại vòng bảng (1 thắng, 2 hoà), vào tứ kết. Ở trận tứ kết, đội bóng của HLV Hoàng Anh Tuấn bất ngờ đánh bại chủ nhà Bahrain để chính thức ghi tên mình vào giải U20 thế giới 2017. Giải vô địch U20 thế giới chính là nấc thang cuối cùng để hàng loạt tài danh của làng túc cầu chuyên tiếp từ bóng đá trẻ sang sân chơi đỉnh cao, để thành danh như Maradona, Messi, Aguero (Argentina), Luis Figo, Manuel Rui Costa (Bồ Đào Nha), hay Davor Suker (Croatia)...

U19 Việt Nam ghi dấu ấn lịch sử bằng vé vào VCK World Cup U20

4. Đội tuyển futsal Việt Nam vào vòng knock-out World Cup.

Trước khi đội tuyển U19 Việt Nam có vé đến VCK World Cup U20, đội tuyển

futsal Việt Nam trở thành đội bóng đầu tiên của nước ta có suất chính thức tham dự một giải đấu thế giới. Ở giải vô địch châu Á (cũng là vòng loại World Cup) diễn ra hồi tháng 2, đội bóng của HLV Bruno Garcia gây chấn động khi đánh bại đương kim vô địch Nhật Bản ở tứ kết, để giành vé đến VCK World Cup. Tiếp đến, tại VCK giải thế giới vào tháng 9 ở Colombia, đội tuyển futsal Việt Nam tiếp tục gây tiếng vang và tạo ra hàng loạt cột mốc lịch sử khác: Đội bóng Việt Nam đầu tiên có chiến thắng tại World Cup, đội bóng Việt Nam đầu tiên ghi bàn ở sân chơi này (Nguyễn Minh Trí là người nhận vinh dự trên), đội bóng Việt Nam đầu tiên vào vòng đấu loại trực tiếp của giải.

Đội tuyển futsal Việt Nam giành quyền vào vòng knock-out World Cup futsal 2016

5. Việt Nam dẫn đầu tại Đại hội thể thao châu Á 2016.

Với 52 HCV, 44 HCB và 43 HCD (tổng cộng 139 huy chương), đoàn Việt Nam đứng đầu toàn đoàn, bỏ rất xa Thái Lan ở vị trí thứ 2 (36 HCV, 24 HCB, 30 HCD),

Trung Quốc ở vị trí thứ 3 (12 HCV, 18 HCB, 19 HCD). Dù vậy, thành tích này không được xem là thước đo chính xác khả năng của các nền thể thao ở châu lục, vì hầu hết các quốc gia chỉ xem Đại hội thể thao biển là cơ hội quảng bá về du lịch, hình ảnh đất nước và con người, hơn là các cuộc đua tài thật sự trong thể thao.

6. Đội tuyển bóng đá Việt Nam thất bại tại AFF Cup 2016.

Đặt mục tiêu vào chung kết, lại rơi vào một nhánh đấu được xem là rất may mắn, khi đụng toàn đối thủ nhẹ nhất có thể, nhưng đội tuyển Việt Nam lại gây thất vọng khi bị loại khỏi bán kết. Ngoại trừ tinh thần ngoài sức tưởng tượng trong trận bán kết lượt về với Indonesia (dẫn ngược 2-1, sau khi bị đuổi 1 người và không có thủ môn đúng nghĩa), đội tuyển Việt Nam thất bại cả về chuyên môn lẫn phong cách, trở thành đội bóng bị chấm điểm fair-play kém nhất tính đến sau vòng bán kết.

7. Hội khoẻ Phù Đổng toàn quốc lần thứ 9.

Với tổng điểm 9610, TPHCM dẫn đầu Hội khoẻ Phù Đổng năm nay. Cũng giống như mọi năm, đây là sân chơi mang theo kỳ vọng phát hiện nhân tài từ thể thao học đường, bổ sung cho thể thao đỉnh cao. Tuy nhiên, giải lại đôi lần bị mất hình ảnh vì một vài đoàn, một vài đội thực hiện điều ngược lại, tức là dùng VĐV đỉnh cao, hoặc

đã có thành tích cấp quốc gia trở lại thi đấu tại Hội khoẻ Phù Đổng, vi phạm điều lệ và bị xử lý.

8. Nguyễn Thị Ánh Viên giành HCV và phá kỷ lục bơi châu Á.

Về đích với thành tích 4 phút 37 giây 71 ở đợt bơi chung kết nội dung 400m hỗn hợp nữ tại giải vô địch bơi châu Á 2016, Ánh Viên giành HCV và phá kỷ lục châu lục ở nội dung này. Dù vậy, đây vẫn chưa phải là thành tích tốt nhất của Ánh Viên, đồng thời vẫn còn kém kỷ lục thế giới ở cùng nội dung đến 11 giây 35 (4 phút 26 giây 36).

Ánh Viên phá kỷ lục châu Á trên đường đua xanh

9. Cờ vua Việt Nam giành HCV tại giải vô địch châu Á.

Thể thao trí tuệ Việt Nam tiếp tục khẳng định vị thế

Ở giải vô địch châu Á diễn ra từ ngày 25/5 – 5/6 tại Taskent (Uzbekistan), cờ vua Việt Nam giành 1 HCV và 2 HCB. Kỳ thủ nữ Nguyễn Thị Mai Hưng chính là người giành HCV nội dung cờ chớp nhoáng, còn kỳ thủ nam Lê Quang Liêm giành 2 HCB ở các nội dung cờ tiêu chuẩn và cờ chớp nhoáng, cả hai cùng giành quyền tham dự giải vô địch thế giới 2017.

10. Đội tuyển quần vợt Việt Nam gây ấn tượng tại giải đồng đội nam thế giới Davis Cup.

Dù thất bại trước Thái Lan và không thể giành quyền lên nhóm 1 khu vực châu Á

– Thái Bình Dương, nhưng đội tuyển quần vợt Việt Nam vẫn có 1 kỳ Davis Cup thành công. Lần đầu tiên đội tuyển tập hợp được lực lượng tốt như năm nay, với nòng cốt là các tay vợt còn rất trẻ gồm Lý Hoàng Nam và Nguyễn Hoàng Thiên. Trước đó, các tay vợt này có chiến thắng rất ấn tượng trước chủ nhà Indonesia để giành quyền trụ lại nhóm 2, dần đưa thành tích của quần vợt Việt Nam vào sự ổn định.

Dân trí

www.dantri.com.vn

Ngày 19/12/2016

10 sự kiện nổi bật nhất thế giới 2016

Chiến thắng của ứng viên đảng Cộng hòa Donald Trump trong cuộc bầu cử Mỹ, Brexit, nội chiến tại Aleppo của Syria, là những sự kiện thống trị tin tức thế giới 2016, theo đánh giá của hãng tin AFP.

“Địa chấn” mang tên Trump

Tổng thống đắc cử Donald Trump của Mỹ - Ảnh: Reuters

Ngày 8-11, tỉ phú 70 tuổi Donald Trump, ứng cử viên Tổng thống theo chủ nghĩa dân túy của đảng Cộng hòa, vượt qua đối thủ nặng ký Hillary Clinton để chiến thắng cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ.

Năm 2016 cũng là năm chứng kiến sự lên ngôi của chủ nghĩa dân túy ở những quốc gia khác, điển hình là ông Rodrigo Duterte đắc cử tổng thống Philippines hồi tháng 5 nhờ những chính sách dân túy,

trong đó có tuyên bố thẳng tay quét sạch tội phạm ma túy.

Xu hướng này đang có những ảnh hưởng nhất định đến các cuộc bầu cử quan trọng trong năm sau ở châu Âu.

Brexit

Ngày 23-6, sau cuộc trưng cầu dân ý, 52% người Anh bỏ phiếu ủng hộ Anh rời khỏi Liên minh châu Âu (EU). Thủ tướng Anh lúc bấy giờ, ông David Cameron cũng từ chức và bà Theresa May lên thay. Bà Theresa May hứa rằng sẽ thực hiện Điều 50 của Hiệp ước Lisbon để hoàn thành việc rời khỏi EU trước ngày 31-3-2017.

Khủng hoảng di cư ở châu Âu

Từ tháng 2, "tuyến đường Balkan" nối từ Hy Lạp đến Đức - con đường mà hàng trăm ngàn người di cư vẫn đi vào năm ngoái - bị đóng cửa.

Một tháng sau đó, Liên minh châu Âu và Thổ Nhĩ Kỳ ký thỏa thuận ngăn chặn dòng di cư đến châu Âu, đạt được thành công trong việc giảm số người vượt qua Biển Aegean giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Hy Lạp.

Tuy nhiên, dòng di cư tới Ý qua biển Địa Trung Hải vẫn đạt mức kỷ lục, và ít nhất 4.700 người đã thiệt mạng hoặc mất tích.

Ở Pháp, trại tị nạn "Rừng Calais" nổi tiếng gần cảng Calais cuối cùng cũng đóng cửa vào tháng 10, và chính quyền tiến hành di dời khoảng 7.000 người ở đây vào các khu tập trung mới để thực hiện các thủ tục tiếp nhận hoặc trục xuất họ.

Người di cư từ Afghanistan ngồi trên thảm cỏ bên cạnh một hàng rào biên giới tại cửa khẩu Macedonia - Hy Lạp ở Gevgelija, Macedonia ngày 23-2 - Ảnh: REUTERS

Cơn ác mộng Aleppo

Để chiếm lại thành phố Aleppo từ tay quân nổi dậy, quân đội Syria cùng các đồng minh đã liên tiếp tấn công vào các khu vực bị quân nổi dậy chiếm đóng ở phía đông thành phố.

Bên cạnh việc tố cáo “tội ác chiến tranh” và chỉ trích Nga vì ngăn chặn các nỗ lực của Hội đồng Bảo an LHQ để có

được một thỏa thuận ngừng bắn, phương Tây còn chứng minh rằng các cuộc tấn công ở đây là “không thể kết thúc được”.

Cuộc nội chiến tại Syria đã khiến hơn 312.000 người chết kể từ tháng 3-2011.

Khủng bố

Trong khi liên tục đề mất lãnh thổ ở Iraq, Syria và Libya, lực lượng khủng bố Nhà nước Hồi giáo (IS) đã lên tiếng nhận trách nhiệm, hoặc cũng “truyền cảm hứng”, cho các cuộc tấn công chết người trên thế giới.

Một số nước phương Tây bị tấn công trong năm qua gồm có Pháp với 86 người chết trong vụ đâm xe ở Nice, Mỹ với 49 người chết trong vụ thảm sát hộp đêm ở Orlando, và Bỉ với 32 người chết trong vụ đánh bom ở Brussels.

Thổ Nhĩ Kỳ cũng là mục tiêu của nhiều cuộc tấn công được cho là do IS hoặc lực lượng phiến quân người Kurd tiến hành, khiến hàng chục người chết.

Trong khi đó, Tây Phi cũng bị Al-Qaeda tấn công, đặc biệt là ở Burkina Faso và Bờ Biển Ngà.

Đảo chính ở Thổ Nhĩ Kỳ

Hàng ngàn người ủng hộ chính phủ đổ ra đường trong cuộc đảo chính hồi tháng 7 - Ảnh: CNN

Cuộc đảo chính quân sự ở Thổ Nhĩ Kỳ trong hai đêm 15 và 16-7 nhằm lật đổ Tổng thống Recep Tayyip Erdogan đã thất bại khiến hơn 37.000 người bị bắt và hàng chục ngàn người bị sa thải trong các cuộc thanh trừng sau đó.

Sự thay đổi ở Mỹ Latin

Tháng 7 năm nay, Peru bầu cựu Bộ trưởng Kinh tế Pedro Pablo Kuczynski, người theo đường lối cánh hữu làm Tổng thống.

Một tháng sau đó, Brazil cũng đặt dấu chấm hết cho 13 năm lãnh đạo của phe cánh tả bằng việc luận tội Tổng thống Dilma Rousseff với các cáo buộc liên quan vụ tham nhũng khổng lồ Petrobras. Phó Tổng thống Michel Temer đã lên thay thế bà Rousseff.

Ở Venezuela, những người phản đối Tổng thống Nicolas Maduro huy động

hơn một triệu người xuống đường biểu tình hồi đầu tháng 9 nhằm gây áp lực đòi ông Maduro phải từ chức.

Lãnh tụ Cuba qua đời

Ngày 25-11, cha đẻ của cuộc cách mạng Cuba Fidel Castro qua đời ở tuổi 90, tạo nên làn sóng thương tiếc cho người dân trong và ngoài nước.

Khoa học đột phá

Tháng 2 năm nay, các nhà khoa học tuyên bố lần đầu tiên “quan sát được sóng hấp dẫn”, loại sóng được nhà bác học Albert Einstein tiên đoán từ thế kỷ trước.

Năm mất mát của làng nhạc

Năm 2016 cướp đi 3 cây đại thụ của làng nhạc thế giới: David Bowie của Anh, Prince của Mỹ và Leonard Cohen của Canada.

Bên cạnh đó, 2016 cũng là năm khá bất ngờ khi ca sĩ - nhạc sĩ Bob Dylan trở thành nhạc sĩ đầu tiên đoạt giải Nobel Văn chương.

Ngọc Đông

<http://tuoitre.vn>

Ngày 16/12/2016

10 sự kiện kinh tế thế giới nổi bật năm 2016

Năm 2016 đã khép lại với nhiều biến động lớn đối với nền kinh tế thế giới. Ngoài quyết định gây chấn động của nước Anh về việc rút lui khỏi "con thuyền" EU, thì chiến thắng bất ngờ của tỉ phú Donald Trump trong mùa bầu cử Tổng thống Mỹ đã tác động đáng kể đến các thị trường trong năm qua, như kiềm chế xu hướng giá vàng tăng, đưa chỉ số Dow Jones lập mức cao kỷ lục và kéo đồng peso Mexico xuống mức thấp chưa từng thấy.

Giá dầu mỏ tăng trên 50%

Đầu năm 2016, giá dầu thô Brent lần đầu tiên trong 13 năm đã rớt xuống dưới mức 30 USD/thùng do những quan ngại gia tăng về nguồn cung dư thừa. Lệnh trừng phạt đối với Iran được dỡ bỏ vào tháng 1/2016 đồng nghĩa nước sản xuất dầu mỏ tiềm năng này có thể đẩy mạnh xuất khẩu dầu thô trên một thị trường vốn đã bão hoà cung cấp do sản lượng dầu phiến lớn của Mỹ và mức khai thác cao từ Tổ chức các nước Xuất khẩu dầu mỏ (OPEC). Song giá dầu đã hồi phục trong năm qua nhờ có những dấu hiệu nguồn dự trữ suy giảm và những kỳ vọng gia tăng về khả năng OPEC có thể hạn chế sản lượng. Thỏa thuận cắt giảm nguồn cung đạt được

vào cuối năm 2016 giữa OPEC và một số các nước nằm ngoài khối này đã đưa giá dầu quay trở lại mức cao 17 tháng và đạt trên 57 USD/thùng. Mức giá này cao hơn mức giá năm 2015 là 54%.

Kế hoạch tăng lãi suất của Mỹ kiềm chế giá vàng tăng

Một năm với nhiều xáo trộn về chính trị toàn cầu đã kéo nhu cầu về vàng tăng bởi vàng vốn được coi là phương tiện đầu tư an toàn trong những thời khắc bất ổn và do vậy giá vàng tăng trong phần lớn năm 2016. Nhu cầu về vàng trong năm qua tăng còn do chính sách tỉ lệ lãi suất thấp. Các nhà đầu tư có thể thu được ít hoặc không có lợi nhuận nếu giữ tiền mặt và đầu tư vào các tài sản khác có lãi suất khác. Do đó, họ lựa chọn hình thức đầu tư vào vàng.

Mặt hàng kim loại quý này mất đi phần nào sức hấp dẫn sau khi các thị trường đón nhận chiến thắng của tân Tổng thống Mỹ Donald Trump và triển vọng về các khoản kinh phí đầu tư lớn của chính phủ mới của Mỹ cũng như khả năng các đợt tăng lãi suất mới tại Mỹ. Do đồng đô la Mỹ và lợi tức trái phiếu suy giảm mức tăng vào những ngày cuối năm 2016, giá

vàng đã có thay đổi đôi chút và khép lại năm 2016 cao hơn đôi chút so với năm 2015.

Chỉ số Dow Jones lập mức cao mới do thị trường phố Wall chào đón chiến thắng của tỉ phú Trump

Chỉ số chứng khoán Mỹ đã tăng lên mức cao mới trong năm 2016 và tiến sát mức 20.000 điểm. Những lo ngại về làn sóng bảo hộ dưới "triều đại" của Tổng thống đắc cử Donald Trump đã được bù đắp bởi phố Wall hy vọng rằng kế hoạch đầu tư lớn vào cơ sở hạ tầng và phi điều tiết hoá của chính phủ mới sẽ thúc đẩy nền kinh tế Mỹ ít nhất là trong thời hạn ngắn.

Kể từ sau cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ 2016, các ngân hàng là những đốm sáng nhất trên thị trường chứng khoán Mỹ do được hậu thuẫn bởi quyết định tăng lãi suất của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) và những kỳ vọng tân Tổng thống Mỹ sẽ nói lỏng các quy định.

Đồng Bảng Anh (GBP) giảm hỗ trợ chỉ số chứng khoán Anh (FTSE)

Đồng GBP đã sụt giá kể từ sau cuộc trưng cầu dân ý tại Anh về việc đi hay ở lại EU (Brexit) và đã chạm xuống mức thấp 31 năm trong năm nay. Tỷ lệ lãi suất Mỹ tăng trong tháng 12/2016 đã dẫn tới đồng USD tiếp tục đà tăng giá so với

GBP. Đồng GBP đã giảm giá trị khoảng 17% so với USD kể từ cuộc bỏ phiếu Brexit khép lại.

Ngược lại, chỉ số chứng khoán 100 FTSE đã leo lên mức cao kỷ lục. Nguyên nhân chính đến sự tăng vượt bậc của FTSE đó là do đồng GBP suy yếu. Nhiều công ty niêm yết lập báo cáo tổng kết bằng đồng USD và vì vậy thu nhập của họ cũng được nâng lên do diễn biến tiền tệ. Đồng GBP suy yếu còn khuyến khích các nhà đầu tư quốc tế lựa chọn các chứng khoán niêm yết và các tài sản khác của Anh làm phương tiện đầu tư thay thế.

Chỉ số Baltic Dry hồi phục cho thấy niềm lạc quan thận trọng về thương mại

Baltic Dry index (tạm dịch chỉ số thuê tàu hàng khô Baltic) là chỉ số tham chiếu để nhận biết những dấu hiệu cảnh báo sớm về những vấn đề của nền kinh tế toàn cầu. BDI định lượng cước vận chuyển của các loại hàng khô như than, gạo và lúa mì và khi chỉ số này giảm, các nhà kinh tế bắt đầu lo ngại về mậu dịch toàn cầu suy giảm và kéo theo đến sự suy yếu của hoạt động kinh tế toàn cầu.

Tháng 2/2016 là một trong thời điểm như vậy khi chỉ số BDI rơi xuống mức thấp kỷ lục là 290 điểm. Tuy nhiên,

chỉ số này đã hồi phục trở lại trong suốt năm qua và tăng vào tháng 11 sau khi ông Trump đắc cử Tổng thống Mỹ lên mức 961 điểm song vẫn ở dưới mức cao đỉnh điểm 11.793 điểm đạt được vào tháng 5/2008.

Kinh tế Trung Quốc tiếp tục chững lại

Những mối lo ngại mới về phạm vi suy yếu của nền kinh tế Trung Quốc đã gây tác động lớn lên các thị trường toàn cầu vào đầu năm 2016. Theo dự đoán của các nhà kinh tế, tỉ lệ tăng trưởng GDP Trung Quốc năm 2017 một lần nữa sẽ ở dưới mức 7%, hoàn toàn trái ngược với mức tăng trưởng kỷ lục 14% đạt được thập kỷ trước.

Sự chững lại của nền kinh tế Trung Quốc không nằm ngoài dự đoán bởi nền kinh tế Trung Quốc trước đó tăng trưởng quá nóng song thực chất tăng trưởng kinh tế Trung Quốc là điều khiến các nhà đầu tư lo ngại. Khi tăng trưởng kinh tế suy giảm, Bắc Kinh đã chuyển sang chương trình khuyến khích kinh tế rầm rộ. Chủ trương tăng mạnh chi của chính phủ cùng với giá bất động sản tăng và hoạt động cho vay vốn của ngân hàng lên mức kỷ lục đã dẫn đến những khuyến cáo về núi nợ của Trung Quốc.

Chiến thắng của tỉ phú Trump gây sức ép đối với tiền tệ Mexico

Sau khi ứng viên Tổng thống Đảng Cộng hoà đe dọa xây dựng bức tường giữa Mỹ và Mexico và huỷ bỏ hay sắp đặt lại các thoả thuận thương mại, tiền tệ Mexico liên tục chịu sức ép và giảm xuống mức thấp kỷ lục so với USD sau khi ông Trump đắc cử. Gần đây, đồng peso hồi phục bởi Tổng thống đắc cử Trump dường như có phần nào kiềm chế về những lời đe dọa đã được đưa ra trong chiến dịch tranh cử của mình. Tuy nhiên, giới phân tích khuyến cáo rằng tiền tệ Mexico sẽ có nhiều biến động khi tân Tổng thống Mỹ chính thức nhậm chức trong tháng 1/2017.

Giá cổ phiếu ngân hàng Nhật tăng sau khi ngân hàng trung ương Nhật thay đổi chính sách

Chính sách lãi suất thấp khiến các ngân hàng Nhật lao đao để hoạt động có lời do mức chênh giữa tỉ lệ lãi suất tiền gửi tiết kiệm và tỉ lệ lãi suất cho vay. Điều đó đã tác động đến giá cổ phiếu của các ngân hàng Nhật. Ngoài ra, giá chứng khoán ngân hàng Nhật còn chịu sức ép bởi chính sách in tiền điện tử kéo dài nhiều năm của ngân hàng trung ương và giảm sâu vào đầu năm 2016 do Ngân hàng Nhật Bản (BoJ) áp dụng chính sách tỉ lệ lãi suất âm để

khuyến khích hoạt động cấp vốn vay cho các doanh nghiệp. Song đến tháng 9/2016, BoJ đã thay đổi chủ trương này và kết quả giá cổ phiếu ngân hàng Nhật bước sang giai đoạn hồi phục bởi những hy vọng sức ép đối với các ngân hàng về khả năng thu lợi nhuận suy giảm.

Tỉ lệ lạm phát trong khu vực đồng euro tăng song vẫn còn xa mức chỉ tiêu

Ngân hàng Trung ương châu Âu (ECB) đã áp dụng những biện pháp chưa từng có tiền lệ để kích thích tăng trưởng và giảm trong khu vực đồng tiền chung châu Âu và để đẩy tỉ lệ lạm phát đang ở mức thấp kéo dài. Bất chấp tỉ lệ lãi suất cực thấp và chương trình in tiền điện tử, tỉ lệ lạm phát trong khu vực này vẫn ở xa mức chỉ tiêu "dưới song xấp xỉ 2%" mà ECB đề ra.

Theo các nhà kinh tế, tỉ lệ lạm phát cơ bản, loại trừ các mặt hàng hay biến động như năng lượng, dậm chân ở mức 0,8% kể từ mùa hè năm 2016 và điều này cho thấy có ít sức ép gia tăng đối với giá cả. Gần đây, ECB công bố cắt giảm kinh phí kích thích kinh tế song Chủ tịch ECB, ông Mario Draghi, kiên quyết sẽ duy trì kế hoạch tăng cường hỗ trợ nếu lạm phát ngừng tăng.

Italy và Pháp tiếp tục chịu thiệt hại bởi tỉ lệ thanh niên thất nghiệp cao

Thất bại lớn của Thủ tướng Italy Matteo Renzi trong cuộc trưng cầu dân ý về cải cách hiến pháp vào tháng 12/2016 diễn ra đúng vào thời điểm mức sống sa sút ở nước này và Italy là một trong những nước có tỉ lệ thất nghiệp cao nhất trong khu vực đồng euro là 11,6%. Tình trạng của lao động ở độ tuổi dưới 25 thậm chí tồi tệ hơn với tỉ lệ thanh niên thất nghiệp ở trên 36% so với mức 29% năm năm trước.

Pháp cũng là nước có tỉ lệ thanh niên thất nghiệp gia tăng trong những năm gần đây và theo số liệu thống kê mới nhất là trên 25%, một xu hướng có thể tác động đến kết quả bỏ phiếu trong cuộc bầu cử tổng thống Pháp năm 2017.

CTV Xuân Hương/VOV.VN

The Guardian

<http://vov.vn>

Ngày 02/01/2017

Những phát hiện khoa học đột phá năm 2016

Hố đen đâm vào nhau, hóa thạch lưu giữ bộ phận khủng long, các hành tinh thân thiện với sự sống, đó là những phát hiện tưởng chừng như chỉ xuất hiện trong phim ảnh trong năm nay.

Một số ít trong vô vàn các khám phá thuộc về thế giới khoa học năm 2016 đã hứa hẹn thay đổi cách thức hiểu biết của con người đối với thế giới chúng ta đang sống, từ nguồn gốc của chính nhân loại đến cải thiện năng lực nghiên cứu những chiều sâu thẳm nhất của vũ trụ, theo tạp chí National Geographic.

Sóng hấp dẫn

Phải mất một trăm năm kể từ khi nhà vật lý học thiên tài Albert Einstein dự đoán về sự tồn tại của nó, những vết sóng yếu ớt lan tỏa trong cấu trúc của vũ trụ cuối cùng cũng lộ diện. Được gọi là sóng hấp dẫn, chúng được tạo ra từ một số sự kiện dữ dội nhất trong vũ trụ, và lần này là kết quả của sự hợp nhất giữa hai hố đen.

Bất chấp sự ra đời khủng khiếp, sóng hấp dẫn lâu nay vẫn có thể lẫn tránh khỏi tầm mắt của nhân loại vì mức độ ảnh hưởng vô cùng nhỏ bé của chúng trong vũ trụ quan sát được bằng công cụ của con người. Nhờ vào sự trợ giúp của các thiết bị cực nhạy ở bang Louisiana và Washington (Mỹ), giới

khoa học cuối cùng cũng cảm được sóng hấp dẫn ập đến trái đất vào tháng 2, và tiếp tục quan sát chúng xuất hiện vài tháng sau đó. Phát hiện này mang tính đột phá vì sóng hấp dẫn hứa hẹn có thể giúp nhân loại quan sát những vật thể vô hình trong vũ trụ, như sự đung độ kinh hoàng của các hố đen.

Hổ phách đuôi khủng long

Suýt tí nữa biến thành đồ trang sức, nhưng một khối nhỏ hổ phách được tìm thấy ở khu chợ Myanmar may mắn lọt vào tay các nhà cổ sinh vật học. Và đến đầu tháng 12, họ tuyên bố đây là mẫu vật đầu tiên chứa đuôi khủng long. Có niên đại 99 triệu năm trước, mẫu vật này ban đầu bị tưởng nhầm thành một nhánh thực vật nào đó. Tuy nhiên, kết quả giám định cho thấy nó chứa xương và mô mềm với lông vũ, thuộc về một cá nhân chưa thành niên của thằn lằn đuôi rồng, họ khủng long bao gồm khủng long bạo chúa và chim chóc thời hiện đại. Giới khoa học đang hồi hộp chờ đợi những phát hiện hứa hẹn còn ấn tượng hơn nữa về khủng long trong các trầm tích hổ phách.

Hành tinh gần nhất hứa hẹn có sự sống

Hy vọng tìm được các dấu hiệu của sự sống ngoài trái đất đã tiến thêm một bước đến hiện thực vào tháng 8 năm nay, khi giới

thiên văn học công bố chứng cứ về sự tồn tại của một thế giới đang xoay quanh ngôi sao gần hệ mặt trời nhất. Chỉ cách địa cầu khoảng 4,24 năm ánh sáng, Proxima Centauri từ lâu đã làm mê hoặc giới thiên văn học và những nhà viết tiểu thuyết viễn tưởng. Và hành tinh của nó là Proxima b, có kích thước cỡ trái đất, và quay trên quỹ đạo đủ gần với sao trung tâm để cho phép có sự tồn tại của nước dưới dạng lỏng trên bề mặt hành tinh. Hiện các chuyên gia đang tìm cách phát minh công nghệ có thể thăm dò dấu hiệu của sự sống trên Proxima b.

Kho báu về dấu chân người cổ đại

Dấu chân người cổ đại ở đất núi lửa Tanzania
 ẢNH: NATGEO

Tanzania là một nguồn thông tin vô giá ghi lại những ngày đầu tiên mà nhân loại xuất hiện trên bề mặt địa cầu. Sau thời gian tìm được xương, công cụ và những bằng chứng khác cho sự tồn tại của nhiều họ hàng khác nhau của người hiện đại, đến tháng 10 giới khoa học đã nhảy cẫng lên vì vui mừng sau khi phát hiện hàng trăm dấu chân của

người cổ đại tại một khu khai quật tên Engare Sero. Có niên đại từ 5.000 - 19.000 năm tuổi, các dấu chân này cho thấy nhiều người thời xưa từng di chuyển theo từng nhóm gần một ngọn núi lửa cao ngất trong vùng. Vào thập niên 1970, tại một nơi khác gọi là Laetoli, các nhà cổ sinh vật học đã tìm được dấu chân cổ nhất thế giới, thuộc về họ người Australopithecus afarensis cách đây khoảng 3,6 triệu năm, với đại diện nổi tiếng nhất là Lucy. Và đến tháng 12.2016, các chuyên gia thậm chí đã phát hiện thêm nhiều dấu chân ở Laetoli, hứa hẹn bổ sung thêm kiến thức về họ người đã tuyệt chủng.

Cá sấu biển khổng lồ

Minh họa về loài cá sấu biển Machimosaurus rex
 ẢNH: NEOGAF

Vào đầu năm 2016, các nhà khoa học đã làm rúng động cả thế giới với tin tức tìm được cá sấu biển lớn nhất trong lịch sử, tại một sa mạc ở châu Phi. Dựa trên xương sọ và các mẫu xương khác tại Tunisia, có vẻ như con “quái vật” này có thể dài hơn 9 m và nặng trên 3 tấn. Được đặt tên là *Machimosaurus rex*, con vật 120 triệu năm tuổi đã cung cấp những chứng cứ then chốt về sự kiện tuyệt chủng trên diện rộng vào cuối kỷ Jura, cách đây khoảng 145 triệu năm. Cho đến nay, các nhà cổ sinh vật học cho rằng nếu sự kiện này xảy ra trên thực tế, ắt hẳn toàn bộ họ khủng long teleosaurids, bao gồm *Machimosaurus*, đều bị quét sạch khỏi bề mặt địa cầu. Việc phát hiện xương hóa thạch của loài này sau thời điểm hủy diệt đó có nghĩa là một số loài bò sát biển đã thoát được nạn tuyệt chủng.

Phi thuyền đến sao Mộc

Sau khi vượt quãng đường dài 2,73 tỉ km trong 5 năm, phi thuyền Juno của NASA vào tháng 7 đã xuất sắc hoàn tất nhiệm vụ neo tàu vào quỹ đạo của sao Mộc. Được phóng vào tháng 8.2011, Juno là công cụ đầu tiên của nhân loại đi vào quỹ đạo của hành tinh lớn nhất hệ mặt trời kể từ khi sứ mệnh Galileo chấm dứt vào năm 2003. Con tàu chạy bằng điện mặt trời được thiết kế để nghiên cứu cấu trúc và từ trường dữ dội của hành tinh khổng lồ khí, mở đường cho sứ mệnh tiếp cận mặt trăng băng giá Europa của nó trong vài thập niên tới.

Hạ Nhiên

<http://thanhnien.vn>

Ngày 21/12/2016

10 sự kiện công nghệ ấn tượng nhất năm 2016

Hai tạp chí công nghệ uy tín *Recode* và *TheVerge* đã tổng kết lại những sự kiện công nghệ lớn nhất đã diễn ra trong năm 2016 vừa qua, trên khía cạnh thành công và cả sự cố nghiêm trọng.

1. Sự biến mất của cổng tai nghe 3,5mm trên iPhone.

Apple đã chính thức khai tử cổng tai nghe 3,5 mm tiêu chuẩn trên iPhone kể từ mẫu iPhone 7/7 Plus do hãng muốn người dùng tận hưởng những trải nghiệm âm thanh chất lượng cao với tai nghe AirPods không dây.

Với những người sử dụng những chiếc tai nghe thông thường, họ có thể cảm

tai nghe vào cổng Lightning của iPhone hay mua bộ chuyển đổi Lightning to 3,5 mm Headphone jack trị giá 9 USD của hãng.

Thế hệ iPhone mới nhất đã không còn cổng tai nghe 3,5 mm ẢNH REUTERS

2. Thảm họa Samsung Galaxy Note 7

Sự cố pin trầm trọng của Samsung Galaxy Note 7 dẫn đến hiện tượng cháy nổ hàng loạt đã khiến Samsung phải thu hồi mẫu smartphone cao cấp này trên toàn cầu, và phát hành bản cập nhật phần mềm để giới hạn cả một số tính năng trên những máy chưa thu hồi được.

Những chiếc Galaxy Note 7 giờ chỉ còn là dĩ vãng ẢNH REUTERS

Sự cố này khiến thương hiệu Galaxy Note 7 bị khai tử và cấm lưu hành trên các chuyến bay, trực tiếp khiến Samsung thiệt hại hàng chục tỉ USD.

3. Hiện tượng Pokemon GO

Tựa game Pokemon GO đã tạo ra cơn sốt trên toàn cầu, kéo lượng người chơi khổng lồ đổ ra đường bất kể tình hình thời tiết với mục tiêu săn lùng những chú Pokemon.

Pokemon GO tạo ra sức hút cực lớn trên toàn cầu ẢNH REUTERS

Ở thời điểm phát hành, Pokemon GO trở thành trò chơi có số lượt tải nhiều nhất (130 triệu USD) và doanh thu cao nhất trong tháng đầu tiên (206,5 triệu USD). Pokemon GO xứng đáng là một thành công ngoài mong đợi trong năm 2016.

4. Uber có xe tự hành

Năm 2016 đánh dấu chiếc xe tự hành đầu tiên của Uber có mặt trên các con đường ở Pittsburgh (San Francisco - Mỹ) sau thương vụ mua lại hãng vận tải Otto.

Tuy nhiên, hãng sẽ mất vài năm nữa để hoàn thiện trước khi chiếc xe có thể tự lái hoàn toàn.

Uber ra mắt xe tự lái sau 2 năm áp ỨẢNH REUTERS

5. Snapchat bước chân vào mảng phần cứng

Snapchat đã chính thức đổi tên thành Snap và tham gia vào mảng phần cứng, với sản phẩm đầu tiên là Snapchat Spectacles, kính thông minh tương tự Google Glass nhưng nổi bật hơn về thiết kế thời trang cùng mức giá bán chỉ 130 USD.

Sản phẩm trở thành một trong những món phụ kiện độc đáo được các chuyên gia công nghệ đánh giá cao và người dùng ráo riết săn lùng.

6. Nhiều thương vụ sát nhập khổng lồ

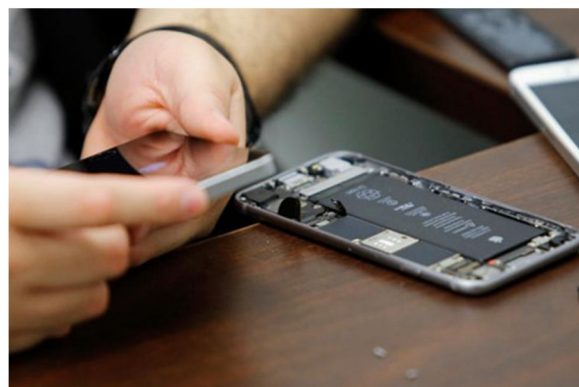
Trong năm 2016 đã diễn ra những thương vụ sát nhập lớn như Microsoft mua LinkedIn (26 tỉ USD), Dell thu tóm EMC (67 tỉ USD) và AT&T sở hữu Time Warner (85 tỉ USD).

Tuy nhiên, Twitter mới chính là công ty khiến báo giới tốn nhiều giấy mực với những tin đồn mua lại từ những gã khổng lồ như Disney, Salesforce, Google,... Nhưng hiện tại, Twitter muốn bán nhưng chưa hãng nào muốn mua.

Mạng việc làm LinkedIn giờ đã về tay Microsoft ỨẢNH REUTERS

7. Chiếc iPhone ở San Bernardino

Chiếc iPhone ở San Bernardino đầy căng thẳng giữa Apple và FBI ngày càng leo thang ỨẢNH REUTERS

Vụ nổ súng ở San Bernardino (California - Mỹ) đã khiến 14 người chết và 22 người bị thương. Bằng chứng nổi bật nhất từ sự kiện này chính là chiếc iPhone của một trong những kẻ tấn công.

FBI đã yêu cầu Apple mở khóa để truy cập dữ liệu phục vụ điều tra nhưng bị ‘nhà táo’ thách thức từ chối. Cuộc chiến giữa hai bên kéo dài hàng tháng trời nhưng vẫn không đi đến được tiếng nói chung. Cuối cùng, FBI phải cầu viện đến Cellebrite, một công ty bảo mật tại Israel tự mở khóa và lấy dữ liệu.

8. Theranos lụi tàn

Sự sụp đổ của Theranos, một trong những công ty khởi nghiệp lớn nhất tại thung lũng Silicon khiến nhiều người không khỏi bàng hoàng. Những báo cáo từ Wall Street Journal về các vấn đề nghiêm trọng trong kết quả thử máu đã dẫn đến việc đóng cửa nhiều cơ sở và khiến Theranos vương vào hàng loạt vụ kiện tụng với các nhà đầu tư.

9. Facebook, Google và cuộc chiến chống tin tức giả mạo

Các nền tảng tìm kiếm và mạng xã hội đang phải đấu tranh với những phần tử lừa đảo chuyên đưa những thông tin sai lệch về chính trị, kinh doanh,... khiến không ít người khốn đốn.

Tin tức giả mạo hiện đang khiến Facebook đau đầu ẢNH REUTERS

Google và Facebook hiện đang thực hiện rất nhiều biện pháp để ngăn chặn vấn nạn này nhưng hiện tại vẫn chưa có những giải pháp tối ưu.

10. Donald Trump đắc cử tổng thống

Facebook là một trong những yếu tố giúp Trump chiến thắng Hillary Clinton ẢNH REUTERS

Donald Trump đã chiến thắng ứng cử viên Hillary Clinton trong cuộc bầu cử vừa qua không chỉ là một sự kiện chính trị mà còn liên quan mật thiết với mảng công nghệ.

Trong suốt chiến dịch tranh cử của mình, Donald Trump đã sử dụng các kênh truyền thông mạng xã hội và TV tương đối hiệu quả để thể hiện quan điểm chính trị.

Hiếu Trung

<http://thanhnien.vn>

Ngày 03/01/2017

Những tiến bộ đột phá của y học thế giới năm 2016

Cấy ghép não cho phép bệnh nhân ALS giao tiếp bằng ý nghĩ, sinh em bé đầu tiên trên thế giới sử dụng ADN từ 3 người... là những tiến bộ đột phá của nền y học thế giới năm 2016, theo *Medical Daily*. **Cấy ghép não cho phép bệnh nhân ALS giao tiếp bằng ý nghĩ**

Xơ cứng cột bên teo cơ (ALS) là một loại bệnh thoái hóa thần kinh gây ảnh hưởng nặng tới hệ thần kinh và phá hủy tất cả khả năng vận động của cơ thể. Tuy nhiên, lần đầu tiên trong năm nay, một thiết bị đã được cấy vào trong não của một bệnh nhân nữ mắc ALS cho phép cô giao tiếp bằng cách sử dụng suy nghĩ của mình.

Mô cấy được tạo từ các đầu dò được đưa vào não thông qua các lỗ trong hộp sọ. Các đầu dò được kết nối với một thiết bị nằm dưới phần da trên ngực bệnh nhân có khả năng gửi dữ liệu từ suy nghĩ đến máy tính bảng gắn liền trên chiếc xe lăn của bệnh nhân.

Mặc dù còn chậm và cần cải thiện nhiều nhưng công cụ này là một bước tiến quan trọng trong việc cho phép bệnh nhân ALS có thể giữ được khả năng giao tiếp.

Ca sinh em bé đầu tiên trên thế giới sử dụng ADN từ 3 người

Năm nay nền y học cũng đem lại sự ngạc nhiên cho thế giới với ca sinh em bé

đầu tiên sử dụng ADN từ ba người. Mặc dù đã có những nỗ lực từ quá khứ, nhưng 2016 mới là năm lần đầu tiên chứng kiến sự kiện này nhờ vào kỹ thuật gọi là chuyển nhân trực chính.

Kỹ thuật này cho phép các bác sĩ thay thế ADN ty thể của người mẹ vốn đã mang các khiếm khuyết di truyền, do đó có thể ngăn chặn khả năng lây lan một căn bệnh di truyền từ mẹ qua con. Kết quả là đứa trẻ sinh ra có ADN hạt nhân từ cha mẹ ruột của mình, nhưng lại có ADN ty thể từ một “nhà tài trợ” thứ ba.

Chỉnh sửa ADN trong phôi người

Năm 2016 có thể xem là năm của những đổi mới quan trọng trong khả năng sinh sản và di truyền vì các chuyên gia cũng đang chỉnh sửa ADN lần đầu tiên. Quá trình đã được thực hiện bằng cách sử dụng một công cụ gọi là CRISPR-Cas9 để sửa đổi các gen của phôi thai. Mặc dù các phôi thai này không được phép tồn tại đủ lâu để đạt được sự trưởng thành đầy đủ, nhưng nó đem lại hy vọng về tương lai có thể ngăn chặn được nhiều hơn các bệnh di truyền nguy hiểm từ cha mẹ sang con cái.

Phương Anh

<http://thanhnien.vn>

Ngày 20/12/2016

10 sự kiện thể thao quốc tế nổi bật năm 2016

Nhân dịp cuối năm, Tuổi Trẻ điểm lại những sự kiện thể thao quốc tế đáng chú ý nhất trong năm 2016.

1. Djokovic sánh ngang các huyền thoại:

Novak Djokovic và chức vô địch Giải quần vợt Úc mở rộng 2016. Ảnh: Getty Images

Ngày 31-1-2016, Novak Djokovic đánh bại Murray 3-0 (6-1, 7-5, 7-6) ở trận chung kết Úc mở rộng 2016 để giành danh hiệu Grand Slam thứ 11 trong sự nghiệp đưa anh sánh ngang với hai huyền thoại Bjorn Borg và Rod Laver. Đến ngày 5-6, Djokovic một lần nữa đánh bại Murray trong trận chung kết Giải Pháp mở rộng để hoàn tất cú “Career Slam” (giành 4 danh hiệu Grand Slam liên tiếp). Anh là tay vợt nam thứ 3 trong lịch sử làm được điều này.

2. Sharapova bị phát hiện dùng doping

Trong cuộc họp báo trưa 7-3 ở Los Angeles, tay vợt nữ người Nga Maria Sharapova bất ngờ thông báo việc việc mẫu

thử của cô tại Úc mở rộng 2016 bị phát hiện dương tính với chất cấm meldonium. Sau đó, Sharapova đã bị cấm thi đấu 15 tháng (ban đầu là 2 năm).

3. Leicester đăng quang Premier League

Trận hòa 2-2 giữa Tottenham và Chelsea ở vòng 36 đã chính thức giúp Leicester City đăng quang Premier League mùa giải 2015-2016 sớm 2 lượt trận, hoàn thành câu chuyện cổ tích của “những chú cáo”.

4. Messi “suýt già từ” đội tuyển quốc gia

Sút hồng luân lưu khiến Argentina đánh mất chức vô địch Copa America 2016 vào tay Chile trong trận chung kết ngày 26-6, đội trưởng Lionel Messi ngậm ngùi nói lời già từ đội tuyển quốc gia. Nhưng 2 tháng sau, anh đã thay đổi quyết định dưới sự thuyết phục của người dân Argentina.

5. Bồ Đào Nha lần đầu đăng quang Euro

Đánh bại chủ nhà Pháp 1-0 với pha làm bàn của Eder trong trận chung kết Euro 2016 diễn ra ngày 10-7, Bồ Đào Nha lần đầu tiên trong lịch sử đăng quang đấu trường châu lục. Đây cũng là danh hiệu lớn đầu tiên trong lịch sử bóng đá Bồ Đào Nha.

6. Kỳ Olympic đáng nhớ

Diễn ra từ ngày 5 đến 18-8, Olympic Rio 2016 tại Brazil đầy ắp những sự kiện đáng nhớ như sự xuất hiện lần đầu tiên của đoàn thể thao người tị nạn, màn trở lại ngoạn mục với 5 tấm HCV của kình ngư Michael Phelps hay tấm HCV lịch sử cho thể thao VN của xạ thủ Hoàng Xuân Vinh. Đây cũng là một kỳ Olympic nhiều tranh cãi khi đoàn thể thao Nga bị cấm tranh tài ở một số môn, đáng kể nhất là toàn đội điền kinh vì bê bối doping những năm qua.

7. Kỳ Paralympic lớn nhất lịch sử

Vượt qua Paralympic London 2012, Paralympic Rio 2016 (diễn ra từ 7 đến 18-9) lập kỷ lục về số VĐV tham dự đông đảo trong lịch sử, tổng cộng 4342 người trên 22 môn thể thao khác nhau. Đây cũng là kỳ Paralympic đầu tiên đoàn thể thao VN giành được huy chương, với tấm HCV của lực sĩ cử tạ Lê Văn Công, HCB của kình ngư Võ Thanh Tùng cùng 2 HCB của Đặng Thị Linh Phượng (cử tạ) và Cao Ngọc Hùng (ném lao).

8. Murray lật đổ Djokovic

Liên tiếp thất bại trước kỳ phùng địch thủ trong giai đoạn đầu năm nhưng phong độ bùng nổ trong nửa cuối năm 2016 đã giúp Andy Murray soán ngôi số 1 thế giới của Djokovic. Cột mốc đáng nhớ là vào ngày 5-11, khi Murray thắng Milos Raonic ở bán kết Paris Masters (đôi thủ bỏ cuộc), qua

đó chính thức chấm dứt chuỗi 122 tuần ngự trị trên đỉnh làng quần vợt nam của Djokovic.

9. Tai nạn thảm khốc của đội Chapecoense

Ngày 28-11-2016 trở thành một ngày tang thương trong lịch sử làng thể thao thế giới khi chiếc máy bay chở đội bóng Brazil Chapecoense đến Colombia tham dự trận chung kết Copa Sudamericana 2016 gặp tai nạn thảm khốc. 71 hành khách, bao gồm 21 phóng viên và hầu như toàn bộ các thành viên của Chapecoense thiệt mạng, chỉ vòn vẹn 6 người (gồm 3 cầu thủ) là sống sót. Nhưng cũng qua vụ sự kiện tang thương này, làng thể thao thế giới đã thể hiện tình đoàn kết, tinh thần nhân văn khi cùng chung tay giúp đỡ CLB Chapecoense.

10. Ronaldo kết thúc năm thành công rực rỡ

Ngày 13-12, Ronaldo khép lại năm 2016 thành công rực rỡ của mình bằng danh hiệu Quả bóng vàng 2016 do Tạp chí France Football (Pháp) trao tặng. Đây là kết quả dễ đoán bởi trong năm, Ronaldo đã lần lượt đăng quang Champions League mùa 2015-2016 cùng Real Madrid và Euro 2016 cùng tuyển quốc gia.

Huy Đăng tổng hợp

<http://thethao.tuoitre.vn>

Ngày 30/12/2016

10 trường đại học tốt nhất thế giới năm 2016

Trong top 10 trường đại học tốt nhất thế giới năm 2016, có 8 trường của Mỹ và 2 trường của Anh

Trang Business Insider cho biết, trong nhóm 1.000 trường đại học tốt nhất thế giới năm nay, có 224 trường tại Mỹ, 90 trường ở Trung Quốc, 74 trường ở Nhật Bản, và 65 trường tại Anh.

Center for World University Rankings (CWUR) đã dựa trên 8 tiêu chí để thực hiện xếp hạng này, trong đó bao gồm chất lượng giáo dục, công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường, và ảnh hưởng của trường. Mỗi trường sẽ được chấm điểm theo thang điểm 100.

Dưới đây là top 10 trường đại học tốt nhất thế giới năm 2016 theo xếp hạng của CWUR:

10. Đại học Yale

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 8

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 8

Xếp hạng về ảnh hưởng: 6

Tổng điểm: 85,83

9. Đại học Princeton

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 7

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 4

Xếp hạng về ảnh hưởng: 25

Tổng điểm: 88,72

8. Đại học Chicago

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 6

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 11

Xếp hạng về ảnh hưởng: 16

Tổng điểm: 80,72

7. Đại học California, Berkeley

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 5

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 6

Xếp hạng về ảnh hưởng: 4

Tổng điểm: 91,53

6. Đại học Columbia

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 4

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 13

Xếp hạng về ảnh hưởng: 12

Tổng điểm: 94,12

5. Đại học Oxford

Quốc gia: Anh

Xếp hạng trong nước: 2

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 7

Xếp hạng về ảnh hưởng: 11

Tổng điểm: 95,39

4. Đại học Cambridge

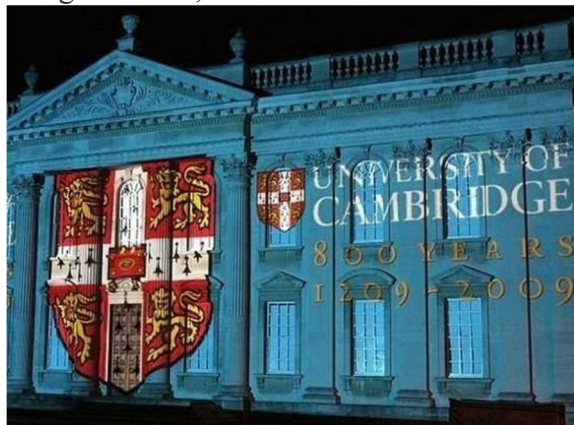
Quốc gia: Anh

Xếp hạng trong nước: 1

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 3

Xếp hạng về ảnh hưởng: 8

Tổng điểm: 96,13

3. Học viện Công nghệ

Massachusetts

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 3

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 2

Xếp hạng về ảnh hưởng: 2

Tổng điểm: 97,12

2. Đại học Stanford

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 2

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 9

Xếp hạng về ảnh hưởng: 3

Tổng điểm: 98,25

1. Đại học Harvard

Quốc gia: Mỹ

Xếp hạng trong nước: 1

Xếp hạng về công ăn việc làm của sinh viên sau khi ra trường: 1

Xếp hạng về ảnh hưởng: 1

Tổng điểm: 100

Thăng Điệp

<http://vneconomy.vn>

Ngày 13/07/2016

Tạp chí Time vinh danh Donald Trump là Nhân vật của năm 2016

Tạp chí *Time* (Mỹ) ngày 7.12 vinh danh Tổng thống đắc cử của Mỹ Donald Trump là Nhân vật của năm 2016 vì chiến thắng bất ngờ của ông trong cuộc bầu cử vừa qua.

Trả lời phỏng vấn Đài NBC (Mỹ), Tổng thống đắc cử Trump cho biết ông “rất vinh dự” khi được *Time* vinh danh là Nhân vật của năm 2016.

Ông Trump cũng cho NBC biết ông đã tham vấn với Tổng thống Obama về việc bổ nhiệm các vị trí chủ chốt trong nội các mới.

Time cho rằng ông Trump, một tỉ phú không có kinh nghiệm chính trường, đã gây chấn động chính trường Mỹ khi đánh bại đối thủ đảng Dân chủ Hillary Clinton trong cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ 2016.

Trong bài viết vinh danh ông Trump, *Time* mô tả ông Trump là “vị Tổng

thống của nước Mỹ bị chia rẽ”. Tuy nhiên, ông Trump bác bỏ thông tin ông gây chia rẽ nước Mỹ, đồng thời ca ngợi Tổng thống Mỹ Barack Obama là người cởi mở.

Time cho biết Nhân vật của năm 2016, một truyền thống hằng năm của tạp chí này trong vòng 90 năm qua, “có ảnh hưởng nhất trong các sự kiện của năm 2016, bất chấp hậu quả ra sao”.

Tổng biên tập *Time*, bà Nancy Gibbs viết: “2016 là năm trỗi dậy của ông Trump; 2017 sẽ là năm ông lãnh đạo đất nước, và giống như tất cả tân tổng thống đắc cử, ông Trump có cơ hội thực hiện những lời hứa của ông”.

Khi tạp chí *Time* vinh danh Thủ tướng Đức Angela Merkel là Nhân vật của năm 2015, ông Trump từng viết trên Twitter rằng: “Tôi đã bảo với mọi người rồi, tạp chí *Time* sẽ không bao giờ chọn tôi là Nhân vật của năm... Họ đã chọn người phá hoại nước Đức” (?).

Đây là lần thứ 10 hình ảnh ông Trump xuất hiện trên trang bìa tạp chí *Time* tính từ năm 1989.

Phúc Duy

<http://thanhnien.vn>

Ngày 07/12/2016

Forbes: TT Nga Putin là nhân vật quyền lực nhất thế giới năm 2016

Tổng thống Nga Vladimir Putin tiếp tục được tạp chí *Forbes* (Mỹ) bình chọn là nhân vật quyền lực nhất thế giới năm 2016. Đây là năm thứ 4 liên tiếp ông được bình chọn đứng đầu danh sách này.

The Guardian cho biết trong bảng xếp hạng hàng năm công bố ngày 14-12, *Forbes* nhận xét ông Putin đã biết cách sử dụng ảnh hưởng của Nga để tham gia hiệu quả vào gần như tất cả vấn đề trên thế giới và dường như ông Putin tiếp tục đạt được những gì mà ông muốn. Theo *Forbes*, ông Putin không bị giới hạn bởi các chuẩn mực toàn cầu thông thường. Vị thế của ông ngày càng được củng cố vươn xa ngoài nước Nga, đặc biệt trong những năm gần đây.

Xếp ở vị trí thứ 2 nhân vật quyền lực nhất thế giới năm nay là Tổng thống Mỹ mới đắc cử Donald Trump. Năm ngoái, ông Trump đứng ở vị trí 72 trong bảng xếp hạng. Tổng thống Mỹ đương nhiệm Barack

Obama xếp thứ 2 năm ngoái, năm nay rớt xuống vị trí thứ 48.

Nữ Thủ tướng Đức Angela Merkel đứng ở vị trí thứ 3. Bà Merkel đã dẫn dắt cường quốc kinh tế lớn nhất châu Âu trong 11 năm liên tiếp và tiếp tục tham gia tranh cử nhiệm kỳ 2017.

Đứng thứ 4 trong danh sách bình chọn là Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình.

Người cuối cùng trong nhóm 5 nhân vật quyền lực nhất thế giới là Giáo hoàng Francis.

11 cái tên mới góp mặt vào danh sách trên có Thủ tướng Anh Theresa May, Giám đốc điều hành (CEO) Uber Travis Kalanick và Tổng thống Philippines Rodrigo Duterte.

Một số nhân vật đáng chú ý khác trong danh sách của *Forbes* gồm nhà sáng lập trang mạng xã hội Facebook Mark Zuckerberg (xếp thứ 10), Tổng thống Pháp Francois Hollande (xếp thứ 23), tỉ phú Rupert Murdoch (xếp thứ 35) và nhà lãnh đạo Triều Tiên Kim Jong-un (xếp thứ 43).

Doanh nhân hàng đầu trong danh sách trên là tỉ phú Bill Gates (xếp thứ 7).

Forbes cho biết danh sách trên được chọn ra từ hàng trăm ứng viên có tầm ảnh hưởng lớn, hoạt động ở nhiều lĩnh vực khác nhau và đến từ tất cả các nước trên thế giới.

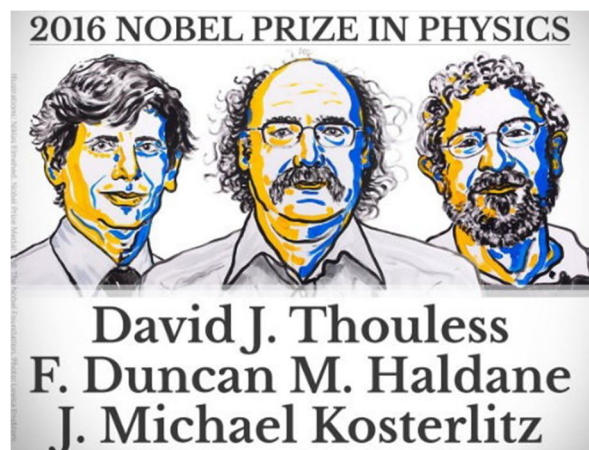
Phúc Minh

<http://www.thesaigontimes.vn>

Ngày 15/12/2016

Giải Nobel Vật lý 2016 về tay bộ ba nhà khoa học Anh

Giải Nobel Vật lý 2016 vừa được quyết định trao cho ba nhà khoa học người Anh David Thouless, Duncan Haldane và Michael Kosterlitz. Cả ba đều đang làm việc tại Mỹ.

Bộ ba nhà khoa học người Anh vừa đoạt giải Nobel Vật lý 2016 - Ảnh: NobelPrize.org

Theo thông tin vừa mới công bố, Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển tại Stockholm đã chọn lựa người thắng giải Nobel Vật lý 2016 là ba nhà khoa học người Anh David Thouless, Duncan Haldane và Michael Kosterlitz vì những phát hiện lý thuyết về sự chuyển pha tô pô học và các pha tô pô của vật chất.

"Nhiều người hi vọng nghiên cứu của họ sẽ mở lối cho các ứng dụng trong tương lai, trong cả khoa học vật liệu và điện tử", thông báo của ủy ban thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển cho biết.

Những người thắng giải Vật lý năm nay đã mở con đường đến với một thế giới chúng ta chưa biết rõ, trong đó vật chất thể hiện ở những trạng thái lạ. Họ đã sử dụng các phương pháp toán học tiên tiến để nghiên cứu các giai đoạn hoặc hình thái bất thường của vật chất, như siêu dẫn, siêu lỏng hoặc những màng từ siêu mỏng"

Ủy ban Nobel Vật lý của Viện Hàn lâm Khoa học Thụy Điển

Để cho dễ hiểu, một thành viên của Ủy ban xét trao giải Nobel Vật lý đã giải thích về tô pô học bằng việc lấy ra từ chiếc túi giấy đã chuẩn bị sẵn một cuộn bánh quế, một chiếc bánh mì vòng bagel, và một cái bánh xoắn pretzel.

Ông Thomas Hans Hansson, thành viên Ủy ban Nobel Vật lý 2016, phải dùng những chiếc bánh ngọt để giải thích lý thuyết phức tạp dùng trong nghiên cứu của những người đoạt giải, trong buổi công bố giải Nobel Vật lý trưa 4-10 tại Stockholm - Ảnh: Reuters

Nhà khoa học Thouless được trao phân nửa giải Nobel Vật lý năm nay, trong khi hai ông Haldane và Kosterlitz chia nhau phân nửa giải thưởng còn lại.

Cả ba nhà khoa học vừa thắng giải đang làm việc tại Mỹ: ông David Thouless, 82 tuổi, sinh trưởng ở Scotland, hiện là giáo sư danh dự ở ĐH Washington thành phố Seattle (bang Washington) ; ông Duncan Haldane, 65 tuổi, giảng dạy ở ĐH Princeton (bang New Jersey) và ông Michael Kosterlitz, 74 tuổi, sinh trưởng ở Scotland và hiện giảng dạy tại ĐH Brown ở thành phố Providence (bang Rhode Island).

Sự chuyển trạng thái diễn ra khi các dạng của vật chất chuyển đổi qua lại lẫn nhau, ví dụ như khi nước đá tan chảy thành nước.

Các dạng phổ biến nhất của vật chất là khí, lỏng, và rắn. Trong điều kiện nhiệt độ cực nóng hay cực lạnh, vật chất chuyển sang các dạng thể hiếm gặp hơn.

Ông Duncan Haldane đã nghiên cứu vật chất tạo thành các sợi mảnh đến mức có thể được xem như chỉ có một chiều.

Còn hai ông Kosterlitz và Thouless đã nghiên cứu các hiện tượng trên bề mặt hoặc bên trong các lớp cực mỏng có thể được xem như vật thể hai chiều.

Tôpô học, ngành khoa học đóng vai trò cốt lõi trong nghiên cứu của các nhà

khoa học vừa đoạt giải Nobel, giải thích nguyên nhân điện dẫn suất bên trong các lớp mỏng thay đổi theo các bước số nguyên. Các chất cách điện và siêu cách điện và kim loại tôpô giờ đây sẽ được nhắc đến nhiều hơn.

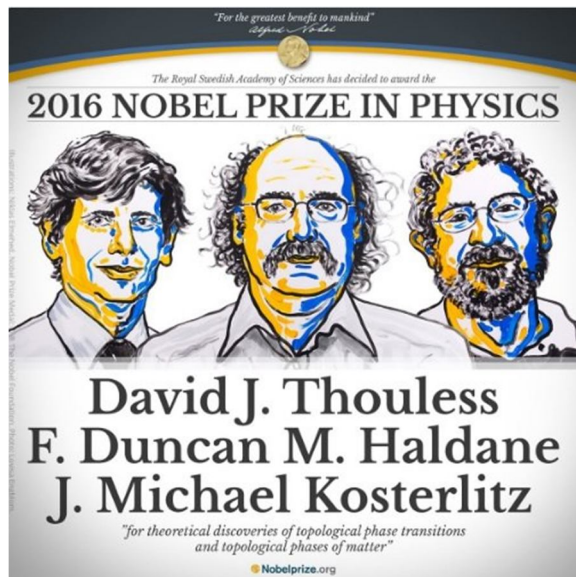

Giáo sư Duncan Haldane, 65 tuổi, sinh trưởng tại London (Anh) và hiện giảng dạy tại ĐH Princeton (Mỹ) - Ảnh: Reuters

Theo Wikipedia, tôpô hay tôpô học có gốc từ trong tiếng Hy Lạp là *topologia* (tiếng Hy Lạp: *τοπολογία*) gồm *topos* (nghĩa là "nơi chốn") và *logos* (nghiên cứu), là một ngành toán học nghiên cứu các đặc tính còn được bảo toàn qua các sự biến dạng, sự xoắn, và sự kéo giãn nhưng ngoại trừ việc xé rách và việc dán dính.

Do đó, tôpô còn được mệnh danh là "hình học của màng cao su". Các đặc tính đó gọi là các bất biến tôpô. Khi ngành học này lần đầu tiên tìm ra trong những năm đầu của thế kỉ 20 thì nó vẫn được gọi bằng tiếng Latinh là *geometria situs* (hình học của nơi chốn) và *analysis situs* (giải tích nơi chốn).

Từ khoảng 1925 đến 1975 nó đã trở thành lãnh vực lớn mạnh quan trọng bậc nhất của toán học.

Bộ ba nhà khoa học thắng giải Nobel Vật lý 2016 - Ảnh: NobelPrize.org

Theo thống kê của trang NobelPrize.org, những người đoạt giải Nobel Vật lý có tuổi trung bình thấp nhất trong các nhóm cá nhân đoạt giải Nobel: độ tuổi của họ là 55.

Người được trao giải Nobel Vật lý trẻ tuổi nhất cho đến nay là nhà khoa học Lawrence Bragg, 25 tuổi, được trao giải Nobel Vật lý năm 1915 cùng với cha mình.

Phần thưởng tài chính cho mỗi giải Nobel là 8 triệu kronor Thụy Điển (khoảng 930.000 USD). Nếu nhiều người cùng đoạt giải thì số tiền sẽ được chia đều. Giải Nobel Văn chương thường không bị chia sẻ.

Cánh truyền thông đang chờ kết quả công bố giải Nobel Vật lý 2016 trưa 4-10 ở Stockholm - Ảnh: Twitter

Cần biết rằng những thông tin liên quan quá trình quyết định bàn thảo lựa chọn của ban giám khảo các giải Nobel sẽ được giữ bí mật trong 50 năm rồi mới được công bố.

Quá trình chọn lựa trao giải Nobel là một quá trình nhìn chung nghiêm túc. Tất cả bắt đầu từ tháng 9 năm trước của đợt trao giải. Các Hàn lâm viện có nhiệm vụ, cũng như Ngân hàng Thụy Điển (trao giải Nobel Kinh tế), sẽ yêu cầu các thành viên của các viện hàn lâm khoa học trên thế giới, các trường đại học, viện nghiên cứu và cả những nhà khoa học từng đoạt giải Nobel trước đó, đề cử những cái tên phù hợp trong lĩnh vực.

Các ủy ban có trách nhiệm chọn lựa sẽ lọc lựa trên danh sách đề cử, để chọn ra khoảng 20 cái tên xứng đáng nhất để từ đó nghiên cứu sâu hơn về các công trình tầm cỡ của những ứng viên này. Những người vào vòng chung kết sẽ được đưa vào danh sách

chờ bỏ phiếu chỉ vài ngày trước đợt quyết định công bố tên người thắng giải vào đầu tháng 10 hằng năm.

Bữa tiệc thường niên chính thức trao giải Nobel sẽ được tổ chức vào ngày 10-12 là ngày mất của Alfred Nobel. Sẽ có khoảng 1.350 người được mời đến Tòa thị chính thành phố Stockholm. Cần biết rằng trong kỳ trao giải đầu tiên năm 1901 chỉ có 113 người được mời dự.

Giải Nobel là tập hợp các giải thưởng quốc tế được trao hàng năm kể từ năm 1901 cho những cá nhân đạt thành tựu trong lĩnh vực vật lý, hóa học, y học, văn học, kinh tế và hòa bình. Riêng trong lĩnh vực hòa bình còn có thể được trao cho tổ chức hoặc cá nhân.

Tháng 10-2015, Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển đã công bố giải Nobel Vật lý 2015 thuộc về nhà khoa học Nhật Bản Takaaki Kajita và nhà khoa học người Canada Arthur B. McDonald vì chứng minh rằng các hạt cơ bản (neutrino) có khối lượng. Phát hiện này làm thay đổi nhiều hiểu biết của nhân loại trong lĩnh vực nghiên cứu vũ trụ.

Trong quá trình nghiên cứu, hai nhà khoa học này đã chứng minh được rằng các hạt cơ bản thay đổi "hình dạng" của chúng và các thay đổi này chỉ có thể xảy ra khi hạt cơ bản có khối lượng. Khám phá mới đã khiến giới khoa học phải thay đổi quan điểm

từ lâu nay cho rằng hạt cơ bản không có khối lượng, hoặc có khối lượng rất nhỏ.

Theo Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển, khám phá này đã làm thay đổi hiểu biết lâu nay của con người về cơ chế hoạt động bên trong vật chất và có thể giúp có những chứng minh quan trọng đối với sự nhìn nhận của con người đối với vũ trụ.

Sau giải Nobel Y học công bố ngày 3-10-2016, giải Vật lý công bố hôm nay 4-10, giải Nobel Hóa học sẽ công bố trưa ngày 5-10 (tức chiều giờ VN) và giải Nobel Hòa bình vào ngày 7-10. Trong tuần sau, giải Nobel Kinh tế sẽ được công bố vào ngày 10-10 và Nobel Văn học vào ngày 13-10.

Ngày hôm qua (3-10), giải Nobel Y học thứ 106 đã được quyết định trao cho ông Yoshinori Ohsumi, nhà khoa học người Nhật, nhờ khám phá các cơ chế phân tách và tái tạo tế bào. Đây là thành tựu khám phá ra cơ chế tự thực, một quá trình cơ bản trong tế bào. Nghiên cứu này giúp mở ra nhiều hướng đi cho giới nghiên cứu trong việc tìm ra phương pháp mới chữa trị nhiều căn bệnh của con người.

Điểm lại các giải của năm 2015

- Nobel Y học: Phương pháp điều trị sốt rét và ký sinh trùng

Giải thưởng được chia hai, 1/2 trao cho ông William C Campbell (Mỹ) và ông Satoshi Omura (Nhật Bản) vì tìm ra liệu

pháp mới chống nhiễm trùng do giun tròn kí sinh, và 1/2 còn lại trao cho bà Youyou Tu - Trung Quốc vì nghiên cứu phương thuốc mới chống lại sốt rét.

- Nobel Vật lý: Giải mã "hạt ma" neutrino - siêu hạt cấu tạo nên vũ trụ

Giải thưởng này được cùng trao cho hai nhà khoa học Takaaki Kajita, Arthur B. McDonald trong việc khám phá ra khối lượng của neutrino - siêu hạt cấu tạo nên vũ trụ và tính chất biến đổi của nó.

- Nobel Hóa học: nghiên cứu ADN chữa ung thư

Giải thưởng Nobel hóa học được trao cho Tomas Lindahl, Paul Modrich và Aziz Sancar vì công trình nghiên cứu về cơ chế sửa chữa ADN trong tế bào - vật chất di truyền cơ bản của mọi sinh vật sống.

- Nobel Văn học: khắc họa chân thực hình ảnh của Liên bang Xô viết trong lịch sử nhân loại

Giải thưởng thuộc về nữ nhà văn Svetlana Alexievich người Ukraine cho công trình "Bách khoa toàn thư về thời kỳ Xô Viết".

- Nobel Hòa bình: đóng góp mang tính quyết định để xây dựng nền dân chủ đa nguyên tại Tunisia.

Giải thưởng được trao cho Bộ tứ đối thoại quốc gia Tunisia, là một nhóm gồm

bốn tổ chức khác nhau đóng vai trò trung tâm trong việc nỗ lực xây dựng nền dân chủ đa nguyên tại Tunisia.

Bộ tứ này gồm 4 tổ chức quan trọng trong xã hội dân sự Tunisia: Tổng liên đoàn lao động Tunisia (UGTT), Liên đoàn công nghiệp Tunisia (UTICA), Liên đoàn nhân quyền Tunisia (LTDH) và Hiệp hội luật sư Tunisia. Với vai trò của mình, 4 tổ chức nói trên đã đóng vai trò là lực lượng trung gian hòa giải và thúc đẩy tiến trình dân chủ hòa bình ở quốc gia này.

Trong bối cảnh nhiều nước đang lâm vào cảnh hỗn loạn, như Syria, Yemen... cùng với tác động của cuộc khủng hoảng di cư ở châu Âu, Ủy ban Nobel Na Uy đã chọn tôn vinh một đất nước chấp nhận đi con đường khác, từ đó hy vọng đây sẽ là tấm gương để những nước khác noi theo.

- Nobel Kinh tế: mối quan hệ giữa tiêu dùng và đói nghèo

Người được trao tặng giải thưởng này là Angus Deaton, nhà kinh tế học gốc Scotland, đồng thời là giáo sư Đại học Princeton, Mỹ.

Nguyễn Quân - Tuấn Sơn

<http://tuoitre.vn>

Ngày 04/10/2016

Giải Nobel y học 2016 trao cho nhà khoa học Nhật Yoshinori Ohsumi

Giải Nobel đầu tiên của năm 2016 vừa được quyết định trao cho nhà khoa học người Nhật Yoshinori Ohsumi. Tuổi Trẻ sẽ tiếp tục cập nhật.

Giáo sư Ohsumi trong phòng nghiên cứu ở Yokohama - Ảnh: Reuters

Theo công bố từ Viện Karolinska tại thủ đô Stockholm (Thụy Điển) lúc 11g30 ngày 3-10, giải Nobel y học thứ 106 đã được quyết định trao cho ông Yoshinori Ohsumi, nhà khoa học người Nhật, nhờ khám phá các cơ chế phân tách và tái tạo tế bào. Đây là thành tựu khám phá ra cơ chế tự thực, một quá trình cơ bản trong tế bào.

Thông báo từ ban chấm giải cho biết: "Các khám phá của Ohsumi đã đưa đến những hình mẫu mới trong việc hiểu về cách các tế bào tái tạo các thành phần của mình. Những khám phá của ông ấy đã mở đường dẫn đến sự hiểu biết của nhiều quá trình sinh lý, chẳng hạn như trong việc tế

bào thích ứng với cái đói hoặc phản ứng ứng với sự viêm nhiễm".

Ông Ohsumi, sinh năm 1945 tại Fukuoka (Nhật Bản), hiện đang làm việc tại Viện Công nghệ Tokyo.

Ông Ohsumi đã nghiên cứu hàng ngàn men đột biến và xác định được 15 gen đóng vai trò quan trọng trong quá trình tự thực.

Tự thực (autophagy) là thuật ngữ xuất phát từ tiếng Hi Lạp với thành tố auto (tự) và phagein (ăn, thực). Khoa học gia Christian de Duve, người đoạt giải Nobel Y học 1974 là "cha đẻ" của từ "autophagy" khi đưa ra khái niệm này vào năm 1963.

Ông Yoshinori Ohsumi là nhà khoa học thứ sáu sinh ra tại Nhật đã đoạt giải Nobel Y học và là nhà khoa học Nhật thứ 23 đoạt các giải Nobel danh tiếng.

Ông Yoshinori Ohsumi lấy bằng tiến sĩ năm 1964 ở Đại học Tokyo. Sau ba năm rèn giũa tiếp tại ĐH Rockefeller ở New York (Mỹ), ông trở về Tokyo lập phòng thí nghiệm riêng của mình. Từ năm 2009, ông làm giáo sư ở Viện Công nghệ tại thủ đô nước Nhật.

"Tôi vô cùng vinh dự" - trang Kyodo News dẫn lời ông Ohsumi phát biểu sau khi biết mình đoạt giải Nobel.

Cơ chế tự thực (autophagy) là một cơ chế cơ bản của việc thoái hóa và tái chế các thành phần của tế bào, hiểu đơn giản là cách các tế bào tái chế các thành phần của chính mình. Cơ chế này được chú ý lần đầu vào những năm 1960 khi các nhà khoa học phát hiện tế bào có thể thải các thành phần của mình bằng cách đưa chúng vào một lớp màng tạo thành một bong hình túi và vận chuyển túi này đến một trung tâm tái chế bên trong tế bào.

Ông Ohsumi sử dụng men nở làm bánh để xác định các gen điều khiển quá trình tự thực vào những năm 1990 và sau đó chứng minh rằng cơ chế này cũng hoạt động tương tự ở người.

Đây là một quá trình có ý nghĩa quan trọng đối với việc ngăn sự phát triển ung thư và chống lại các bệnh như tiểu đường. “Những đột biến trong gen tự thực có thể gây ra bệnh tật và quá trình tự thực có liên quan đến một số tình trạng như ung thư, bệnh thần kinh” - tuyên bố của ban trao giải giới thiệu về những ứng dụng của công trình được vinh danh năm nay.

Theo trang Noble Prize, năm nay có 273 nhà khoa học được đề cử cho giải Nobel Y học. Theo tiêu chí của giải Nobel Y học, các khám phá đoạt giải phải có tầm quan trọng đặc biệt trong y học và khoa học đời sống, thay đổi các khuôn mẫu khoa học và đem lại lợi ích lớn cho con người.

Đến nay đã có tổng cộng 106 giải Nobel được trao trong lĩnh vực y học, trong

đó có 12 phụ nữ đoạt giải. Ông Frederick G. Banting là nhà khoa học trẻ nhất từng giành giải thưởng này vào năm 1923 ở tuổi 32 nhờ khám phá ra insulin điều trị bệnh tiểu đường trong khi người lớn tuổi nhất từng nhận giải thưởng này là Peyton Rous với khám phá ra các virus gây khối u đoạt giải năm 1966 khi ông 87 tuổi.

Sau giải Nobel Y học, các giải về Vật lý sẽ được công bố vào ngày 4-10, Hóa học vào ngày 5-10 và Hòa bình vào ngày 7-10. Các giải Kinh tế và Văn học sẽ công bố vào tuần sau.

Phần thưởng tài chính cho mỗi giải Nobel là 8 triệu kronor Thụy Điển (khoảng 930.000 USD). Nếu nhiều người cùng đoạt giải thì số tiền sẽ được chia đều. Giải Nobel Văn chương thường không bị chia sẻ.

Giải Nobel là tập hợp các giải thưởng quốc tế được trao hàng năm kể từ năm 1901 cho những cá nhân đạt thành tựu trong lĩnh vực vật lý, hóa học, y học, văn học, kinh tế và hòa bình. Riêng trong lĩnh vực hòa bình còn có thể được trao cho tổ chức hoặc cá nhân.

Viện Hàn lâm Thụy Điển sẽ chọn lựa người thắng giải Nobel Văn học, Viện Karolinska chọn quán quân giải Y học, Hàn lâm viện Hoàng gia Thụy Điển chọn người cho giải Vật lý và Hóa học, và một ủy ban 5 thành viên do Quốc hội Na Uy bầu ra sẽ quyết định người thắng giải Nobel Hòa bình. Cần biết rằng những thông tin liên quan quá trình quyết định bàn thảo lựa chọn của ban

giám khảo các giải Nobel sẽ được giữ bí mật trong 50 năm rồi mới được công bố.

Quang cảnh buổi họp báo tại Viện Karolinska tại thủ đô Stockholm trưa ngày 3-10 - Ảnh chụp màn hình

Người sáng lập nên giải Nobel là nhà bác học nổi tiếng cùng tên Alfred Nobel (1833 - 1896). Theo di chúc, số tài sản khổng lồ của ông được gửi vào ngân hàng và lấy tiền lãi hàng năm để trao tặng cho những ai đã đem đến những lợi ích tốt nhất cho con người.

Giải Nobel được trao như thế nào?

Giải Nobel là giải thưởng hàng năm được trao theo di chúc của nhà phát minh người Thụy Điển Alfred Nobel. Kể từ năm 1901, việc trao giải được tiến hành dựa trên hệ thống đề cử và chọn bởi Ủy ban Nobel của bốn tổ chức trao giải bao gồm Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển, Đại hội đồng Nobel tại Viện Karolinska, Viện Hàn lâm Thụy Điển, và các Ủy ban Nobel Na Uy. 50 thành viên Ủy ban Nobel chọn ra người đoạt giải bằng hình thức bỏ phiếu đa số.

Mỗi năm, các ứng viên cho giải thưởng năm sau được đề cử từ hàng ngàn thành viên các viện hàn lâm, các khoa học gia, giáo sư đại học, các nhà đoạt giải Nobel các năm trước... Việc đề cử bắt đầu từ tháng chín mỗi năm, kết thúc vào tháng một năm sau và thành viên Hội đồng Nobel đánh giá các ứng viên trong suốt mùa xuân và mùa hè trước khi công bố các giải vào tháng 10. Các ứng viên không thể tự đề cử mình. Danh sách các ứng viên và thông tin về quá trình lựa chọn sẽ được giữ kín trong 50 năm.

Bàn tiệc sang trọng chuẩn bị cho những cá nhân và tổ chức xuất sắc nhận giải Nobel năm 2015 - Ảnh: AFP

Buổi lễ trao thưởng sẽ được tổ chức vào tháng 12 ở Stockholm, nơi những người đoạt giải sẽ nhận huy chương Nobel và tiền thưởng trị giá 8 triệu kronor.

Với 116 năm lịch sử của mình, giải Nobel đã vinh danh rất nhiều những thành tựu vĩ đại của nhân loại.

Điểm lại các giải của năm 2015

- **Nobel Y học:** Phương pháp điều trị sốt rét và ký sinh trùng

Giải thưởng được chia hai, 1/2 trao cho ông William C Campbell (Mỹ) và ông Satoshi Omura (Nhật Bản) vì tìm ra liệu pháp mới chống nhiễm trùng do giun tròn kí sinh, và 1/2 còn lại trao cho bà Youyou Tu - Trung Quốc vì nghiên cứu phương thuốc mới chống lại sốt rét.

- **Nobel Vật lý:** Giải mã "hạt ma" neutrino - siêu hạt cấu tạo nên vũ trụ

Giải thưởng này được cùng trao cho hai nhà khoa học Takaaki Kajita, Arthur B. McDonald trong việc khám phá ra khối lượng của neutrino - siêu hạt cấu tạo nên vũ trụ và tính chất biến đổi của nó.

- **Nobel Hóa học:** nghiên cứu ADN chữa ung thư

Giải thưởng Nobel hóa học được trao cho Tomas Lindahl, Paul Modrich và Aziz Sancar vì công trình nghiên cứu về cơ chế sửa chữa ADN trong tế bào - vật chất di truyền cơ bản của mọi sinh vật sống.

- **Nobel Văn học:** khắc họa chân thực hình ảnh của Liên bang Xô viết trong lịch sử nhân loại

Giải thưởng thuộc về nữ nhà văn Svetlana Alexievich người Ukraine cho công trình "Bách khoa toàn thư về thời kỳ Xô Viết".

- **Nobel Hòa bình:** đóng góp mang tính quyết định để xây dựng nền dân chủ đa nguyên tại Tunisia.

Giải thưởng được trao cho Bộ tứ đối thoại quốc gia Tunisia, là một nhóm gồm bốn tổ chức khác nhau đóng vai trò trung tâm trong việc nỗ lực xây dựng nền dân chủ đa nguyên tại Tunisia.

Bộ tứ này gồm 4 tổ chức quan trọng trong xã hội dân sự Tunisia: Tổng liên đoàn lao động Tunisia (UGTT), Liên đoàn công nghiệp Tunisia (UTICA), Liên đoàn nhân quyền Tunisia (LTDH) và Hiệp hội luật sư Tunisia. Với vai trò của mình, 4 tổ chức nói trên đã đóng vai trò là lực lượng trung gian hòa giải và thúc đẩy tiến trình dân chủ hòa bình ở quốc gia này.

Trong bối cảnh nhiều nước đang lâm vào cảnh hỗn loạn, như Syria, Yemen... cùng với tác động của cuộc khủng hoảng di cư ở châu Âu, Ủy ban Nobel Na Uy đã chọn tôn vinh một đất nước chấp nhận đi con đường khác, từ đó hy vọng đây sẽ là tấm gương để những nước khác noi theo.

- **Nobel Kinh tế:** mối quan hệ giữa tiêu dùng và đói nghèo

Người được trao tặng giải thưởng này là Angus Deaton, nhà kinh tế học gốc Scotland, đồng thời là giáo sư Đại học Princeton, Mỹ.

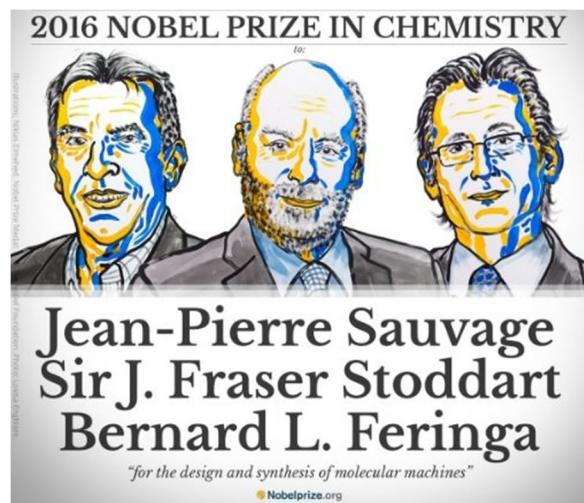
Trần Phương - Tú Anh

<http://tuoitre.vn>

Ngày 03/10/2016

Giải Nobel Hóa học 2016 vinh danh những "Cỗ máy siêu nhỏ"

Giải Nobel Hóa học 2016 vừa được quyết định trao cho bộ ba nhà khoa học Pháp, Anh và Hà Lan trong việc nối các phân tử lại với nhau để thiết kế nên mọi thứ từ những động cơ và cơ bắp tí hon. Tuổi Trẻ đang tiếp tục cập nhật.

Chân dung ba nhà khoa học vừa được trao giải Nobel Hóa học 2016 - Ảnh: NobelPrize.org

Theo thông tin vừa mới công bố, Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển tại Stockholm đã chọn lựa người thắng giải Nobel Hóa học 2016 là bộ ba nhà khoa học Jean-Pierre Sauvage, Sir J. Fraser Stoddart và Bernard L. Feringa. Công trình của họ được vinh danh là "thiết kế và tổng hợp các cỗ máy phân tử (hay còn gọi là cỗ máy nano)".

Từ những nghiên cứu của họ đã phát triển những cỗ máy nhỏ nhất thế giới.

Nó cho thấy con người có thể tạo ra những cỗ máy nhỏ chỉ bằng 1/1.000 một sợi tóc.

Bộ ba nhà khoa học này đã thành công trong việc nối các phân tử lại với nhau để thiết kế nên một chiếc máy nâng và các động cơ tí hon cùng với các cơ bắp cực nhỏ.

"Họ đã làm chủ được việc kiểm soát chuyển động ở kích thước phân tử", ông Olof Ramstrom - thành viên Ủy ban Nobel - nhận xét khi công bố những người đoạt giải.

Thân thiết như gia đình

Khi hay tin, Ngài Stoddart nói về các đồng nghiệp cùng đoạt giải Nobel với mình: "Chúng tôi không chỉ là một gia đình khoa học mà gần như đã trở thành một gia đình thực thụ; chúng tôi rất gần gũi nhau".

"Tôi không biết nói gì nữa, tôi hoàn toàn kinh ngạc. Và nhận định thứ hai của tôi là: 'Tôi cũng có chút xúc động về giải thưởng này'", Giáo sư Feringa phản ứng hóm hỉnh trước tin mình vừa được vinh danh với giải Nobel Hóa học 2016.

Vào năm 1983, ông Jean-Pierre Sauvage đã tạo nên một bước đột phá khi sử dụng i-ôn đồng để khóa các phân tử lại với nhau bằng liên kết vật lý.

Năm 2016, nhà nghiên cứu Fraser Stoddart đã vận dụng kết quả nghiên cứu trên của Jean-Pierre Sauvage để làm ra một chiếc xe phân tử (molecular shuttle) có khả

năng di chuyển trên một trục phân tử theo cách có kiểm soát.

"Về mức độ phát triển, động cơ phân tử đang ở cùng giai đoạn phát triển với động cơ điện vào những năm 1830, khi các nhà khoa học trưng bày vô số mẫu tay quay và bánh xe khác nhau mà không hay biết một ngày chúng sẽ dẫn đến sự ra đời của tàu điện, máy giặt, quạt máy, và những chiếc máy xử lý thức ăn"

Ủy ban Nobel Hóa học của Viện Hàn lâm Khoa học Thụy Điển nhận xét

Nhóm nghiên cứu của Stoddart đã từ đó dựng nên được các cỗ máy phân tử. Ví dụ như một cái máy nâng có khả năng tự nâng nó lên khỏi một bề mặt bất kỳ 0,7 nano mét.

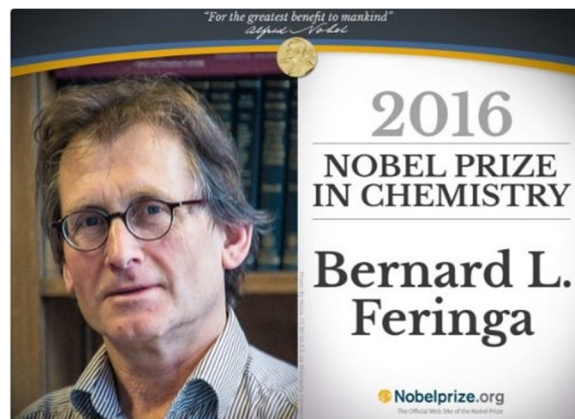
Ông Jean-Pierre Sauvage đã khâu nối 2 vòng phân tử lại với nhau, tạo cho cấu trúc này có khả năng co giãn.

Còn ông Ben Feringa đã chế tạo ra những động cơ phân tử đầu tiên vào năm 1999. Khi đã cùng các cộng sự chế tạo thành công cỗ máy phân tử đầu tiên, Feringa nói rằng lúc bấy giờ ông vẫn chưa thể tin là cỗ máy đã hoạt động.

Vào năm 2011, nhóm nghiên cứu của Feringa đã chế tạo thành công một chiếc xe hơi nano bốn bánh.

Ông Jean-Pierre Sauvage sinh năm 1944 ở Paris, Pháp. Ông hiện là giáo sư danh dự của ĐH Strasbourg (Pháp) và là Giám đốc nghiên cứu danh dự của Trung tâm quốc gia Nghiên cứu Khoa học (CNRS) của Pháp. Ông lớn lên ở một trang trại tại Pháp và từ nhỏ đã bị hút vào Hóa học bởi

những cơ hội sáng tạo bất tận trong lĩnh vực này.

Nhà khoa học Pháp Feringa lớn lên ở miền nông thôn nhưng niềm đam mê Hóa học đã đưa ông vào con đường nghiên cứu thế giới phân tử siêu nhỏ - Ảnh: NobelPrize.org

Ngài Fraser Stoddart sinh năm 1942 ở Edinburgh, Vương quốc Anh. Ngài hiện thỉnh giảng tại ĐH Northwestern của Mỹ.

Ông Bernard L. Feringa sinh năm 1951 ở Barger-Compascuum, Hà Lan. Ông hiện là giáo sư ngành Hóa hữu cơ tại ĐH Groningen, Hà Lan.

Những thông tin thú vị về Nobel Hóa học

Từ lần trao giải đầu tiên vào năm 1901 đến nay, đã có 107 giải Nobel Hóa học được trao cho 171 nhà hóa học khác nhau (trong đó có nhà khoa học người Anh Frederick Sanger được 2 lần vinh danh vào các năm 1958 và 1980).

Lĩnh vực nghiên cứu “mẫn” giải Nobel Hóa học nhất là hóa sinh (biochemistry). Đã có 50 nhà khoa học nhận giải Nobel Hóa học cho các nghiên cứu thuộc lĩnh vực này.

Cho đến nay có 4 phụ nữ đã đoạt giải Nobel Hóa học là Marie Curie, Irène Joliot-Curie (con gái của vợ chồng bác học Pháp Pierre và Marie Curie), Dorothy Hodgkin và Ada Yonath.

Nữ bác học Marie Curie cũng là một trường hợp đặc biệt vì từng đoạt giải thưởng Nobel Vật lý (năm 1903) cùng với chồng Pierre Curie và H. Becquerel, rồi đoạt giải thưởng Nobel Hóa học (năm 1911).

Tuổi trung bình của các nhà khoa học đạt giải Nobel Hóa học từ trước đến nay là 58 tuổi. Những nhà khoa học trẻ tuổi nhất từng đoạt giải Nobel Hóa học là Koichi Tanaka, 33 tuổi (đoạt giải thưởng Nobel Hóa học năm 2000); Frédéric Joliot, 35 tuổi và Irène Joliot-Curie, 38 tuổi (đoạt giải thưởng Nobel Hóa học năm 1935). Người già nhất là John B. Fenn (Mỹ) nhận giải lúc nhà khoa học này đã 85 tuổi.

Giáo sư Duncan Haldane (trái) tân Nobel Vật lý, trò chuyện với GS Eric Wieschaus (giữa, Nobel Y học 1995) và GS Joseph Taylor (phải, Nobel Vật lý 1993) tại Đại học Princeton (Mỹ) - nơi ba ông đang giảng dạy, ngày 4-10 - ẢnhL: Reuters

Ngày 21-5 và 28-2 là hai ngày trong năm có nhiều... sinh nhật của những người đạt giải Nobel Hóa học nhất.

Hôm qua (4-10), Giải Nobel Vật lý 2016 đã vinh danh 3 nhà khoa học người Anh đang làm việc tại Mỹ vì "những phát hiện lý thuyết về những biến đổi trạng thái topo và các trạng thái topo học của vật chất".

Viện Khoa học hoàng gia Thụy Điển cho biết: "Những người được giải Nobel Vật lý 2016 đã khám phá ra những bí ẩn của vật chất đặc biệt. Họ đã mở ra cánh cửa vào một thế giới chưa được biết đến, nơi vật chất có thể có những trạng thái kỳ lạ. Họ đã sử dụng những biện pháp toán học tiên tiến để nghiên cứu các trạng thái vật chất khác thường như siêu dẫn, siêu lỏng hoặc những màng từ mỏng. Nhờ công trình tiên phong của họ, giờ đây người ta sẽ đi tìm các trạng thái mới và khác thường của vật chất. Nhiều người hy vọng về ứng dụng trong tương lai ở cả ngành khoa học vật liệu và điện tử học".

10 giải Nobel Hóa học gần đây

2015: Aziz Sancar (Mỹ gốc Thổ Nhĩ Kỳ), Paul Modrich (Mỹ) và Tomas Lindahl (Thụy Điển) vì công trình nghiên cứu của họ về cơ chế tế bào sửa chữa những ADN bị hư hại.

2014: Eric Betzig và William Moerner (Mỹ), và Stefan Hell (Đức), vì công trình liên quan kính hiển vi giúp nhìn rõ và thế giới siêu nhỏ

2013: Martin Karplus (Mỹ gốc Áo), Michael Levitt (Mỹ gốc Anh) và Arieh Warshel (Mỹ gốc Israel), vì đã tạo ra những hình mẫu cho các hệ thống hóa học phức tạp

cho phép tăng hiệu quả tối đa cho các chất xúc tác, thuốc uống và tế bào quang phổ.

2012: Robert Lefkowitz và Brian Kobilka (Mỹ), cho những công trình của họ về những cơ chế cảm nhận cho phép tế bào nhận diện được môi trường xung quanh mình. Đây là một hướng đột phá quan trọng cho ngành công nghiệp dược.

2011: Daniel Shechtman (Israël), cho phát hiện sự tồn tại của một loại vật chất mới: giả tinh thể. Sau phát hiện đầy tranh cãi của Shechtman về giả tinh thể vào đầu những năm 1980, các nhà khoa học đã sản xuất các loại giả tinh thể trong phòng thí nghiệm và cũng phát hiện ra nó trong các mẫu khoáng sản tự nhiên từ một con sông ở Nga. Cấu trúc chặt chẽ của chúng có khả năng làm cứng các vật chất và có thể áp dụng vào sản xuất các sản phẩm tiêu dùng như chảo chiên và các máy móc như động cơ diesel chịu nhiệt cao, áo giáp.

2010: Richard Heck (Mỹ), Ei-ichi Negishi và Akira Suzuki (Nhật), do đã phát minh một trong những công cụ tân tiến nhất của ngành Hóa học mở đường cho những phương cách mới điều trị ung thư và cho việc tạo ra các sản phẩm điện tử và nhựa mang tính cách mạng.

2009: Venkatraman Ramakrishnan, Thomas Steitz (Mỹ) và Ada Yonath (Israël), cho những công trình nghiên cứu của họ về ribosome cho phép mở ra hướng đi cho việc bào chế những loại kháng sinh mới hiệu quả hơn.

2008: Roger Tsien, Martin Chalfie (Mỹ) và Osamu Shimomura (Nhật) cho những nghiên cứu của họ về protêine phát huỳnh quang màu xanh lục (GFP) mà các ứng dụng từ đó cho phép phát hiện các ung thư. Lần đầu tiên GFP được quan sát ở sứa biển là vào năm 1962.

2007: Gerhard Ertl (Đức) cho những thành tựu trong công trình nghiên cứu về sự phản ứng hóa học trên bề mặt rắn. Hóa học bề mặt, tức khoa học nghiên cứu những phản ứng hóa học trên bề mặt xúc tác, có thể ứng dụng trong nhiều lĩnh vực, từ sản xuất phân bón nhân tạo đến việc lý giải sự phá hủy tầng ozone...

2006: Roger Kornberg (Mỹ), cho những công trình nghiên cứu nền tảng về việc giải mã quá trình sao chép gen của tế bào. Hiểu rõ quá trình chuyển hóa gen cũng sẽ tạo điều kiện dễ dàng trong việc nghiên cứu phát triển tế bào mầm.

2005: Yves Chauvin (Pháp), Robert H. Grubbs (Mỹ) và Richard R. Schrock (Mỹ) cho những nghiên cứu về phương pháp đổi chỗ nguyên tử trong các phản ứng tổng hợp chất hữu cơ. Phương pháp này có tính thực tiễn cao trong ngành dược phẩm và ứng dụng để giữ cho môi trường trong sạch bằng phương pháp làm biến đổi thành phần hóa học của chất thải.

Nguyễn Quân - Tuấn Sơn

<http://tuoitre.vn>

Ngày 05/10/2016

Giải Nobel Hòa bình 2016 về tay tổng thống Colombia

Sau bao đồn đoán, giải Nobel Hòa bình 2016 vừa được quyết định trao cho tổng thống Colombia Juan Manuel Santos. Tuổi Trẻ đang tiếp tục cập nhật.

Tổng thống Juan Manuel Santos trong cuộc họp báo ngày 5-10 tại Bogota - Ảnh: Reuters

Ủy ban Nobel Na Uy gồm 5 thành viên đã xác nhận chọn lựa tổng thống Colombia Juan Manuel Santos nhận giải Nobel Hòa bình 2016 vì "những nỗ lực kiên định của ông để kết thúc cuộc nội chiến kéo dài hơn 50 năm ở đất nước mình".

Cuộc chiến đã cướp đi sinh mạng của ít nhất 220.000 người Colombia và khiến gần 6 triệu người nước này phải bỏ nhà cửa.

Thêm một lần nữa, các phỏng đoán đều bị bất ngờ bởi vào phút chót, thỏa thuận hòa bình ở Colombia bị người dân nói không sau cuộc trưng cầu dân ý khiến tỉ lệ thành công của ông Santos cùng lãnh đạo Lực lượng Vũ trang Cách mạng Colombia bị

gạt ra ngoài những đoán định về người thắng giải.

Bà Kaci Kullmann Five, chủ tịch Ủy ban Nobel Na Uy giải thích về quyết định trao giải: "Giải thưởng này là sự ghi nhận những nỗ lực miệt mài của Tổng thống Santos và sáng kiến vô cùng quan trọng mà ông đã đề ra. Đó còn là sự động viên dành cho tất cả các bên tham gia quá trình đàm phán để nỗ lực hết mình cho một kết quả tốt nhất dành cho người dân nước mình".

Ông Santos là người Colombia thứ hai được trao giải Nobel. Người đầu tiên là nhà văn Gabriel García Márquez nhận giải Nobel Văn chương năm 1982.

Tổng thống Santos cũng là nguyên thủ quốc gia/chính phủ thứ 15 nhận giải Nobel Hòa bình khi còn tại vị. Nếu tính cả những người là nguyên thủ quốc gia/chính phủ không còn tại vị, con số này là 26 người.

Giải thưởng này cũng dành cho người dân Colombia, những người đã vượt lên khó khăn áp bức tột cùng để không từ bỏ hi vọng về một nền hòa bình công bằng, cũng như dành cho tất cả các bên đã có đóng góp cho tiến trình hòa bình đó"

Thông cáo báo chí của Ủy ban Nobel Na Uy

Tổng thống Santos đã khởi động các cuộc đàm phán với Lực lượng vũ trang Cách mạng Colombia (FARC) để tiến đến một

hiệp ước hòa bình giữa hai bên, và ông đã không ngừng nỗ lực để thúc đẩy tiến trình hòa bình đó, thông cáo báo chí của Ủy ban Nobel viết.

Dù biết rõ thỏa thuận sẽ còn gây nhiều tranh cãi do lịch sử chiến tranh đẫm máu gây nhiều đau thương và thù hận, ông Santos vẫn đóng vai trò chủ chốt trong việc đảm bảo cho cử tri Colombia có tiếng nói của mình trong thỏa thuận hòa bình thông qua một cuộc trưng cầu dân ý.

Kết quả của cuộc bỏ phiếu hôm 2-10 đã không như những gì Tổng thống Santos mong đợi: hơn 13 triệu người dân Colombian, tức quá nửa cử tri nước này, đã bỏ phiếu chống lại thỏa thuận.

Những cử tri trẻ của Colombia đã khóc nức nở khi biết tin thỏa thuận hòa bình bị "thua sút sao" sau cuộc trưng cầu dân ý ngày 2-10 vừa qua - Ảnh: Reuters

Có thể nói, trong số các giải Nobel trao thưởng hằng năm, giải Nobel Hòa bình được cho là danh giá nhất bởi hàm lượng mang tính lan truyền toàn cầu, có thể tạo

cảm hứng cho những hoạt động điều chỉnh cuộc sống tốt hơn.

Vì lẽ đó, càng lúc người ta càng chú ý đến giải này, càng đoán già đoán non về người/tổ chức đoạt giải. Thậm chí nhiều đơn vị cá cược cho mở trang để người ta đặt tiền xem ai sẽ là người thắng giải.

Như vậy thì ai cá cược, phỏng đoán thì cứ làm, Ủy ban Nobel Na Uy cứ làm việc của họ. Đôi khi sự lựa chọn của họ khiến cả thế giới bất ngờ và cũng không ít lần gây tranh cãi. Năm 2015, gần như cả thế giới chắc mẫm giải thưởng khó lọt khỏi tay nữ Thủ tướng Đức Angela Merkel nhưng cuối cùng "bộ tứ Tunisia" chiến thắng nhờ vai trò trong việc tạo dựng lại hòa bình cho đất nước mình.

Giới cá cược chọn ai?

Năm cái tên đang được đặt cược cao nhất hiện nay trong số 376 ứng viên (gồm 228 cá nhân và 148 tổ chức) là những người dân Hi Lạp đã tự nguyện đứng ra giúp đỡ di dân đến từ Trung Đông và châu Phi; nhà hoạt động nhân quyền của Nga, bà Svetlana Gannouchkina; Nhóm cứu hộ Mũ trắng ở Syria; cô gái Iraq 23 tuổi Nadia Mourad, người được bổ nhiệm làm Đại sứ của LHQ để kể về tội ác chiến tranh; bác sĩ sản khoa Denis Mukwege ở CHDC Congo, người đứng ra hỗ trợ hàng ngàn phụ nữ bị cưỡng hiếp.

Quyết định lựa chọn người thắng giải trao về tay ủy ban năm người do Quốc hội Na Uy lựa chọn và thường thì các vị giáo sư

uyên bác của Na Uy được mời. Nhóm thành viên ủy ban này thường được Viện Nobel Na Uy hỗ trợ trong việc tiếp nhận danh sách ứng viên và chọn lựa sau đó.

Họ thường nhóm họp trong tòa nhà của Viện Nobel Na Uy tại Oslo và sau đó công bố tên người/tổ chức đoạt giải cũng tại tòa nhà này. Buổi tiệc tổ chức trao giải Nobel Hòa bình cũng vào ngày 10-12 và diễn ra tại tòa thị chính thành phố Oslo (Na Uy).

Theo nguyện vọng ghi trong di chúc của Alfred Nobel, Giải Nobel Hòa bình nên được trao "cho người đã có đóng góp to lớn trong việc đẩy mạnh tình đoàn kết giữa các quốc gia, trong việc giải trừ hoặc hạn chế các lực lượng vũ trang và trong việc tổ chức hay xúc tiến các hội nghị hòa bình".

Có nhiều người cho rằng bác học Nobel đã lập ra giải thưởng này trong di chúc như một cách đền bù cho các chất nổ phát minh của ông vốn được sử dụng rộng rãi trong chiến tranh. Nhưng thực tế thì ngoại trừ loại chất nổ ballistite, không một loại chất nổ nào khác của Nobel được sử dụng trong chiến tranh khi ông còn sống nên khó nói rằng ông "ân hận"!

Giải Nobel Hòa bình sẽ được quyết định bởi Ủy ban Giải Nobel Na Uy do Quốc hội Na Uy lập ra. Chủ tịch hiện tại của ủy ban này là bà Kaci Kullmann Five. Bà Kaci từng là doanh nhân sau bước chân vào chính trường. Bà từng là Bộ trưởng Thương

mại và Đường thủy của Na Uy. Bà hiện cũng là thành viên ban lãnh đạo Quỹ Nobel.

Các giải Nobel khác do phía Thụy Điển quyết định, trừ Nobel Hòa bình là vì vào thời điểm Alfred Nobel viết di chúc, Thụy Điển và Na Uy gần như là một liên bang trong đó Chính phủ Thụy Điển chịu trách nhiệm lĩnh vực đối ngoại còn Quốc hội Na Uy chịu trách nhiệm lĩnh vực đối nội.

Alfred Nobel chưa bao giờ giải thích lý do tại sao ông lại chọn Na Uy là nước chịu trách nhiệm xét giải Nobel Hòa bình chứ không phải Thụy Điển. Nhiều người cho rằng có lẽ Nobel muốn loại trừ việc các chính phủ nước ngoài có thể thao túng Giải Nobel Hòa bình, vì vậy ông đã chọn Quốc hội Na Uy, vốn không chịu trách nhiệm về quan hệ đối ngoại.

Cũng như các giải Nobel khác, người ta không được tự đề cử làm ứng viên của giải. Thông thường phải có một nhân vật hoặc nhóm nhân vật, tổ chức uy tín đưa ra đề cử và gửi đến ủy ban tiếp nhận bắt đầu từ tháng 9 năm trước. Ví dụ ở đợt trao giải Nobel năm nay thì quá trình tiếp nhận tên họ ứng viên đã bắt đầu từ tháng 9-2015.

Sau cuộc họp đầu tiên, Ủy ban sẽ lên danh sách còn lại khoảng 20-30 ứng viên đáng kể nhất. Sau đó họ đào sâu nghiên cứu các hồ sơ này và có thể nhờ đến các chuyên gia khác hỗ trợ thông tin, đánh giá. Vài ngày trước ngày chính thức công bố giải, họ nhóm họp lại lần cuối để bỏ phiếu chọn lựa người chiến thắng.

Với phần tiền thưởng đi kèm huy chương Nobel, thường thì các nhà khoa học sẽ dùng số tiền đó cho việc nghiên cứu tiếp tục nhưng với Nobel Hòa bình thì thường được dành cho mục đích nhân đạo. Năm 2009, Tổng thống Mỹ Barack Obama đã quyết định gửi số tiền gần 1 triệu USD cho 10 tổ chức xã hội.

Tổng thống Mỹ Barack Obama (phải) đến Oslo nhận giải Nobel Hòa bình năm 2009 - Ảnh: Reuters

Trong lịch sử trao giải, đã có 49 lần ban tổ chức không trao được giải do không có người xứng đáng hoặc do bị từ chối hoặc do không thể đi nhận giải, phần lớn rơi vào giải Nobel Hòa bình (19 lần). Lần gần nhất xảy ra năm 1972.

Qui định xét trao giải cũng nói rõ, nếu không có công trình nào xứng đáng để trao giải thì không xét trao và số tiền thưởng để cộng dồn cho năm sau. Nếu năm sau tiếp tục không có người xứng đáng thì tiền được gửi vào Quỹ Nobel.

Từng có 6 trường hợp không nhận giải: trong đó hai là tự quyết định không nhận gồm nhà văn Jean-Paul Sartre của

Pháp (Nobel Văn chương năm 1964) và ông Lê Đức Thọ - Đại diện phái đoàn Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (Nobel Hòa bình năm 1973); bốn trường hợp còn lại không đi nhận giải là do chính quyền (Đức và Liên Xô) không cho phép.

Trong lịch sử giải Nobel Hòa bình cũng có 5 trường hợp không đến được Oslo. Nhà chính trị Aung San Suu Kyi của Myanmar từng phải chờ đến 20 năm để được phép rời đất nước sang Oslo nhận giải trao cho bà hồi năm 1991; chiến sĩ đấu tranh vì hòa bình Carl von Ossietzky của Đức (giải năm 1935) cũng không được phép rời khỏi đất nước và đã qua đời năm 1938; nhà hoạt động bất đồng chính kiến của Trung Quốc Liu Xiaobo (Lư Hiểu Ba) được chọn trao giải năm 2010, nhưng đến nay ông vẫn ở trong tù. Chiếc ghế vốn dành cho ông ngày đến nhận giải đến nay vẫn để trống như một lời nhắc nhở với cộng đồng quốc tế.

Cũng có trường hợp nhờ đi nhận giải thay như vào năm 1975, nhà vật lý và đồng thời là nhà hoạt động bất đồng chính kiến của Liên Xô, ông Andrei Sakharov đã cử vợ là bà Elena Bonner đi nhận thay. Năm 1983, nhà hoạt động công đoàn Lech Walesa của Ba Lan từ chối sang Oslo nhận giải vì sợ không được phép quay trở về đất nước.

Nguyễn Quân - Tuấn Sơn

<http://tuoitre.vn>

Ngày 07/10/2016

Giải Nobel Văn chương 2016 tôn vinh Bob Dylan

Viện Hàn lâm Thụy Điển vừa quyết định trao tặng giải Nobel Văn chương 2016 cho nhạc sĩ, ca sĩ Bob Dylan.

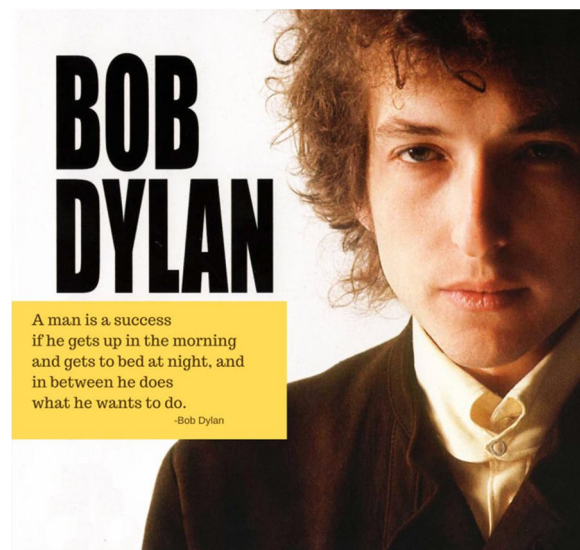

Nhạc sĩ, ca sĩ, nhà văn Bob Dylan - Ảnh: Reuters

Theo công bố của Viện Hàn lâm Thụy Điển vào lúc 13g ngày 13-10 (tức 18g, giờ VN), nhạc sĩ, ca sĩ Bob Dylan đã được vinh dự nhận giải cho những phát kiến của ông về biểu đạt thơ ca trong truyền thống âm nhạc đồ sộ của Mỹ.

Đây cũng là một kết quả khá bất ngờ bởi ông không nằm trong số những nhà văn tên tuổi được dự báo sẽ thắng giải. Như Tuổi Trẻ đã thông tin, "lãng tử du ca" Bob Dylan (nghệ danh của nghệ sĩ người Mỹ Robert Allen Zimmerman) lọt vào top 10 ứng cử viên được phỏng đoán cao nhất cũng là điều gây nhiều chú ý. Từ tỉ lệ 50/1 tuần trước, tỉ lệ cá của Bob Dylan đã vọt lên 16/1 trong hôm nay.

Bob Dylan sinh ngày 24-5-1941 tại Duluth, bang Minnesota (Mỹ). Ông lớn lên trong một gia đình Do Thái trung lưu ở thành phố Hibbing. Thời niên thiếu Dylan chơi trong nhiều ban nhạc khác nhau và chúng đã nuôi dưỡng sâu sắc thêm niềm vui thú với âm nhạc trong con người ông, đặc biệt là với âm nhạc dân gian Mỹ (American folk music) và nhạc blues.

Ngày nay nhạc sĩ, ca sĩ Dylan đã được xem là một tượng đài nghệ thuật có sức ảnh hưởng lớn đến âm nhạc đương đại và là đối tượng trích dẫn thường xuyên (trong các nghiên cứu, bài báo).

“Trong vòng 55 năm qua, ông chưa từng ngưng hoạt động nghệ thuật và vẫn luôn tự khám phá những khía cạnh mới của bản thân để tạo nên những bản sắc mới”,

bà Sara Danius, Thư ký thường trực của Ủy ban Nobel, trả lời câu hỏi của phóng viên về việc liệu Bob Dylan có xứng đáng được nhận giải Nobel Văn chương hay không.

"Ông ấy là một nhà thơ vĩ đại trong nền văn học Anh ngữ", bà Danius khẳng định.

"Nếu bạn quay ngược về quá khứ 2.500 năm về trước, bạn sẽ thấy Homer và Sappho đã viết nên những tác phẩm sử thi dùng để lắng nghe và trình diễn cùng với các nhạc cụ, nhưng đến ngày nay các tác phẩm của họ vẫn được đọc và thưởng thức như một tác phẩm văn học. Bob Dylan cũng vậy. Người ta có thể, và nên đọc những tác phẩm của ông", bà Danius giải thích.

Bob Dylan trong buổi trình diễn The Hop Festival ở Paddock Wood, Kent ngày 30-6-2012 - Ảnh: Reuters

Theo một khảo sát gần đây được thực hiện trên website chính thức của giải Nobel,

70% người truy cập đã từng biết đến Bob Dylan và các sáng tác của ông.

"Điều đáng kể ở Bob Dylan, chính là cách ông ấy tiếp cận ngôn từ, suy nghĩ về ngôn từ và làm biến đổi ngôn từ", nhà báo Greil Marcus, người từng có 3 quyển sách viết về nhạc sĩ, ca sĩ Dylan, ngợi khen.

Nhà phê bình âm nhạc người California (Mỹ) nhận định tiếp: "Người ta thường nói rằng tài năng bậc nhất của Bob Dylan chính là việc gieo rắc sự lờ mờ trong tâm trí. Kể đến, người ta thường kể về ông ấy như một con quái vật đeo nhiều mặt nạ, hoặc như một con tắc kè luôn biến đổi màu hoặc thậm chí ông ấy không có danh tính".

"Ông ấy là nhân vật mà người ta thường thêu dệt đủ điều, đủ chuyện mà trong một số trường hợp cũng không phải là chính xác. Tôi còn nhớ ca sĩ Bobby Darin từng tuyên bố 'Tôi muốn trở thành một huyền thoại ở tuổi 25'. Bobby không bao giờ làm được điều đó, nhưng Bob Dylan thì có", Greil Marcus kết luận.

Với 27 trên tổng số 112 tác giả từng nhận giải Nobel Văn chương sáng tác chủ yếu bằng tiếng Anh, đây là ngôn ngữ sáng tác phổ biến nhất của các tác giả được trao giải thưởng này.

Thể loại sáng tác thông dụng nhất của các nhà văn, nhà thơ từng đoạt giải Nobel là văn xuôi vì có đến 76 nhà văn sáng tác chủ yếu ở thể loại này.

Bob Dylan năm 1966 - Ảnh: The Guardian

Giải ghi nhận cả đời sáng tác

So với các giải Nobel khác, những nhà văn, nhà thơ đoạt giải Nobel là “già” nhất, với tuổi đời trung bình lúc nhận giải là 65 tuổi.

Cho đến nay tác giả lớn tuổi nhất được nhận Giải Nobel Văn chương là Doris Lessing, nữ nhà văn người Anh này đã 88 tuổi khi được công bố là người nhận giải năm 2007. Người trẻ nhất được nhận giải cũng là nhà văn Anh (nhưng sinh trưởng ở

Bombay, Ấn Độ): Rudyard Kipling. Ông 42 tuổi khi được trao giải năm 1907. Ông là nhà văn viết tiếng Anh đầu tiên được trao giải Nobel.

Mặc dù Kipling có đến Stockholm nhận giải, nhưng ông không được đọc diễn văn vì trước đó hai ngày, Vua Oscar Đệ nhị của Vương quốc Thụy Điển qua đời nên bữa tiệc chiêu đãi những người được giải thưởng đã bị... hủy bỏ.

Năm 1913, giải Nobel văn chương được trao cho nhà thơ Ấn Độ Rabindranath Tagore. Đây là lần đầu tiên giải thưởng được dành cho một tác giả châu Á. Vinh dự lớn lao nhưng khi nhận được tin vui, nhà thơ Tagore đang ở Mỹ nên ông chỉ có thể gửi một bức điện ngắn để cảm ơn chứ không thể đến Thụy Điển nhận giải được.

Có một điều thú vị là cựu Thủ tướng Anh Winston Churchill thường bị nhầm là đã đạt giải Nobel Hòa bình trong khi giải Nobel mà ông được nhận lại là... Nobel Văn chương. Dù là một chính trị gia, ông lại nhận được đến 21 đề cử cho giải Nobel Văn chương trong giai đoạn 1945-1953 và chỉ vồn vẹn 2 đề cử cho giải Nobel Hòa bình.

Nhà văn Bernard Show, người Anh gốc Ireland, từng gây sóng gió khi hay tin mình được trao giải Nobel năm 1925 ở tuổi 69. Ông đã phát biểu cảm tưởng đại ý giải

thường như "chiếc phao ném cho ông khi ông đã vào tới... bờ", và rằng, đó là "sự cảm ơn của thế giới vào cái năm tôi không cho ra đời một cuốn sách nào".

Ông là một trong số ít người dám lên tiếng từ chối nhận tiền thưởng vì ông thối tha nổi cơ cực vì túng thiếu của người cầm bút khi mới khởi nghiệp. Ông đã dùng tất cả số tiền thưởng (trị giá 35.000 USD vào năm ấy) để thành lập "Quỹ văn học dành cho tác giả viết kịch".

Năm 2015, nữ văn sĩ người Belarus Svetlana Alexievich, người kể những câu chuyện lịch sử bi thương của hàng ngàn nạn nhân sống sót sau vụ nổ nhà máy điện hạt nhân Chernobyl, được vinh dự nhận giải Nobel văn chương. Bà trở thành nữ nhà văn thứ 14 nhận giải thưởng danh giá kể từ khi giải này được trao vào năm 1901.

Nữ nhà văn Belarus Svetlana Alexievich nhận giải Nobel năm 2015 - Ảnh: Reuters

Sự quan tâm của tôi đối với cuộc sống không đơn thuần chỉ là sự kiện, không đơn thuần chỉ là chiến tranh, không

đơn thuần chỉ là Chernobyl và không đơn thuần là sống - chết. Những gì mà tôi quan tâm luôn xảy ra bên trong mỗi con người, xảy ra trong thời đại của chúng ta. Cách mà con người cư xử và đối đãi với nhau"
Svetlana Alexievich viết trên trang web cá nhân

Khó diễn giải bản di chúc của Alfred Nobel

Do cách giải thích có phần cứng nhắc về bản di chúc của Alfred Nobel trong thời gian đầu rằng giải Nobel Văn chương chỉ trao cho những tác giả có "sáng tác xuất sắc nhất theo một chiều hướng lý tưởng" mà nhiều nhà văn xuất sắc lúc bấy giờ như Leo Tolstoy, James Joyce, hay Henry James chưa từng được xưng tên ở giải thưởng này.

Theo cách dùng từ trong di chúc của Alfred Nobel, tác phẩm xuất sắc nhất phải theo khuynh hướng duy tâm (nguyên văn tiếng Thụy Điển: "den som inom litteraturen har producerat det utmärktaste i idealisk riktning"). "Tác phẩm" ở đây có thể là toàn bộ sự nghiệp sáng tác của người được trao giải hoặc là một số tác phẩm riêng biệt được nêu trong phần lý do trao tặng.

Câu trích dẫn trong di chúc của Nobel về giải thưởng này đã dẫn đến nhiều tranh cãi. Trong tiếng Thụy Điển,

từ *idealisk* vừa có thể hiểu là duy tâm (idealistic), vừa có thể hiểu là lý tưởng (ideal). Vì vậy trong giai đoạn đầu của Giải Nobel Văn chương, Ủy ban Nobel đã gặp nhiều lúng túng trong việc lựa chọn người xứng đáng và đã bỏ qua nhiều nhà văn nổi tiếng thế giới như Lev Tolstoy hay Henrik Ibsen, với lý do là tác phẩm của các tác giả nhà chưa đủ "duy tâm".

Tuy nhiên trong giai đoạn sau, nguyên tắc cứng nhắc này đã được nói lỏng và người được nhận giải thưởng thường đều là những tác giả được thế giới công nhận.

Hàng năm Viện Hàn lâm Thụy Điển sẽ gửi các đề nghị đề cử những tác giả theo họ là xứng đáng được trao Giải Nobel Văn chương. Ngoài các viện sĩ của Viện Hàn lâm Thụy Điển thì thành viên của các hội và viện hàn lâm văn học, giáo sư văn học và ngôn ngữ, những người từng được trao giải thưởng này và chủ tịch các hiệp hội nhà văn cũng được quyền đề cử, tuy nhiên họ không được quyền đề cử bản thân mình.

Năm 1974, ba tác giả nổi tiếng thế giới là Graham Greene, Vladimir Nabokov và Saul Bellow đều được đề cử, nhưng giải thưởng lại lọt vào tay các tác giả người Thụy Điển ít tên tuổi hơn là Eyvind Johnson và Harry Martinson, vốn cũng nằm trong ủy ban xét tặng giải thưởng này.

Sau đó Saul Bellow được trao giải năm 1976 nhưng Greene và Nabokov thì không bao giờ được xét tặng giải thưởng này nữa.

Người được tặng Giải Nobel Văn chương năm 1997 là Dario Fo thoát tiên chỉ được một số nhà phê bình coi là một ứng cử viên nặng ký vì tác giả này thường được biết đến như một diễn viên hơn là một nhà văn. Chưa kể Giáo hội Công giáo Roma cũng từng chỉ trích tác phẩm của Fo.

Theo nhà xuất bản của Dario Fo ở London (Anh) thì Salman Rushdie và Arthur Miller mới là những người được dự đoán sẽ giành giải, tuy nhiên ban tổ chức đã tuyên bố rằng hai nhà văn này là "quá dễ dự đoán và quá phổ biến"!

Lựa chọn của Viện Hàn lâm Thụy Điển trao giải thưởng năm 2004 cho nữ nhà văn Áo Elfriede Jelinek, cũng đã bị chỉ trích từ ngay trong thành phần viện sĩ của Viện. Ông Knut Ahnlund - người không còn thực sự hoạt động ở Viện Hàn lâm từ năm 1996 - đã từ chức và nói rằng việc lựa chọn bà Jelinek đã gây ra những thiệt hại không thể bù đắp được cho danh tiếng của giải.

Nguyễn Quân - Tuấn Sơn

<http://tuoitre.vn>

Ngày 13/10/2016

Nobel Kinh tế 2016 dành cho cách định hình hợp đồng lao động

Giải thưởng Nobel Kinh tế 2016 vừa được quyết định trao cho hai ông Oliver Hart của trường ĐH Harvard và Bengt Holmström của trường MIT (Viện Công nghệ Massachusetts) ở Mỹ. Công trình nghiên cứu của họ đem lại nhiều ứng dụng trong xã hội.

Hai nhà kinh tế được trao giải Nobel 2016 -
Ảnh: Nobelprize.org

Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển vừa công bố quyết định chọn lựa hai ông Oliver Hart của trường ĐH Harvard và Bengt Holmström của trường MIT (Viện Công nghệ Massachusetts) nhận giải Nobel Kinh tế 2016 cho những đóng góp của họ cho lý thuyết hợp đồng.

Các nền kinh tế hiện đại được gắn kết với nhau bởi vô số hợp đồng. Những công cụ lý thuyết mới do Hart và Holmström thiết lập nên có giá trị lớn trong

việc hiểu các hợp đồng và tổ chức trong thực tế, cũng như các cạm bẫy tiềm năng trong thiết kế hợp đồng.

Một trong số các mục tiêu của lý thuyết hợp đồng là giải thích vì sao các hợp đồng lại có nhiều hình thức và thiết kế khác nhau.

Giáo sư Oliver Hart là người Mỹ gốc Anh còn giáo sư Bengt Holmström là người Phần Lan.

Giáo sư Hart, 68 tuổi, sinh trưởng ở London (Anh), đến giảng dạy ở ĐH Harvard từ năm 1993. Ông lấy bằng tiến sĩ ở ĐH Princeton năm 1974, từng là chủ tịch của Hiệp hội Kinh tế và Luật Mỹ và là Phó Chủ tịch của Hiệp hội Kinh tế Mỹ.

GS Bengt Holmström, 67 tuổi, sinh trưởng ở Helsinki (Phần Lan). Ông lấy bằng tiến sĩ ở ĐH Stanford năm 1978. Ông là thành viên của nhiều ban lãnh đạo các viện khoa học và từng là thành viên ban lãnh đạo tập đoàn Nokia.

Theo nghiên cứu của Holmström, nếu việc trả lương cho nhân viên theo hiệu suất làm việc của một nhà quản lý chú trọng đến dòng tiền ngắn hạn thì về lâu dài sẽ ảnh hưởng xấu đến sức khỏe của công ty.

Viện Công nghệ Massachusetts gửi dòng tweet chúc mừng GS Bengt Holmstrom

Những câu hỏi được đặt ra trong nghiên cứu lý thuyết hợp đồng đó là: các dịch vụ công như bệnh viện, trường học, và trại giam nên do nhà nước hay tư nhân sở hữu? hoặc Giáo viên, nhân viên y tế, và cán bộ trại giam nên được trả lương cố định hay trả theo hiệu suất làm việc?

Rồi thì các cấp quản lý nên được trả lương thưởng đến mức nào, thông qua các chương trình tăng lương hay trả bằng cổ phiếu...

"Hợp đồng ngày nay quá phức tạp"

Phản kích khi hay tin mình được nhận giải Nobel Kinh tế, GS Bengt Holmström bày tỏ qua điện thoại với tờ Guardian (Anh) rằng ông cảm thấy rất hạnh phúc khi công trình nghiên cứu cả đời của mình cuối cùng đã được ghi nhận.

Khi được hỏi về cảm nghĩ của ông về việc các hợp đồng ngày nay quy định các

khoản thưởng lớn (một phần quan trọng trong nghiên cứu của ông), GS Bengt Holmström trả lời: “Nhận xét cá nhân của tôi là ngày nay các hợp đồng quá phức tạp”.

Trả lời câu hỏi của phóng viên, GS Bengt Holmström cho biết ông cũng “rất may mắn và vô cùng biết ơn” ủy ban trao giải, gia đình cùng đồng nghiệp của mình.

GS Bengt Holmström chào đời ở Helsinki (Phần Lan) nhưng cũng sinh sống và làm việc tại Mỹ. Ông hiện đang giảng dạy kinh tế tại Viện Công nghệ Massachusetts (MIT) của Mỹ. Ông được trường của mình miêu tả là một lý thuyết gia kinh tế vi mô, được biết đến nhiều nhất qua các công trình nghiên cứu về lý thuyết xác lập hợp đồng và ưu đãi, đặc biệt là khi ứng dụng trong lý thuyết công ty, điều hành doanh nghiệp, và các vấn đề thanh khoản trong khủng hoảng tài chính.

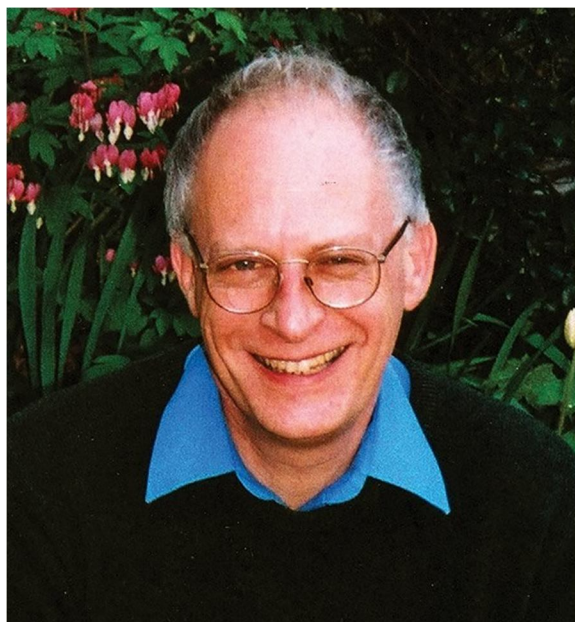
Còn GS Oliver Hart sinh trưởng ở thủ đô nước Anh nhưng Mỹ mới là nơi ông dành thời gian cho sự nghiệp hàn lâm của mình. Ông hiện đang giảng dạy tại Đại học Harvard (Mỹ).

GS Hart chủ yếu nghiên cứu lý thuyết hợp đồng, lý thuyết công ty, tài chính doanh nghiệp, và kinh tế - luật. Các nghiên cứu của ông xoay quanh vai trò của cơ cấu sở hữu và các thỏa thuận hợp đồng trong công tác điều hành và các giới hạn của doanh nghiệp.

"Tôi thức dậy lúc 4g40 sáng và tự nhủ không biết giờ đó đã quá trễ để hi vọng

mình sẽ được nhận giải năm nay hay không, nhưng may mắn thay chuông điện thoại đã đổ", GS Oliver Hart cho biết trong phần phỏng vấn qua điện thoại với Ủy ban Nobel Thụy Điển.

“Điều đầu tiên tôi làm là ôm chầm lấy vợ mình và đánh thức con trai dậy... và nói chuyện với người cùng nhận giải với tôi” - GS Oliver Hart

GS Oliver Hart của ĐH Harvard -
Ảnh: analysisgroup

Mối quan hệ giữa cổ đông và ban quản trị công ty, giữa công ty bảo hiểm và chủ xe, hay giữa cơ quan công quyền với nhà cung ứng đều là những ví dụ thực tế của các mối quan hệ hợp đồng trong xã hội.

Do bản chất của những mối quan hệ này bao hàm các mâu thuẫn lợi ích, hợp đồng cần phải được thiết kế hợp lý để đảm bảo có lợi cho đôi bên. Hai nhà kinh tế học nhận giải năm nay đã phát triển lý thuyết

hợp đồng, một khuôn khổ toàn diện để phân tích các vấn đề đa dạng trong thiết kế hợp đồng.

Từ những nghiên cứu ban đầu, Hart và Holmström đã phát triển lý thuyết hợp đồng thành một lĩnh vực đa dạng cho các nghiên cứu căn bản. Trong vài thập niên vừa qua, họ cũng đã khám phá ra nhiều ứng dụng của nó.

Phân tích của họ về các thỏa thuận hợp đồng tối ưu đã đặt nền móng tri thức cho việc hoạch định chính sách và thể chế trong nhiều lĩnh vực, từ luật phá sản cho đến các hiến chế chính trị.

Các phỏng đoán sai bét

Giải Nobel Kinh tế được Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển chọn lựa, như cách với các giải Vật lý và Hóa học và được trao hằng năm tại thủ đô Stockholm, Thụy Điển.

Trước giờ công bố giải, theo một cuộc bình chọn của độc giả hãng tin Reuters thực hiện, chuyên gia kinh tế người Pháp Oliver Blanchard được xem là ứng viên sáng giá nhất cho giải Nobel Kinh tế năm nay. Ông Blanchard từng đảm nhiệm vị trí chuyên gia kinh tế trưởng ở Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) và hiện đang công tác tại Viện Kinh tế Quốc tế Peterson và Viện Công nghệ Massachusetts (Mỹ). Ông đã có những đóng góp quan trọng trong nghiên cứu kinh tế vĩ mô, đặc biệt các yếu tố quyết định biến động kinh tế và việc làm.

Tuy vậy, tờ Wall Street Journal (Mỹ) chỉ ra rằng việc quyết định trao giải Nobel Kinh tế cho ai cũng có thể bị tác động bởi các yếu tố chính trị. Nếu trao giải cho nhà kinh tế học thương mại 82 tuổi người Mỹ gốc Ấn Jagdish Bhagwati thì đó sẽ là một thông điệp mạnh mẽ để hướng sự chú ý của quốc tế đến các lợi ích của thương mại tự do, trong bối cảnh mà chính sách này đang hứng chịu nhiều chỉ trích khắp châu Âu và Mỹ, tờ báo này nêu ví dụ.

Ông Bhagwati, hiện đang giảng dạy tại Đại học Columbia (Mỹ), được biết đến như một người ủng hộ mạnh mẽ thương mại tự do và đã từ lâu được xem là ứng cử viên thường xuyên của giải Nobel Kinh tế hằng năm.

Các nghiên cứu kinh tế có liên hệ với những vấn đề nóng bỏng khác hiện nay như biến đổi khí hậu, bất bình đẳng trong chính sách thuế, tăng trưởng sản xuất, cũng được tờ báo này dự đoán sẽ được đưa lên bàn cân để xét giải Nobel Kinh tế năm nay.

Kinh tế vĩ mô là lĩnh vực nghiên cứu phổ biến nhất của những nhà khoa học nhận giải Nobel Kinh tế, có đến 9 người đã được trao giải cho những nghiên cứu trong lĩnh vực này.

Nobel Kinh tế ra đời năm nào?

Năm 1968, Ngân hàng trung ương Thụy Điển Sveriges Riksbank đã thêm lĩnh vực kinh tế học vào danh sách các giải Nobel để tưởng nhớ Alfred Nobel, cha đẻ

của giải thưởng này, cũng như để kỷ niệm 300 năm thành lập của ngân hàng.

Đây là giải Nobel đầu tiên và duy nhất tính đến thời điểm này không có trong di chúc của Alfred Nobel. Toàn bộ tiền thưởng và chi phí khác cho việc trao giải Nobel Kinh tế hằng năm do ngân hàng Sveriges Riksbank tài trợ.

Giải Nobel Kinh tế, tên đầy đủ là "Giải thưởng Sveriges Riksbank cho khoa học kinh tế để tưởng nhớ Alfred Nobel", thường bị chỉ trích là đã lợi dụng tiếng tăm của giải Nobel để tạo uy tín cho mình vì nhà khoa học Alfred Nobel không hề đề cập đến giải này trong di chúc.

Một trong những người phản đối nổi bật nhất chính là luật sư nhân quyền người Thụy Điển Peter Nobel, cháu cố của Alfred Nobel. Ông Peter Nobel cho rằng không có thành viên nào trong gia đình Nobel từng có ý định thành lập một giải thưởng trong lĩnh vực kinh tế cả.

Hai nhà kinh tế học Ragnar Frisch (Na Uy) và Jan Tinbergen (Hà Lan) là những người đầu tiên được vinh danh ở giải Nobel Kinh tế vào năm 1969. Từ đó đến nay đã có tổng cộng 47 giải Nobel Kinh tế được trao cho 76 cá nhân khác nhau.

Tuấn Sơn - Nguyễn Quân

<http://tuoitre.vn>

Ngày 10/10/2016

Công bố giải “Nobel ngớ ngẩn” 2016

Đến hẹn lại lên, những nghiên cứu thú vị và lạ thường lại được chọn trao giải ở ĐH Harvard tối 22-9.

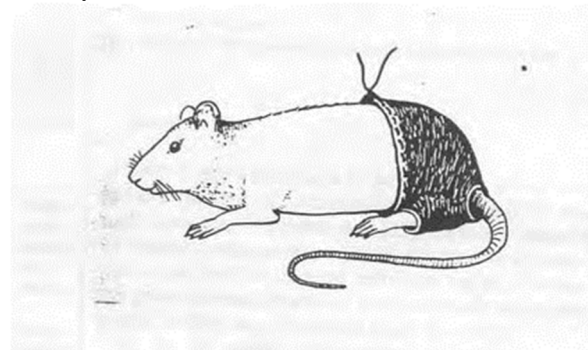
Quang cảnh trong lễ trao giải Nobel ngớ ngẩn ở ĐH Harvard - Ảnh: Reuters

Giới tính của chuột đực có bị ảnh hưởng khi nó mặc quần? Con người ta có bị say như một con dê? Những viên đá có cá tính không? Đó là những đề tài nghiên cứu vừa được trao giải Ig Nobel, tức “Nobel ngớ ngẩn”.

Theo chủ trương đã xác định, hằng năm ban tổ chức lại xét trao giải cho những công trình nghiên cứu khoa học “khiến người ta cười, rồi khiến người ta phải suy gẫm”.

Trong buổi trao giải lần thứ 26 tại ĐH Harvard danh tiếng ở Cambridge, bang Massachusetts (Mỹ), giải Sinh sản được trao cho nhà nghiên cứu của ĐH Cairo (Ai Cập), ông Ahmed Shafik với công trình về giới

tính của chuột bị thay đổi khi chuột đực... mặc quần.

Ảnh thể hiện trong nghiên cứu chuột mặc quần - Ảnh: Annals of Improbable Research

Nghiên cứu của ông Shafik, từng được công bố vào năm 1993, đã kết luận rằng một con chuột đực được mặc quần có chứa chất sợi polyester thì sẽ “ít ham muốn tình dục” hơn so với những con được mặc quần bằng vải sợi len hoặc cotton.

Trong số 10 giải được trao có giải Sinh học được dành cho Thomas Thwaites, người Anh. Nhà khoa học này từng có ba ngày sống trong lốt của một con dê. Ông đã sáng chế ra những dụng cụ chân giả cho phép ông có thể bước đi lâu theo kiểu bốn chân của dê. Ông cũng đã sống như... dê là ăn cỏ (để an toàn là đã được nấu chín), uống nước.

Tuy nhiên năm nay Thomas Thwaites phải chia sẻ giải thưởng với một người có ý tưởng “sống trong lốt thú” như ông là đồng hương người Anh Charles

Foster. Thậm chí ông Foster còn sống thử kiểu con lửng, con cáo, con hươu và con chim.

Ông Thomas Thwaites ra nhận giải thưởng với bộ dạng con dê mà ông từng trải nghiệm suốt ba ngày - Ảnh: Reuters

Cả hai ông được trao giải, giống như những người đoạt giải khác, rất “hoành tráng” gồm tờ tiền 10.000 tỉ đô la Zimbabwe (theo báo Le Monde trị giá thực hiện nay chỉ chừng 200 đồng VN, trong khi báo The Guardian cho rằng khoảng gần 9.000 đồng VN!) cùng một chiếc cúp có dạng chiếc đồng hồ to.

Đứng ra trao giải thưởng Nobel vui nhộn tuy vậy lại là những nhà khoa học từng đoạt giải Nobel thực thụ.

Trong lĩnh vực Kinh tế, năm nay ban tổ chức Nobel ngốc nghếch trao cho nhóm ba nhà nghiên cứu gồm 2 người của New Zealand và một người Anh vì đã tập trung tìm kiếm “cá tính” của những viên đá.

Họ đã dày công tìm cách tìm hiểu quan niệm quảng bá cá tính của sản phẩm có

ảnh hưởng thế nào đến các mẫu đá. Nghiên cứu của họ cho thấy khi người ta tiếp xúc với những viên đá thì người ta có thể tạo ra những đặc tính con người cho viên đá đó. Kết luận của họ: quan niệm cá tính trong sản phẩm phải được tiếp cận theo cách cẩn thận hơn vì đến đá còn bị tác động!

Nhóm nghiên cứu của Mỹ, Canada, Đức, Bỉ và Hà Lan thắng giải trong lĩnh vực Tâm lý học nhờ công trình nghiên cứu về nói dối. Họ đã hỏi 1.000 người ưa nói dối về cảm nhận khi nói dối và khả năng nói dối giỏi đến mức nào.

Giải Ig Nobel hòa bình năm nay trao cho nhóm nhà triết học Canada và Mỹ vì đã công bố bài báo có tựa đề “Về việc tiếp nhận và nhận biết chuyện tào lao giả danh thâm thúy”.

Các nhà nghiên cứu đã đi sâu vào cách con người hiểu những phát ngôn vô nghĩa được bọc dưới lớp vỏ có nghĩa, bằng cách ghép những từ thông dụng một cách ngẫu nhiên thành những cấu trúc câu đúng ngữ pháp nhưng lại nghe vô nghĩa.

Một vài ví dụ có thể kể ra như “sự toàn vẹn làm câm nín những hiện tượng bất tận” hay “ấn ý làm biến đổi nét đẹp trừu tượng không gì sánh bằng”.

Nói cách khác, chúng chẳng khác gì những bức áp phích ra vẻ uyên thâm dùng để tạo cảm hứng cho nhân viên bàn giấy hay

giúp bệnh nhân nha khoa bớt sợ cái máy chữa răng.

“Tào lao là một hiện tượng có thật và có những hệ quả của nó, đó là vấn đề không cần bàn cãi. Nhưng với những tiến bộ trong truyền thông như hiện nay, chuyện tào lao có thể còn lây lan rộng hơn bao giờ hết” - Các tác giả đoạt Ig Nobel Hòa bình

Hồi năm 2015, các Giải Ig Nobel đáng chú ý như ở mảng Sinh lý học và Côn trùng học từng được trao cho nhà côn trùng học Justin Schmidt và nhà nghiên cứu Michael Smith đến từ Đại học Cornell vì các thí nghiệm táo bạo nhằm tìm hiểu xem bị ong đốt đau đến mức nào và ong đốt ở vị trí nào trên cơ thể là đau đớn nhất. Kết luận: những nơi bị ong đốt đau nhất là mũi, môi trên và gốc dương vật.

Ig Nobel 2015 mảng Sinh vật học thuộc về các nhà khoa học Chile đã thực hiện thí nghiệm với đuôi của một con gà. Bằng cách gắn thêm một mảnh đuôi nhân tạo vào thân gà, họ đã có thể dịch chuyển trọng lực của con vật về phía sau. Kết quả này chứng minh thêm cho giả thuyết về sự di chuyển của các con khủng long khổng lồ, vốn hầu hết là khủng long ăn thịt, đứng bằng 2 chân.

Ig Nobel Hóa học vinh danh cách nhà hóa học đã thực hiện một việc dường

như "bất khả thi": đảo ngược về trạng thái sống một phần của quả trứng đã luộc chín kỹ. Khám phá được cho là có nhiều ứng dụng trong ngành công nghiệp sản xuất dược phẩm, đặc biệt là tiết kiệm thời gian và tiền bạc cho việc phát triển thuốc.

Ig Nobel Kinh tế thuộc về Sở cảnh sát Bangkok (Thái Lan) vì đề xuất trả thêm tiền thưởng cho các cảnh sát từ chối nhận hối lộ.

Giải Ig Nobel, trao đầu tiên vào năm 1991, được tổ chức chọn lựa và trao bởi tạp chí Annals of Improbable Research (Biên niên Nghiên cứu “bất khả thi”). Giải thưởng chỉ là một chiếc cúp tượng trưng và một tờ giấy chứng nhận. Người thắng giải phải tự túc mọi mặt khi đến dự trao thưởng.

Giải trao cho các lĩnh vực tương tự giải Nobel “thật” như Vật lý, Hóa học, Sinh lý học hay Y học và bổ sung thêm sức khỏe cộng đồng, kỹ thuật, và một số ngành khoa học khác.

Trong lịch sử giải Ig Nobel có trường hợp đặc biệt là nhà Vật lý gốc Nga, ông Andre Geim, trở thành người đầu tiên nhận được cả 2 loại giải: Nobel truyền thống (năm 2010) và Ig Nobel (năm 2000).

Nguyễn Quân

<http://tuoitre.vn>

Ngày 23/09/2016